KALENDARZ

POWSZECHNY,

DOMOWY I GOSPODARSKI,

POLSKI, RUSKI I ŻYDOWSKI,

NA ROK

PO NARODZENIU CHRYSTUSA PANA

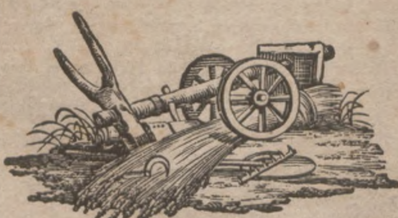
1853,

ZAWIERAJĄCY W SOBIE 365 DNI,

NA POŁUDNIK

KRAKOWSKI

WYRACHOWANY.

ROK CZWARTY.

Nakładem i drukiem Wawrzyńca Pisza

W BOCHNI.

Rok Pański 1853

jest rokiem zwyczajnym o 365 dniach, a nadto:

7053 od stworzenia świata wedle podania S. Euzebiusza.
5613 i 14 „ „ „ rachuby Żydów.
4146 od potopu według rachuby kościoła rzymskiego.
1269 i 70 wedle rachuby Turków.
1463 od wybudowania Wiédnia.
1153 od wybudowania Krakowa wedle Naruszewicza.
614 od otwarcia salin Wielickich przez S. Kunegundę.
594 od założenia Lwowa.
489 od zało. Akademii Krakowskiéj przez Kazimierza W.
488 od założenia Akademii Wiédeńskiéj.
413 od czasu wynalezienia sztuki drukarskiéj.
361 od odkrycia Ameryki.
170 od ostatniego oblężenia Wiédnia przez Turków i oswobodzenia go przez Sobieskiego.

Obliczenie czasu.

Rok pospolity ma 4 kwartały, czyli: ćwierćroczów, 12 miesięcy, 52 tygodni i jeden dzień, 8,760 godzin, 525,600 minut, 31,536,000 sekund, 1,892,169,000 tercyj, 5,676,480,000 chwil.

Jeden kwartał, czyli ćwierćrocze ma 3 miesiące, albo 13 tygodni.
Jeden miesiąc ma 30 także 31 dni.
Jeden tydzień ma 7 dni.
Jeden tydzień roboczy obejmuje tylko 6 dni roboczych (powszednich).
Jeden dzień z nocą ma 24 godzin.
Jedna godzina ma 60 minut.
Jedna minuta ma 60 sekund.
Jedna sekunda ma 60 tercyj.
Jedna tercyja ma 3 chwile.
Trzy powolne uderzenia pulsu zajmują prawie dwie sekundy.

Rok przestępny, który co 4 lata przypada, ma 52 tygodni i dwa dni, czyli 366 dni. Dzień ten nadliczbowy, przydaje się do miesiąca Lutego, który to miesiąc wtedy ma dni 29 zamiast 28.

Sto lat, począwszy od 1 włącznie do 100 licząc, tworzą wiek czyli stulecie. Wiek bieżący jest XIXtym od narodzenia Chrystusa.

Cztéry pory roku.

Wiosna rozpoczyna się	dnia 20 Marca	o godz.	5	min.	44	wieczór.
Lato „ „	dnia 21 Czerwca	„	2	„	43	po połud.
Jesień „ „	dnia 23 Września	„	4	„	56	rano.
Zima „ „	dnia 21 Grudnia	„	10	„	31	wieczór.

Liczby zwrotów kalendarskich.

Podług nowego Kalendarza.		*Podług starego Kalendarza.*	
Złota Liczba	11	Złota Liczba	11
Epakta	XX	Epakta	I.
Okrąg Słońca	14	Okrąg Słońca	14
Poczet Rzymski	11	Poczet Rzymski	11
Litera Niedzielna	B.	Litera Niedzielna	D.

Święta ruchome.

Podług nowego Kalendarza.		Podług starego Kalendarza.	
Niedziela Starozap.	23. Stycznia	Niedziela Starozap.	15. Lutego.
Popielec	9. Lutego	Popielec	4. Marca.
Wielkanoc	27. Marca	Wielknoc . . .	19. Kwietnia.
Wniebowst. Pańskie	5. Maja	Wniebowst. Pańskie	28. Maja.
Zielone Swiątki . .	15. Maja	Zielone Swiątki .	7. Czerwca.
Niedziela S. Trójcy	22. Maja	— —	—
Boże Ciało . . .	26. Maja	— —	—
Niedz. 1. Adwentu .	27. Listop.	Niedz. 1. Adwentu	29. Listopada.

Suchedni: 16. 18. 19. Lutego, 18. 20. 21. Maja, 21. 23. 24. Września, 14. 16. 17. Grudnia. Karnawału dni 34.

Zaćmienia.

W roku 1853 przypadają dwa zaćmienia słońca a jedno księżyca, z tych atoli u nas żadne widziane nie będzie. Wszystkie zaś widziane będą w Ameryce południowéj i środkowéj. Zaćmienia słońca przypadają, 1sze dnia 6. Czerwca, obrączkowe. 2gie dnia 30. Listopada całkowite. Zaćmienie zaś cząstkowe księżyca dnia 21. Czerwca.

O Płanecie panującym w roku 1853.

(Według 100letniego Kalendarza.)

Podług starożytnych mniemań, rok 1853 zostaje jak każdy inny, pod rządem dwóch płanet. Z tych pierwszy **Księżyc** rządzi aż do wiosny, poczem zarząd przechodzi do drugiego płanety to jest do **Saturna**.

Księżyc swém panowaniem wróży zimę z początku dość mroźną, poczem mrozy zelżeją, ale chwycą na nowo aż do połowy Lutego. Marzec z początku ostry i zimny, ale ku końcowi ciepły. Podczas takiéj zimy zdarza się czasem pomór na owce i pszczoły.

Saturn odebrawszy z wiosną rządy, wróży rok zimny i dżdżysty, a choć czasem zdarza się, że jest sucho, to jednak nigdy dżdżu niebrakuje i dla tego rok taki bywa chłodny i słotny.

Wiosna pod rządem Saturna bywa sucha, i aż do Maja chłodna, bo choć Kwiecień z początku nieco ciepły, to i tak późniéj zimno, dni pogodne, a nocy zimne. Maj będzie dość przyjemny, dészczem przeplatany. Trawy i kwiaty późno się rozwiną.

Lato chłodne, pełne burz, choć na żniwa będzie bardzo pięknie i gorąco, atoli w ogóle lato dżdżyste.

Jesień podobnie jak lato chłodna i mokra, przymrozki zaczną się wczas w Październiku, ale znowu Listopad będzie mokry i ciepły.

Zima z początku dżdżysta, ale od 21. Grudnia śniegi spadną i mrozy chwycą.

Ponieważ w tym roku będzie mokro i chłodno, dla tego trzeba się w paszę i drzewo opałowe zaopatrzyć zawczasu. Ze zasiéwem téż nie bardzo spieszyć, ale téż

i nie opoźniać bardzo, wypada. — Rośliny strączkowe, jak wyka, groch, i t. p. należy siać na chudych gruntach. Jęczmiony udadzą się podług siéwu. Rok będzie urodzajny, bo dészczu w lecie dosyć. Siana będzie co prawie, tylko trzeba się z kośbą i z wozem spieszyć jak czas pogodny sprzyja, aby na dészczu nie zostało. Bywa téż dość potrawu, ale dla mokra zebrać go będzie trudno, kto chowa bydło może go spasać.

Na jesień trzeba żyto, pszenicę siać rychło, bo rośnie powoli, choć ciągle dészcz pada, a spasać tak w jesieni jak na wiosnę nie należy, bo się nie bardzo uda.

Owoców będzie dosyć, szczególniéj zaś gruszek i śliwek. Wichrów nie będzie wiele, tož samo i burz.

Robactwa obawiać się bardzo nie trzeba, bo rok mokry i chłodny, ale za to samemu strzedz się, by się choroby ze zaziębienia nie nabawić.

Miejsce Słońca.

						Znak	od Stopni	do Stopni
Od 21. Stycznia	do 19. Lutego	słońce	w znaku	Wodnika		♒	300	— 330
„ 19. Lutego	„ 21. Marca	„	„	Ryb		♓	330	— 360
„ 21. Marca	„ 20. Kwietnia	„	„	Barana		♈	0	— 30
„ 20. Kwietnia	„ 21. Maja	„	„	Byka		♉	30	— 60
„ 21. Maja	„ 22. Czerwca	„	„	Bliźniąt		♊	60	— 90
„ 22. Czerwca	„ 23. Lipca	„	„	Raka		♋	90	— 120
„ 23. Lipca	„ 23. Sierpnia	„	„	Lwa		♌	120	— 150
„ 23. Sierpnia	„ 23. Września	„	„	Panny		♍	150	— 180
„ 23. Września	„ 24. Paździer.	„	„	Wagi		♎	180	— 210
„ 24. Paźdz.	„ 22. Listopada	„	„	Niedźwiad.		♏	210	— 240
„ 22. Listopada	„ 22. Grudnia	„	„	Strzelca		♐	240	— 270
„ 22. Grudnia	„ 21. Stycznia	„	„	Koziorozca		♑	270	— 300

Ferye sądowe.

Wszystkie niedziele i święta uroczyste; od Bożego Narodzenia do trzech Króli; od Niedzieli kwietniéj do Poniedziałku wielkanocnego; w dni krzyżowe; dziesięć dni ostatnich miesiąca Lipca i dziesięć dni pierwszych miesiąca Października.

W sądach górniczych, dni niedzielne i świąteczne, tudzież dni suplikacyi publicznych.

Dni wolne od stawania w sądach dla żydów, przypadają w następujące ich święta: Nowy rok przez dwa dni; na święto pojednania; na święto kuczek przez dwa piérwsze i dwa ostatnie dni; na Wielkanoc przez dwa piérwsze i dwa ostatnie dni; na Zielone święta przez dwa dni.

Styczeń ma dni 31. Henwar. Januarius.

Kalendarz polski.			Kalendarz ruski.	
1	S.	Nowy rok Almach. m.	20	Ihnatya B.
Ew. u Mat. ś. w rozd. 2. Gdy się nar. Jez. w Bethl. Juda, za dni k. He.				
2	N.	2 po B. N. Makar.	21	N. N. Adw. Julyanny.
3	P.	Genowefy Panny	22	Anastazyi M.
4	W	Tytusa B.	23	10 Muczen.
5	S.	Telesfora męcz.	24	Wigil. do Rozdest. †
6	C.	Trzech Króli	25	Rozd. Chr. Hł. 6.
7	P.	Walentego	26	Sobor. P. Bohorod.
8	S.	Seweryna Męczen.	27	Stefana Pr. Mucz.
Ewang. u Łukasza ś. w rozdz. 2. O Chrystusie w 12 latach.				
9	N.	1 po 3 K. Marcy.	28	N. 1. po R. 2000 Mu.
10	P.	Agatona	29	S. S. Młod. 14000
11	W	Higiniusza B.	30	Anizyi M.
12	S.	Honoraty p.	31	Mełanyi M.
13	C.	Godfryda wyznaw.	1	Henwar 1853. ob. hos.
14	P.	Hilarego B.	2	Sylwestra Pap.
15	S.	Pawła Pustelnika	3	Małachia Pr.
Ewang. u Jana ś. w rozdziale 2. O godach w Kanie Galilejskiéj.				
16	N.	2. po 3 K. Imię Jezus.	4	N. 2 po R. Sob. 70 A.
17	P.	Antoniego Opata	5	Theopempta †
18	W	Pryski p.	6	Bohojawlenyje.
19	S.	Ferdynanda wyz.	7	Sobor S. Joanna
20	C.	Fabiana i Sebastiana m.	8	Heorhia predod.
21	P.	Agniészki Panny	9	Połyiewkta
22	S.	Wincentego i Anast.	10	Hryhoria N.
Ewang. u Mat. ś. w rozd. 20. O robotnikach w winnicy.				
23	N.	Starozap Zaśl. NPM.	11	N. 1 po Boho. Fteodo.
24	P.	Tymoteusza B.	12	Tatyany M.
25	W	Nawróc. ś. Pawła	13	Jermyla mucz.
26	S.	Polikarpa	14	SS. Otec w Synai
27	C.	Jana Chr.	15	Pawła Ftyweysk
28	P.	Karola wielk.	16	Petra weryh.
29	S.	Franciszka Salez.	17	Antona Weł.
Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 8. O nasieniu i wielorakiéj roli.				
30	N.	Mięsopust. Martyny	18	N. 2. po Boh. Aft. i Kir.
31	P.	Piotra wyznawca	19	Makarya Pror.

Ostat. kwad. dnia 2 g. 11 m. 14 wieczór. Aż do 4 pochmurno i dosyć zimno, 6 śnieg z dészczem, 7 śniegu nieco.

Nów dnia 9 god. 5 m. 13 wieczór. 9 pochmurno, 11 śnieg, 13 pochmurno i wiatr, 14 śnieg.

Pierw. kwad. dnia 17 god. 6 m. 49 rano. Wietrzno i zimno, 21 silny mróz, 22 i 23 wiatr i śnieg, 24 mróz.

Pełnia dnia 25 g. 7 m. 2 rano. Jasno i mroźno, 26 niezwykły mróz, 29 i 30 śnieg i wichry, 31 znowu mróz.

Luty ma dni 28. Fevral. Februarius.

Kalendarz polski.			Kalendarz ruski.	
1 W	Ignacego Bisk. ☾		20	Eutymia
2 Ś.	N. M. P. Gromnicznéj		21	Maxyma propod.
3 C.	Błażeja bisk. m.		22	Timoftea aposto.
4 P.	Weroniki P.		23	Klymenta Ap.
5 S.	Agaty P.		24	Xenyi Prep.

Ewang. u Łukasza ś. w rozdz. 18. Jezus przepowiada swą mękę.

6 N.	Zapustna. Doroty P.		25	N. 3 po B. Hryhoria B.
7 P.	Romualda Opata		26	Xenofonta
8 W	Jana z Malty 🌑		27	Joana Ch.
9 S.	Pop. Apolonii p. †		28	Efrema prepod.
10 C.	Scholastyki Panny		29	Ihnatya Jepis. Mucze.
11 P.	Dezydera		30	Trzech Swatyteli
12 S.	Eulalii		31	Kyra i Joana

Ew. u Mateusza ś. w rozdz. 4. O czarcie kuszącym Jezusa.

13 N.	1. Wstęp. Juliana M.		1	Fevral. N. 4 po B. Tr.
14 P.	Walentego Kap. M.		2	Stritenyie Hospod.
15 W	Fausta i Jowity m. m.		3	Symeona
16 Ś.	Such. Julianny p. † ☽		4	Isydora prepod.
17 C.	Sabina Biskupa		5	Ahaftyi mucz.
18 P.	Konstancyi P. †		6	Wukoła
19 S.	Konrada Wyzn. †		7	Parftenya Ep.

Ewang. u Mat. ś. w rozdz. 17. O Przemienieniu Pańskiém.

20 N.	2 Sucha. Eleutera		8	N. 5 po Boh. Fteodora
21 P.	Eleonory P.		9	Nykyfora
22 W	Piotra Kat.		10	Charłampia
23 Ś.	Łazarza 🌕		11	Własia S.
24 C.	Macieja apo.		12	Mełetya Archiepis.
25 P.	Wiktoryny		13	Martyniana
26 S.	Alexandra		14	Auxentya P.

Ewang u Łukasza ś. w rozdz. 11. O wyrzuceniu czarta.

27 N.	3 Głucha Anastazyi		15	N. 6 po Boh. Onisima
28 P.	Romana opata.		16	Pamfyła M.

Ostat. kwad. dnia 1 g. 7 m. 21 rano. Aż do 5 wielkie mrozy, 6 śnieg, 7 mróz.

Nów dnia 8 g. 6 m. 53 rano. 8, 9, 10 silne mrozy, 11 zelżeje, 13, 14 wiatry i śnieg, 15 pochmurno.

Pierwsza kwad. d. 16 g. 4 m. 31 rano. 16 i 17 śnieg, 18 pochmurno i nieco śniegu, 19 i 20 ciepło i pogodnie.

Pełnia d. 23 g. 8 m. 44. wieczór. Aż do 28 deszcze ze śniegami, czas słotny i przykry.

Marzec ma dni 31. Mart. Martius.

Kalendarz polski.		Kalendarz ruski.	
1 W	Albina Bisk. Wyz.	17	Fteodora
2 Ś.	Heleny C. (Środop.) ☾	18	Lwa Papy Rym.
3 C.	Kunegundy	19	Archyppa
4 P.	Kazimierza	20	Leona Ep.
5 S.	Fryderyka Op.	21	Thymothea w. S.
Ewang u Jana ś. w rozdz. 6. O nakarmieniu 5000 ludzi.			
6 N.	4 Środop. Bazylego	22	N. Mias. SS. M. M.
7 P.	Tomasza z Akwinu	23	Połykarpa Ep.
8 W	Jana Boż. W.	24	Obri. hł. Jo.
9 Ś.	Franciszki Rzym. 🌑	25	Sub. zaduszna
10 C.	40 Męczenników	26	Porfyria Arhiep.
11 P.	Konstantyna	27	Prokopia
12 S.	Grzegorza Pap.	28	Wasyłia Is.
Ew. u Jana ś. w rozdz. 8. O żydach, którzy chcieli ukamienować Jezusa.			
13 N.	5 Biała. Rozyny	1	Mart. N. Syr. Jew. m.
14 P.	Zacharyasza	2	*Post. Weł.* Theod. †
15 W	Izabelli i Leoncyi p.	3	Eutropia
16 Ś.	Heryberta B.	4	Herasima
17 C.	Gertrudy P.	5	Konona Mucz.
18 P.	Edwarda ☽	6	S. S. 42 Muczen.
19 S.	Józefa Oblub.	7	Wasyła M.
Ew. u Mat. ś. w rozdz. 21. O wjeździe Jezusa do Jerozolimy.			
20 N.	6 Kwiet. Eufemii i T.	8	N. 1 Postu Theofilak.
21 P.	Benedykta. Op.	9	SS. 40 Mucz.
22 W	Katarzyny Król.	10	Kondrata M.
23 Ś.	Wiktora	11	Sofronia Pat.
24 C.	Wielki Czw. Gabrye.	12	Fteofana prepod.
25 P.	Wielki P. SS. 362 m. 🌕	13	Nikifora
26 S.	Wielka Sob. Teodozy.	14	Wenedykta
E. u Mar. ś. w rozdz. 16. O zmartwychwstaniu Chrystusa.			
27 N.	Wielkanoc Jana pus.	15	N. 2 Postu Ahapia M.
28 P.	Ponied. Wielk. Syxst.	16	Sawina i P.
29 W	Eustazego Opata	17	Alexia C. B.
30 S.	Kwiryna męcz.	18	Kyryłła archiep.
31 C.	Kornelii i An. pp. ☾	19	Chrysanfta mucze.

Ostat. kwad. d. 2 g. 2 m. 59 po połud. Do 4 wicher ze śniegiem i dészczem, przyczem zimno 5 i 6 pięknie, od 7 do 9 dészcz.
Nów dnia 9 g. 9 m. 38 wieczór. 11 śnieg, 12 mroźno, 13 i 14 pięknie ale rano mróz, 15 śnieg, 16 i 17 pogoda i zimno.
Pierw. kwad. d. 18 g. 0 m. 53 po północy. Chłodno 19 i 20 bardzo zimno i śnieg, 21 wiatr, 22 zimno, 23 dészcz.
Pełnia d. 25 g. 7 m. 39 rano. Czas niestały na przemian dészcz, śnieg i ciepło.
Ostat. kwad. dnia 31 g. 11 m. 2 wieczór. Przyniesie śnieg i mróz.

Kwiecień ma dni 30. April. Aprilis.

Kalendarz polski.			Kalendarz ruski.
1 P.	Hugona biskupa	20	Prep. Otec.
2 S.	Franciszka de Pauli.	21	Jakowa

Ewang. u Jana ś. w rozdz. 20. O ukazaniu się Jezusa uczniom.

3 N.	1 Przewod. Pankrac.	22	N. 3 Postu. Wasyłya
4 P.	Zwiastowanie N. M. P.	23	Nykona prepod.
5 W	Wincentego Fere. w.	24	Zacharyi
6 Ś.	Celestyna Pap.	25	Błahowiszcze P. B.
7 C.	Epifaniusza Męcz.	26	Sobor Hawryiła
8 P.	Dyonizego Bis. 🌑	27	Matrona Sel.
9 S.	Dymitra	28	Iłariona

Ewang. u Jana ś. w rozdz. 10. O Chrystusie dobrym pasterzu.

10 N.	2 Grobu Ezechiela	29	N. 4 Postu. Marka E.
11 P.	Leona Pap.	30	Joanna Listwicz.
12 W	Juliusza Pap.	31	Ipatya jepisko.
13 Ś.	Idy P.	1	April. Maryi Jehyp.
14 C.	Waleryana Męcz.	2	Tyła
15 P.	Ludwiny	3	Nikity
16 S.	Turybiusza ☽	4	Josyfa i Hrehoria

Ewang. u Jana ś. w rozdz. 16. O odejściu Jezusa do Ojca.

17 N.	3 po W. Rudolfa bis.	5	N. 5 Postu. Fteodula
18 P.	Apoloniusza m.	6	Jewtycha
19 W	Wernera	7	Hrehoria
20 Ś.	Agniészki Policyanki	8	Irodiona apost.
21 C.	Anselma bisk.	9	Jewpsychia
22 P.	Sotera i Kajetana	10	Terentia mucz.
23 S.	Wojciecha bisk. 🌕	11	M. Antypy

Ewang. u Jana ś. w rozdz. 16. O przyczynie odejścia Jezusa.

24 N.	4 po W. Jérzego M.	12	N. 6 Postu. Wasełya
25 P.	Marka Ewang.	13	Artemona jepisko.
26 W	Marcelego M.	14	Martyna P. R.
27 Ś.	Anastazego P.	15	Arystarcha apost.
28 C.	Teofila	16	Ahapia Mucz.
29 P.	Piotra Wielk.	17	Symeona
30 S.	Katarzyny Sen. ☾	18	Joanna Pr.

Nów dnia 8 g. 1 m. 17. po połud. Do 4 chłodno, 5 dzień piękny, pogodny i ciepły toż samo i 6, zaś 7 i 8 pochmurno i dészcz.

Piérw. kwad. dnia 16 g. 6 m. 4 po połud. Od 12 do 17 chłodno i wietrzno, 19 troche dészczu, 20, 21 i 22 słotno i chłodno.

Pełnia dnia 23 g. 4 m. 31 po połud. 23 gorąco i parno, 24 i 25 pochmurno ale ciepło i dészcz, 26, 27 i 28 pogoda.

Ostat. kwad. dnia 30 g. 8 m. 10 rano. Dnia 29 dészcz, a potem piękna pogoda i ciepło.

Maj ma dni 31. Maj. Majus.

		Kalendarz polski.		Kalendarz ruski.
		Ewang. u Jana ś. w rozdz. 16. O skutku prośby w imię Jezusa.		
1	N.	5 po W. Filipa i Jak.	19	N. Woskres. Hosp.
2	P.	Zygmunta } Dni	20	Poniedz. Wosk. Hosp.
3	W	Znal. św. † } krzy-	21	Wtorek Wosk. Hosp.
4	Ś.	Floryana m. } żowe	22	Fteodora Sykeota.
5	C.	Wniebowstąp. Pańsk.	23	Heorhia Mucz.
6	P.	Benedykta	24	Sawwy Mucz.
7	S.	Domicelli P.	25	Marka Jew.
		Ew. u Jana ś. w rozdz. 15 i 16. O przyjściu pocieszyciela Ducha ś.		
8	N.	6 po W. N. M. P. Ł.	26	N. 1 po W. Wasyłya
9	P.	Grzegorza Nazya.	27	Symeona P.
10	W	Antonina B. W.	28	Jasona i Sot.
11	Ś.	Beatryksy Panny	29	9. Mucz.
12	C.	Pankracego Męcz.	30	Jakowa pror.
13	P.	Serwacego	1	Maj. Jeremyi
14	S.	Bonifacego †	2	Aftanasya
		Ewang. u Jana ś. w rozd. 14. O zesłaniu Ducha św.		
15	N.	Zielone Święta. Zofii	3	N. 2 po W. Tymofea
16	P.	Ziel. Święt. Jana N.	4	Pełahyi Mucz.
17	W	Ubalda	5	Iryny
18	S.	Such. Felixa K. †	6	Jowa prawed.
19	C.	Piotra C.	7	Wospom Kresta
20	P.	Bernarda Sen. †	8	Joanna B.
21	S.	Heleny kr. †	9	Pren. M. M. Nykoły
		Ewang. u Łukasza ś. w rozdz. 6. O potrzebie ludzkości i litości.		
22	N.	1 po S. Św Trójcy Julii	10	N. 3 po W. Symona A.
23	P.	Dezyderyusza	11	Mokia S.
24	W	Joanny Wdowy	12	Jepyfania
25	Ś.	Urbana papieża	13	Hłykeryi mucz.
26	C.	Boże Ciało Filipa N.	14	Izydora Mucz.
27	P.	Jana Pap.	15	Pachomia
28	S.	Wilhelma i Magdaleny	16	Theodata
		Ewang. u Łukasza ś. w rozdz. 14. O wezwaniu na wieczerzę.		
29	N.	2 po S. Maksymil.	17	N. 4 po W. Andronika
30	P.	Feliksa Pap.	18	Fieodora mucze.
31	W	Petronelli panny.	19	Patrykia Jepis.

Nów dnia 8 g. 5 m. 26 rano. Ranki zimne, potem pięknie, 4 grzmot i ulewa, dnia 5 czas niestały i chłodno.

Pierw. kwad. dnia 16 g. 7 m. 16 rano. Rano obfity szron, potem pogoda i nie bardzo gorąco.

Pełnia dnia 23 g. 0 m. 12 po północy. Do 26 nocy zimne, we dnie zaś gorąco i sucho, 27 słotno.

Ostat. kwad. dnia 29 g. 6 m. 58 wieczór. 28, 29 i 30 pochmurno i dészcz, 31 szron i wietrzno, wieczór dészcz.

Czerwiec ma dni 30. Junyi. Junius.

Kalendarz polski.		Kalendarz ruski.	
1 S.	Nikodema męcz.	20	Ftałatea
2 C.	Erazma B.	21	Konstanty Jełeny
3 P.	Serce Jez. Klotyldy	22	Wasyłyska
4 S.	Kwiryny	23	Michaiła J.

Ewang. u Łukasza ś. w rozdz. 15. O zgubionéj owcy i o groszu.

5 N.	3 po Sw. Bonifacego	24	N. 5 po W. Symeona
6 P.	Norberta Opata. 🌑	25	Obrit. hł. ś. J.
7 W	Roberta B.	26	Karpa
8 Ś.	Medarda Bisk.	27	Teraponta
9 C.	Felicyana	28	Wozne. hosp. Nykity
10 P.	Małgorzaty Kr. Sz.	29	Fteodozyi
11 S.	Barnaby A.	30	Izaakia Ap.

Ewang. u Łukasza ś. w rozdz. 5. O obfitym Piotra połowie ryb.

12 N.	4 po Sw. Jana S. F.	31	N. 6 po W. Jermya A.
13 P.	Antoniego z Padwy	1	Juny. Justyna mucz.
14 W	Bazylego Wyzn. ☽	2	Nykyfora
15 Ś.	Wita i Modesta	3	Łukiłłyana Mucz.
16 C.	Franciszka	4	Mytrofana Pat.
17 P.	Adolfa B.	5	Dorothea Ep.
18 S.	Marka i Marceliana M.	6	Wysaryona

Ewang. u Mateusza ś. w rozdz. 5. O sprawiedliwości.

19 N.	5 po Sw. Gerwaz. i P.	7	N. Sosz. ś. Ducha Fte.
20 P.	Silweryusza	8	Sw. Troycy. Thedora
21 W	Alojzego Gonz. 🌕	9	Kiryłła A. Ep.
22 Ś.	Paulina B.	10	Tymoftea jep. mucz.
23 C.	Sidonia	11	Warftołomea Ap.
24 P.	Jana Chrzciciela	12	Onufrya Prep.
25 S.	Jakóba stróża	13	Akiłyny M.

Ewang. u Marka ś. w rozdz. 8. O nakarmieniu 4000 ludzi.

26 N.	6 po Sw. Jana i Paw.	14	N. 1 po S. Elisseja
27 P.	Władysława króla w.	15	Amosa Pr.
28 W	Leona P. † ☾	16	Tichona
29 S.	Piotra i Pawła Ap.	17	Manuiła
30 C.	Emilii i Lucyny mm.	18	Tyło Chr. Leont. M.

Nów dnia 6 g. 9 m. 22 wieczór. Od 2 do 4 chłodno, 5 dészcz, 7, 8 i 9 pogoda czasem dészcz.

Pierw. kwad. dnia 14 g. 4 m. 46. po połud. Czas piękny dészczem przeplatany.

Pełnia dnia 21 g. 7 m. 30 rano. Czas niestały ku słocie skłonny.

Ostat. kwad. dnia 28 g. 7 m. 56 rano. 26 dészcz, dnia 27 pochmurno, 28 śliczna pogoda, 30 pochmurno.

Lipiec ma dni 31. Juľyi. Julius.

	Kalendarz polski.		Kalendarz ruski.
1 P.	Teobalda op.	19	Judy Ap.
2 S.	Nawiédz. P. Mar.	20	Meftodya

Ewang. u Mateusza ś. w r. 7. O fałszywych Prorokach.

3 N.	7 po Św. Eulogiusza	21	N. 2 po S. Post do P. †
4 P.	Udalryka	22	Eusewija Mucz.
5 W	Domicyusza	23	Ahripiny M.
6 S.	Izajasza Pror.	24	Rozdest. Joanna.
7 C.	Estery Królowéj	25	Fewronyi Prep.
8 P.	Elżbiety	26	Dawyda Set.
9 S.	Cyrylla B.	27	Sampsona S. †

Ewang. u Łukasza ś. w rozdz. 16. O szafarzu niesprawiedliwym.

0 N.	8 po Św. Jana z Dukli.	28	N. 3 po S. Kyra i Jo.
1 P.	Pelagii męcz.	29	Petrą i Pawła
2 W	Jana Gwalberta W.	30	Sobor. 12. Apost
3 S.	Małgorzaty kr. w.	1	Juľyi. Kosm. i Dam.
4 C.	Bonawentury doktora.	2	Poło. Ryz. Bohoro.
5 P.	Henryka	3	Yakinta M.
6 S.	Szkap. N. Maryi P.	4	Andreja A. E.

E. u Łukasza ś. w rozdz. 19. Gdy się Jezus do Jerozolimy zbliżał.

7 N.	9 po Św. Alexego W.	5	N. 4 po S. Athanasya
8 P.	Szymona z Lipnicy	6	Sysoa Weł.
9 W	Winc. de Paula	7	Thomy P.
0 S.	Czesława M.	8	Prokopia mucz.
1 C.	Pauliny P.	9	Pankratya Jepis. Mů.
2 P.	Maryi Magd.	10	45 Muczennik.
3 S.	Teofila Męcz.	1	Jeufymyi M.

Ewang. u Łukasza ś. u [illegible] 8. O faryzeuszu i celniku.

4 N.	10 po Św. KrystynyP.	12	N. 5 po S. Prokła M.
5 P.	Jakóba Ap.	13	Hawryiła arch.
6 W	Anny matki N. M. P.	14	Akyły Ap.
7 S.	Pantaleona	15	Kiryka i Juły
8 C.	Innocentego	16	Aftynohema Jepis.
9 P.	Marty M.	17	Maryny W. M.
0 S.	Kunegundy kr.	18	Jakinfta M.

Ewang. u Marka ś. w rozdz. 7. O głuchym i niemym.

1 N.	11 po Św. Ignacego L.	19	N. 6 po S. Makryny P.

ów dnia 6 g. 12 m. 13 po połud. 2 pochmurno, 3 dészcz, od 4 do 8 gorąca wielkie i pogoda.
ierw. kwad. dnia 13 g. 11 m. 35 wieczór. 10 w nocy burza, 11 dészcz, od 12 do 28 pogoda.
ełnia dnia 20 g. 3 m. 13 po połud. Pogoda.
stat. kwad. dnia 27 g. 11 m. 20 wieczór. Czas niestały i dészczem grozi.

Sierpień ma dni 31. Awhust. August.

Kalendarz polski.		Kalendarz ruski.	
1 P.	Piotra w Okowach	20	Iłyi Pror.
2 W	N. Maryi P. Aniel.	21	Symeona Pror.
3 S.	Znal. ś. Szczepana.	22	Maryi Mahdat.
4 C.	Dominika Wyz.	23	Trofyma Mucz.
5 P.	P. Maryi Snieżnéj	24	Chrystyny M.
6 S.	Przemienienie Pańs.	25	Usp. S. Anny

E. u Łuk. ś. w rozdz. 10. O ranion. i miłosier. wzrusz. Samaryt.

7 N.	12 po Sw. Kajetana	26	N. 7 po S. Jermoła M.
8 P.	Cyryaka męcz.	27	Pantałejmona.
9 W	Romana	28	Prochora Ap.
10 S.	Wawrzyńca Męcz.	29	Kallinika
11 C.	Zuzanny Panny	30	Syły Apost.
12 P.	Klary Panny	31	Zapust do Uspen.
13 S.	Hippolita Męcz. †	1	Awhust. Prois. Kre.

Ewan. u Łuk. ś. w rozdz. 17. O uzdrowieniu 10 trędowatych.

14 N.	13 po Sw. Euzebiusza	2	N. 8 po S. Stefana M.
15 P.	Wniebowz. N. M. P.	3	Isaakya P.
16 W.	Rocha Wyzn.	4	7. Otrokow
17 S.	Anastazego Bisk.	5	Jewszyhnia
18 C.	Heleny Męcz.	6	Preobraz. Hospod.
19 P.	Hyacynta	7	Demetrya P. M.
20 S.	Stefana kr.	8	Jemyłyana

Ewang. u Mat. ś. w rozdz. 6. Nikt nie może dwóm panom służyć.

21 N.	14 po Sw. Anastazyi	9	N. 9. po S. Mateja Ap.
22 P.	Joachima	10	Lawrentia
23 W.	Filipa B.	11	Jewpła M.
24 S.	Bartłomieja	12	Fotya mucz.
25 C.	Ludwika Kr.	13	Maksyma Prepod.
26 P.	Zefiryna Pap.	14	Michea Pr. †
27 S.	Józefa Kalas.	15	Uspen. Bohorod.

E. u Łuk. ś. w rozd. 7. W ów czas, gdy Jezus szedł do miasta Naim.

28 N.	15 po Sw. NMP. Pocz.	16	N. 10 po S. Dyomyda
29 P.	Scięc. ś. Jana i Bronis.	17	Myrona Mucz.
30 W	Róży Lim.	18	Flora M.
31 S.	Rajmunda wyz.	19	Andrea M.

Nów, dnia 5 g. 1 m. 25 w nocy. Pochmurno czasem dészcz, 6 śliczna pogoda w nocy dosyć chłodno.

Pierw. kwad. dnia 12 g. 4 m. 59 rano. 7 dészcz, 8 pogoda, 10 dészcz, ulewy toż 11, potem pogoda, czasem dészcz.

Pełnia dnia 19 g. 0 m. 14 po północy. Pogody rokuje, niekiedy burze przeplatane.

Ostat. kwad. dnia 26 g. 4 m. 57 po połud. Czas jakkolwiek niestały, przecież po większéj części pogodny i gorący.

Dn. 3. Sierpnia

Koszul	cienkich	4	4	3
	nocnych	1	1	1
	Kolorowych	1	2	1
	Gatek	1	3	1
	Skarpetek	4	7	
	Chustek na szyję	1	1	2
	Chustek do nosa	1	4	
	Jedwabnych do nosa	1		
	Kamizelek	1		1
	Kołnierzy	2		
		17		
	Ręcznik	1	1	
		18.	23.	
	Rękawiczka	1.		
		19.		

Wrzesień ma dni 30. Sentiabr. September.

Kalendarz polski.			Kalendarz ruski.
1 C.	Anioła Str.	20	Samuiła Pror.
2 P.	Stefana kr.	21	Thaddeja Ap.
3 S.	Joachima i Bron. 🌑	22	Ahaftonika
	Ewan. u Łuk. ś. w rozd. 14. O uzdrowieniu opuchłego.		
4 N.	16 po S. Joach. i Roza.	23	N. 11 po S. Łuppa M.
5 P.	Urbana Pap.	24	Jewłychia Mucz.
6 W	Zacharyasza Pror.	25	Warfthołomea
7 S.	Reginy panny	26	Adriana m.
8 C.	Narodz. N. Maryi P.	27	Pimona Prep.
9 P.	Gorgoniusza	28	Mojseja
10 S.	Mikołaja ☽	29	Usiek. Hł. Joanna.
	Ewang. u Mateusza ś. w rozdz. 22. O miłości Boga i bliźniego.		
11 N.	17 po Sw. Imię NMP.	30	N. 12 po S. Alexand.
12 P.	Tobiasza wyz.	31	Połoz. Pojasz. P. B.
13 W	Aureliusza Bisk.	1	Sentiabr. Symeona
14 Ś.	Podwyż. ś. Krzyża	2	Mamanta
15 C.	Nikodema M.	3	Anftyma Mucz.
16 P.	Ludomiły M.	4	Wawyły M.
17 S.	Lamberta 🌕	5	Zacharyi P.
	Ewang. u Mateusza ś. w rozdz. 9. O uzdrowieniu paralityka.		
18 N.	18 po Sw. Tomasza	6	N. 13 po S. Cudo ś. M.
19 P.	Teodora	7	Sozonta M.
20 W	Eustachiusza	8	Rozdest. Bohorod.
21 Ś.	Such. Mateusza Ap. †	9	Joakima i Anny
22 C.	Maurycego Męcz.	10	Mynodory Prep.
23 P.	Tekli P. i Męcz. †	11	Fteodory
24 S.	Władysława z Gie. †	12	Awtenoma
	Ewang. u Mateusza ś. w rozd. 22. O wezwanych na gody.		
25 N.	19 po S. Kleofasa ☾	13	N. 14 po S. Kornyłya
26 P.	Justyny M.	14	Wozdwyzen. c. kryża
27 W	Kosmy i Dam.	15	Nykity M.
28 S.	Wacława Kr. i m.	16	Jewfymyi
29	Michała Archanioła	17	Sofii Mucze.
30 P.	Hieronima dokt.	18	Jewmenia E.

Nów dnia 3 g. 1 m. 1 po połud. Do 5 wietrzno, 6 gorąco i deszcz, 8 deszcz ciągły.

Pierw. kwad. dnia 10 g. 10 m. 17 rano. Pochmurno i ciepło do 14, 15 pogoda, potem znowu pochmurno.

Pełnia dnia 17 g. 11 m. 31 rano. Poranki mgliste, czas zmienny i słotny.

Ostat. kwad. dnia 25 g. 11 m. 52 rano. Zimno szczególniej też rano, z resztą dosyć pogodnie.

Październik ma dni 31. Oktiabr. October.

	Kalendarz polski.		Kalendarz ruski.
1 S.	Remigiusza Bis.	19	Trofima M.
Ew. u Jana ś. w roz. 4. O chorym synie króla w Kafarnaum.			
2 N.	20 po S. NMP. Ró.	20	N. 15 po S. Eustathia
3 P.	Kandyda P.	21	Kodrata Ap.
4 W	Franciszka Seraf.	22	Foki M.
5 Ś.	Placyda M.	23	Zaczatye Joanna
6 C.	Fryderyka M.	24	Thekły Mucz.
7 P.	Marka Pap.	25	Eufrozyny
8 S.	Brygidy	26	Joanna Bohosław.
Ewang. u Mat. ś. w rozdz. 18. O słudze dłużnym i złośliwym.			
9 N.	21 po S. Dyonizego	27	N. 16 po S. Kałystrat.
10 P.	Franciszka Borg.	28	Charytona Prep.
11 W	Emiliana W.	29	Kyriaka
12 Ś.	Maxymiliana	30	Hryhorya
13 C.	Edwarda kr.	1	Oktiabr. Pokrow. Boh.
14 P.	Kaliksta P. M.	2	Kypryana Ju.
15 S.	Jadwigi i Teresy P.	3	Dionysa mucz.
Ewang. u Mateusza ś. w rozdz. 22. O monecie czynszowéj.			
16 N.	22 po S. Gawła Op.	4	N. 17 po S. Jeroftheja
17 P.	Jadwigi	5	Charytyny Mucz.
18 W	Łukasza Ew.	6	Thomy Ap.
19 Ś.	Jana Kant.	7	Serhia Wakoha
20 C.	Prze. ś. Wojciecha	8	Pełakyi Prep.
21 P.	Urszuli P. M.	9	Jakowa Alf.
22 S.	Maryi Salom.	10	Jewłampia
Ewang. u Mateusza ś. w rozdz. 9. O wskrzeszeniu córki książęcia.			
23 N.	23 po Sw. Jana Kapi.	11	N. 18 po S Fyłyppa
24 P.	Rafała Ar.	12	Prowa Mucz.
25 W	Kryspina M.	13	Karpa i Papyła
26 Ś.	Amanda	14	Nazarya
27 C.	Iwona W.	15	Jewftymya Prop.
28 P.	Szymona i Judy	16	Łonhina Sot.
29 S.	Narcyza b.	17	Osyi Pror.
Ewang. u Mat. ś. w rozd. 8. O wzruszeniu wielkiém na morzu.			
30 N.	24 po Sw. Marcella P.	18	N. 19 po S. Łuki Ew.
31 P.	Wolfganga B.	19	Joila Pro.

Nów dnia 2 g. 11 m. 37 wieczór. Wietrzno i zimno.
Pierw. kwad. dnia 9 g. 4 m. 45 po połud. 10 i 11 pogoda, potém pochmurno i dészcz.
Pełnia dnia 17 g. 1 m. 51 po północy. Pochmurno i dészcz.
Ostat. kwad. dnia 25 g. 6 m. 39 rano. Mgły i dészcze, a od 29 do końca mgły i przymrozki.

Listopad ma dni 30. Nojabr. November.

Kalendarz polski.			Kalendarz ruski.	
1	W	Wszystkich Święt.	20	Artemia M.
2	S.	Dzień zaduszny. Peg.	21	Iłaryona
3	C.	Huberta bisk.	22	Awerkia Jepis.
4	P.	Karola Borom.	23	Jakowa Ap.
5	S.	Emeryka	24	Arefty M.

Ewan. u Mat. św. w roz. 13. O nasieniu dobrym i o kąkolu.

6	N.	25 po S. Opieki NMP.	25	N. 20 po S. Markiana
7	P.	Herkulana Męcz.	26	Dymytria Mucz.
8	W	Adolfa	27	Nestora M.
9	Ś.	Seweryna	28	Terentya
10	C.	Jędrzeja z Awel.	29	Anastazyi M.
11	P.	Marcina Bisk.	30	Zynowia
12	S.	Marcina Pap.	31	Stachia M.

Ewang. u Mateusza ś. w rozdz. 13. O ziarnie gorczycznym.

13	N.	26 po Św. Stanisława	1	Noja. N. 21 po S. Kos.
14	P.	Serafina Męcz.	2	Josafata
15	W	Leopolda Wyzn.	3	Akepsyna M.
16	Ś.	Edmunda	4	Joannyka
17	C.	Salomei Królowéj	5	Hałaktyona M.
18	P.	Eugeniusza	6	Pawła archiep.
19	S.	Elżbiety kr.	7	Jerona M.

Ewan. u Mat. ś. w rozd. 24. O brzydkości spustoszenia.

20	N.	27 po S. Felixa de W.	8	N. 22 p. S. Mychajła
21	P.	Ofiarowanie. N. M. P.	9	Onysifora
22	W	Cecylii P.	10	Jerasta
23	Ś.	Klemensa Pap.	11	Myny M.
24	C.	Emilii P.	12	Joanna mył.
25	P.	Katarzyny P.	13	Joanna Złot.
26	S.	Piotra Alexandra	14	Filippa Ap.

Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 21. O znakach na Niebie i Ziemi.

27	N.	1 Adw. Waleryana	15	N. 23 po S. Huria M.
28	P.	Stefana i Urbana	16	Mafthea Jewan.
29	W	Saturnina Męcz.	17	Hryhoria
30	Ś.	Jędrzeja Apost.	18	Płatona m.

Nów dnia 1 g. 11 m. 37 rano. Pogoda i zimno, 4 i 5 dészcz.

Pierw. kwad. dnia 8 g. 1 m. 31 po półn. Pogoda a potem ulewne dészcze.

Pełnia d. 15 g. 7 m. 20 wieczór. Pogody dészczami przerywane, czas dosyć łagodny.

Ostat. kwad. dnia 23 g. 11 m. 54 wieczór. 23 i 24 bardzo zimno, 25 dészcz, 26 śliczny dzień jesienny, 28 w nocy dészcz.

Nów dnia 30 g. 8 m. 32 wieczór. Dnia 29 pogoda, 30 wietrzno.

Grudzień ma dni 31. Dekabr. December.

Kalendarz polski.		Kalendarz ruski.	
1 C.	Eligiusza Bisk.	19	Awdya Pror.
2 P.	Bibianny P. M.	20	Prokła i Hryhory
3 S.	Franciszka Xaw.	21	Wchod. Bohorod.

Ewang. u Mat. ś. w rozdz. 11. O poselstwie Jana do Chrystusa.

4 N.	2 Adw. Barbary P. M.	22	N. 24 po S. Fyłymona
5 P.	Sabby Op. Wyz.	23	Amfiłochya
6 W	Mikołaja Bisk.	24	Jekataryny
7 S.	Ambrozego B. † ☽	25	Kłymenta P.
8 C.	Niepokal. N. Maryi P.	26	Ałyppa Prep.
9 P.	Leokadyi	27	Jakowa Per.
10 S.	N. M. P. Loret. Melch.	28	Stefana Pr. M.

Ewang. u Jana ś. w rozdz. 1. O poselstwie żydów do Jana.

11 N.	3 Adw. Damaza P.	29	N. 1 Adw. Paramona
12 P.	Aleksego i Pawła	30	Andreja A.
13 W	Łucyi i Otalii P.	1	Dekabr. Nauma
14 Ś.	Such. Spiridiona †	2	Awakuma
15 C.	Ireneusza Męcz. ☺	3	Sofonia Pror.
16 P.	Euzebiusza †	4	Warwary m.
17 S.	Łazarza Bisk. †	5	Sawwy Osw.

Ewang. u Łuk. ś. w rozd. 3. O Janie opowiadającym chrzest pokuty.

18 N	4 Adw. Gracyana	6	N. 2 Adw. Nykołaja J.
19 P.	Nemezyusza Męcz.	7	Amwrosya
20 W	Teofila Męcz.	8	Pałapia
21 Ś.	Tomasza Apost.	9	Zaczat. Bohorod.
22 C.	Zenona męcz.	10	Myny Jermoch Mucz.
23 P.	Wiktoryi Panny ☾	11	Danyiła Stołpny
24 S.	Adama i Ewy †	12	Spyridona

Ewang. u Łuk. ś. w rozdz. 2. Szymon przepowiada o Jezusie.

25 N.	Boże Narodzenie	13	N. 3 Adw. Ewstratia
26 P.	Szczepana Męcz.	14	Ftyrsa Mucz.
27 W	Jana Ewang.	15	Jełewtherya
28 S.	Młodzianków mm.	16	Abhea p.
29 C.	Tomasza biskupa	17	Danyiła Pror.
30 P.	Dawida króla ●	18	Sewastyana
31 S.	Sylwestra P.	19	Wonyfałya M.

Pierw. kwad. dnia 7 g. 1 m. 30 po połud. 5 dészcz ze śniegiem a potem pogoda, 8 dészcz, 9 pochmurno i łagodnie.

Pełnia dnia 15 g. 2 m. 53 po połud. 11 czas piękny, 12 pochmurno, z resztą dosyć łagodnie i mokro.

Ostat. kwad. dnia 23 g. 2 m. 42 rano. Pogodnie i mroźno.

Nów dnia 30 g. 7 m. 25 rano. Mgły, śnieg i mrozy silne.

Kalendarz Żydowski.

5613.

Styczeń	Dnia 10.	1	Schebat.	
Luty.	„ 9.	1	Adar.	
	„ 22.	14	„	Mały Purim.
Marzec.	„ 11.	1	Wadar.	
	„ 23.	13	„	Post Estery.
	„ 24.	14	„	Purim
	„ 25.	15	„	Suschan Purim.
Kwiec.	„ 9.	1	Nisan.	
	„ 23.	15	„	Początek Paschy.
	„ 24.	16	„	Drugie święto.
	„ 29.	21	„	Siódme święto.
	„ 30.	22	„	Koniec Paschy.
Maj.	„ 9.	1	Jjar.	
	„ 26.	18	„	Lag B'omer.
Czerw.	„ 7.	1	Sivan.	
	„ 12.	6	„	Tygodniowe święto.
	„ 13.	7	„	Drugie święto.
Lipiec.	„ 7.	1	Tamus.	
	„ 24.	18	„	Post. Zdobycia kościoła.
Sierpień	„ 5.	1	Ab.	
	„ 14.	10	„	Post. Spalenie kościoła.
Wrzesi.	„ 4.	1	Elul.	

5614.

Paźdz.	„ 3.	1	Tischri	Nowy rok.
	„ 4.	2	„	Drugie święto.
	„ 5.	3	„	Post Gedaljah.
	„ 12.	10	„	Sądny dzień
	„ 17.	15	„	Kuczki
	„ 18.	16	„	Drugie święto
	„ 23.	21	„	Palmowe święto.
	„ 24.	22	„	Koniec kuczek.
	„ 25.	23	„	Radość z prawa
Listop.	„ 2.	1	Marscheschwan.	
Grudz.	„ 2.	1	Kislev.	
	„ 26.	25	„	Poświęcenie kościoła.

Wschód i zachód Płanet i Księżyca

W Styczniu.

Merkury świéci na chwilkę przed wschodem słońca w stronie południowo-wschodniéj. **Wenus** świéci na wschodzie z rana. **Mars** niewidzialny w tym miesiącu. **Jowisz** wschodzi na dwie godziny przed słońcem. **Saturn** świéci z wieczora, zachodzi po północy. **Uranus** świéci także aż do północy.

Księżyc.

1.	Wschodzi o god.	10 m.	56	wieczór.	Zachodzi o g.	11 m.	38	rano.	☾
8.	—	— 6	— 55	rano.	—	— 2	— 54	wiecz.	🌑
15.	—	— 11	— 33	—	—	— 11	— 7	—	☽
22.	—	— 1	— 24	po poł.	—	— 6	— 3	rano.	☽
29.	—	— 10	— 4	wieczór.	—	— 10	— 4	—	🌕

W Lutym.

Merkury niewidzialny w tym miesiącu. **Wenus** tylko z początku miesiąca na wschodzie przed słońcem. **Mars** niewidzialny. **Jowisz** pokazuje się na wschodzie przed wschodem słońca. **Saturn** świéci z wieczora i zachodzi po północy. **Uranus** tak jak **Saturn** zachodzi dopiéro po północy.

Księżyc.

5.	Wschodzi o god.	5 m.	48	rano.	Zachodzi o g.	1 m.	42	po połud.	☾
12.	—	— 9	— 25	—	—	— 9	— 57	wieczór.	🌑
19.	—	— 0	— 33	po poł.	—	— 4	— 46	rano.	☽
26.	—	— 9	— 9	wieczór.	—	— 8	— 29	—	🌕

W Marcu.

Merkury widać go od połowy miesiąca bardzo słabo na zachodzie, krótko po zachodzie słońca. **Wenus** niewidzialny. **Mars** niewidzialny. **Jowisz** świéci w stronie wschodniéj przed wschodem słońca. **Saturn** świéci z wieczora aż do10. **Uranus** także do 10 widziany być może.

Księżyc.

5.	Wschodzi o god.	4 m.	40	rano.	Zachodzi o g.	0 m.	35	po połud.	☾
12.	—	— 7	— 47	—	—	— 8	— 50	wieczór.	🌑
19.	—	— 11	— 13	—	—	— 3	— 28	rano.	☽
26.	—	— 8	— 8	wieczór.	—	— 6	— 51	—	🌕

W Kwietniu.

Merkury, **Wenus** i **Mars** nie są widzialni. **Jowisz** wschodzi po północy, potem coraz wcześniéj. **Saturn** świéci w stronie zachodniéj po zachodzie słońca, ale coraz to wcześniéj zachodząc. **Uranus** podobnie jak Saturn.

Księżyc.

2.	Wschodzi o god.	3 m.	28	rano.	Zachodzi o g.	11 m.	33	rano.	☾
9.	—	— 6	— 8	—	—	— 7	— 45	wieczór.	🌑
16.	—	— 9	— 57	—	—	— 2	— 9	po półn.	☽
23.	—	— 7	— 4	wieczór.	—	— 5	— 15	rano.	🌕
30.	—	— 2	— 10	po półno.	—	— 10	— 34	—	☾

W Maju.

Merkury niewidzialny. **Wenus** widzialny przez małą chwilkę po zachodzie słońca przy samym poziomie na zachodzie. **Mars** przy końcu miesiąca wschodzi chwilę przed słońcem. **Jowisz** wschodzi koło północy i świéci do rana. **Saturn** niewidzialny, toż samo i **Uranus.**

Księżyc.

7.	Wschodzi o god.	4 m. 33 rano.	Zachodzi o g.	6 m. 42 wieczór.	🌕
14.	— —	8 m. 48 —	— —	0 — 49 po półno.	☽
21.	— —	5 — 56 wiecz.	— —	3 — 38 rano.	🌕
28.	— —	0 — 43 po półn.	— —	9 — 33 —	☾

W Czerwcu.

Merkury w końcu miesiąca świéci słabo na zachodzie zaraz z wieczora. **Wenus** widać na zachodzie krótko po słońcu. **Mars** wschodzi przed słońcem. **Jowisz** wschodzi z wieczora, zachodzi nad ranem. **Saturn** wschodzi po północy. **Uranus** podobnie jak Saturn.

Księżyc.

4.	Wschodzi o god.	2 m. 58 rano.	Zachodzi o g.	5 m. 41 po poł.	🌕
11.	— —	7 — 46 —	— —	11 — 47 wieczór	☽
18.	— —	4 — 52 po poł.	— —	2 — 2 po pół.	🌕
25.	— —	11 — 36 wieczór.	— —	8 — 54 rano.	☾

W Lipcu.

Merkury chwileczkę po zachodzie słońca ledwo dojrzany być może na zachodniéj stronie. **Wenus** świéci na zachodzie krótko z wieczora. **Mars** wschodzi koło 2 nad ranem. **Jowisz** świéci z wieczora, aż do połowy nocy. **Saturn** wschodzi po północy potem coraz wcześniéj. **Uranus** jak i Saturn wschodzi dopiéro po północy.

Księżyc.

2.	Wschodzi o god.	1 m. 24 po półn.	Zachodzi o g.	4 m. 36 po poł.	☾
9.	— —	6 — 49 rano.	— —	10 — 16 wiecz.	🌕
16.	— —	3 — 54 po połud.	— —	0 — 29 po pół.	☽
23.	— —	9 — 59 wieczór.	— —	7 — 47 rano.	🌕
30.	— —	11 — 53 —	— —	3 — 30 po poł.	☾

W Sierpniu.

Merkury niewidzialny. **Wenus** jak w Lipcu t. j. widzialny po zachodzie słońca krótko. **Mars** wschodzi po północy. **Jowisz** świéci z wieczora aż do 11. **Saturn** wschodzi przed północą, świéci do rana. **Uranus** podobnie jak Saturn.

Księżyc.

6	Wschodzi o god.	5 m. 49 rano.	Zachodzi o g.	8 m. 45 wieczór.	🌕
13.	— —	2 — 59 po poł.	— —	11 — 25 —	☽
20.	— —	8 — 21 wieczór.	— —	6 — 20 rano.	🌕
27.	— —	10 — 37 —	— —	2 — 24 wieczór.	☾

We Wrześniu.

Merkury świéci chwilę przed wschodem słońca. **Wenus** widać krótko po zachodzie słońca. **Mars** wschodzi po północy, świéci do rana. **Jowisz** świéci na zachodzie aż do 9. **Saturn** wschodzi przed 10, potem coraz wcześniéj. **Uranus** podobnie jak Saturn.

Księżyc.

3.	Wschodzi o god.	4 m. 48	rano.	Zachodzi o g.	7 m. 10	wieczór.	🌕
10.	—	— 2 — 9	po poł.	—	— 10 — 4	—	☽
17.	—	— 6 — 43	wieczór.	—	— 5 — 36	rano.	🌑
24.	—	— 9 — 7	—	—	— 1 — 14	po poł.	☾

W Październiku.

Merkury niewidzialny. **Wenus** świéci krótko na zachodzie zaraz z wieczora. **Mars** wschodzi koło północy i świéci do rana. **Jowisz** świéci chwilkę wieczór na zachodzie. **Saturn** wschodzi z wieczora i świéci całą noc. **Uranus** świéci także całą noc.

Księżyc.

1.	Wschodzi o god.	3 m. 42	rano.	Zachodzi o g.	5 m. 33	wieczór.	🌕
8.	—	— 1 — 15	po poł.	—	— 8 — 53	—	☽
15.	—	— 5 — 6	—	—	— 5 — 20	—	🌑
22.	—	— 7 — 52	wieczór.	—	— 0 — 6	po poł.	☾
29.	—	— 2 — 33	rano.	—	— 3 — 56	—	🌕

W Listopadzie.

Merkury niewidzialny. **Wenus** widzieć można krótko po zachodzie słońca w stronie zachodniéj. **Mars** wschodzi o północy, potem coraz wcześniéj i świéci do rana. **Jowisz** widzialny krótko z wieczora na zachodzie. **Saturn** świéci całą noc. **Uranus** podobnie jak Saturn.

Księżyc.

5.	Wschodzi o g.	0 m. 10	po poł.	Zachodzi o g.	7 m. 42	wieczór.	🌕
12.	—	— 3 — 29	—	—	— 4 — 20	rano.	☽
19.	—	— 6 — 36	wieczór.	—	— 11 — 40	—	🌑
26.	—	— 1 — 27	po półn.	—	— 2 — 15	po poł.	☾

W Grudniu.

Merkury widzialny krótko przed wschodem słońca w stronie południowo-wschodniéj. **Wenus** świéci z wieczora na zachodzie. **Mars** wschodzi o god. 11 wieczór, potem coraz wcześniéj i świéci do rana. **Jowisz** niewidzialny. **Saturn** świéci prawie całą noc, bo do 4 g. rano. **Uranus** także całą noc prawie widziany być może.

Księżyc.

3.	Wschodzi o god.	10 m. 56	rano.	Zachodzi o g.	6 m. 32	wieczór.	🌕
10.	—	— 1 — 52	po poł.	—	— 3 — 19	rano.	☽
17.	—	— 5 — 25	wieczór.	—	— 10 — 23	—	🌑
24.	—	— 0 — 21	po półn.	—	— 0 — 39	po poł.	☾
21.	—	— 9 — 31	rano.	—	— 5 — 22	wieczór.	🌕

Jakie są na to dowody,
że ziemia obraca się na około swéj osi?

„Słońce wschodzi“ „słońce zachodzi“ mówimy wszyscy bez wyjątku. — Tak mówi dziecko nie badające niczego i biorące rzeczy tak, jak mu się przedstawiają, tak mówi zgrzybiały starzec, co przeszedł liczne doświadczeń próby, tak nieumiejętny prostaczek, tak uczony z ksiąg mędrzec; słowem, jak powiedzieliśmy, bez wyjątku tak mówimy wszyscy — bośmy się tak od dzieciństwa nauczyli, bo zdaje nam się, iż rzeczywiście słońce się tak porusza. —

Ale czy tak to jest w istocie rzeczy? Czy to słońce, księżyc i owe gwiazd miliony poruszają się by nas ogrzać i oświécić? To więc my tylko sami, sami jedni siedzimy i biedzimy się na tym padole płaczu? O nie, czytelnicy moi! I owszem i myśmy są w ruchu, i my z naszą ziemicą krążymy wśród niezmierzonych świata przestrzeni; bo w przyrodzie wszystko jest w ruchu, wszystko żyje, bo świat ten cały, jako dzieło Wszechmocnego Stwórcy martwą istotą być nie może — a ruch odbywa się jeszcze i w tych rzeczach, które my martwemi nazywamy, dla tego, że w nich słabym wzrokiem naszym lub małą naszą uwagą żadnych zmian dostrzedz nie możemy. — Ależ powiécie, gdyby się ziemia ruszała lub obracała, tobyśmy to przecież czuli? Otóż ziemia obraca się i kręci koło swéj osi i porusza w przestrzeni świata, a dla czego my tego nie czujemy i co nas przekonywa o tém obrocie ziemi koło swéj osi, zaraz powiem: zostawiając rzecz o poruszaniu się ziemi koło słońca na czas późniejszy. —

Nie czujemy bezpośrednio ruchu obrotowego ziemi i sądzimy, że ona w zupełnym zostaje spoczynku, dla tego, że nie spostrzegamy żadnéj zmiany w otaczających nas przedmiotach. Ależ to rzecz bardzo naturalna, bo jeżeli cała ziemia rzeczywiście się porusza, to téż wszystkie i otaczające nas przedmioty i my sami z nią się poruszamy, a więc nie może powstać żadna zmiana w położeniu tych przedmiotów względem nas. — Kiedyż my to bowiem ruch spostrzegamy? Oto wtedy, jeżeli uważając przynajmniéj dwie rzeczy, widzimy, że jedna względem drugiéj położenie swoje zmienia. — Jeżeli więc chcemy dopatrzyć ruchu ziemi, to musimy ją porównać co do położenia z takiemi rzeczami czyli ciałami, które się nie na ziemi znajdują (n. p. ze słońcem, z gwiazdami) i dopiéro badać, czy to położenie zostaje ciągle to samo, czy się téż z czasem zmienia. — Tak więc patrząc na ciała niebieskie czyli gwiazdy, łatwo dostrzeżemy, że odległość ich od siebie i położenie jednéj gwiazdy względem drugiéj nie zmieniają się, ale że się ciągle zmienia położenie ich względem ziemi, a ta zmiana przedstawia nam się tak, jak gdyby się całe niebo obracało i wszystkie gwiazdy ze sobą zabiérało. —

Zjawisko to może powstać w trojaki sposób, to jest: 1) albo że ziemia zostaje w spoczynku a całe niebo wraz z gwiazdami się porusza; 2) że same gwiazdy na niebie się poruszają, albo 3) że niebo i gwiazdy stoją nieporuszenie, a ziemia się obraca koło siebie i to w kierunku przeciwnym temu, w jakim niebo i gwiazdy położenie swoje względem ziemi zmieniają.

A zatem tylko jedno z tego dwojga może być prawdą: albo sklepienie niebios nad nami się toczy, a ziemia stoi nieporuszona, alboli téż ogromne owe sklepienie spoczywa spokojnie, a ziemia się wewnątrz niego obraca. Jest atoli mnóstwo dowodów przekonywających nas o tém ziemi obrocie, a my tu przytoczymy sześć celniejszych dowodów, które same są dostateczne do przekonania nas o téj prawdzie. —

I tak najprzód. Astronomia, czyli nauka o prawach ruchów ciał niebieskich, uczy nas, że to niebo, które nad sobą spostrzegamy nie jest żadném sklepieniem jak nam się wydaje, na którémby gwiazdy niejako przybitemi były, ale że gwiazdy te zawieszone są w wolnéj przestrzeni świata i znajdują się w rozmaitych odległościach od ziemi. — Byłoby to więc rzeczą niepodobną do prawdy, gdyby te niezliczone ciała niebieskie wszystkie naraz i w tym samym przeciągu czasu, bo w 24 godzinach z tak niezmierną chyżością na około ziemi poruszać się miały. — I to także trudno wierzyć, żeby drogi tych gwiazd takie miały względem siebie i względem ziemi położenie, aby oglądane z ziemi, tworzyły równoleżniki czyli koła równoodległe jednéj i téjże saméj kuli niebieskiéj. Ale to wszystko łatwo da się wytłumaczyć, jeżeli przypuścimy, że ziemia się obraca a gwiazdy stoją w miejscu. Jest to zupełnie ten sam przypadek, jak wtedy, gdy na kolei żelaznéj lub statku jedziemy, a nam się zdaje że stoimy spokojnie, a wszystkie inne rzeczy prócz naszego wozu i statku się poruszają. —

Po wtóre. Wielki Newton, który nigdy imienia Wszechmocnego Boga nie wymówił, nie zdjąwszy wprzód czapki lub kapelusza z głowy badając przyczyny, dla których ciała jedne krążą koło drugich, jak n. p księżyc koło ziemi doszedł mocą rozumowania do prawa powszechnego ciążenia, które brzmi że ciała większe przyciągają mniejsze ze siłą, która rośnie w stosunku massy, a maleje jak rozmnożona przez samą siebie odległość ciała jednego od drugiego. Prawo to stwierdziło się przez wszystkie dotychczasowe obserwacyje astronomiczne, a zarazem jest najdobitniejszym dowodem przeciw obrotowi nieba około ziemi. Bo gdyby sklepienie niebios krążyło na około ziemi, to ta tak mała ziemia nasza musiałaby mieć nieskończenie wielką siłę przyciągającą, aby utrzymać wszystkie ciała niebieskie w swych kolejach, a jednak, jak inne zjawiska przyciągania ziemi okazują, siła ta nie jest tak wielką. Nadto musiałaby istnieć dla ciał niekrążących koło ziemi inna siła i inne prawa jéj ruchu, których w żaden sposób pojąć nie możemy. — A zatem najprostszém i najnaturalniejszém przypuszczeniem jest, kiedy obrót sklepienia za pozorny, a obrót ziemi na około osi za rzeczywisty przyjmujemy.

Po trzecie. Ziemia nie jest doskonałą kulą, ale przy dwóch miejscach, które biegunami zowiemy, spłaszczoną a w środku koło równika nieco wydętą, tak, iż gdy punkta równika są bardziéj oddalone od środka ziemi niż bieguny, ciężar jakibądź więcéj waży przy biegunach niż na równiku. — Takie spłaszczenie kuli ziemskiéj nie może mieć innego powodu, jak tylko szypki obrót ziemi na około jéj osi; bo wiadomo, iż obracając tak szypko stalową obręcz koło osi, obręcz ta płaszczy się przy biegunach a wydyma w środku. —

Po czwarte. Liczne doświadczenia czynione ze spadaniem małych a ciężkich kul z wysokich wież, dowiodły także obrotu ziemi na około swéj osi. — Kule albowiem z wielkich wysokości puszczane nie spadają na ziemię tuż pod samym punktem, z którego zostały puszczone, ale zbaczają od pionu ku wschodowi — zatém ziemia musi się obracać koło osi w kierunku od zachodu na wschód, a to sprawia iż nam się odwrotnie wydaje, że sklepienie nieba odwraca się od wschodu na zachód. Bo powiadano, jeżeli się ziemia obraca, to wierzchołek wieży jako bardziéj oddalony od środka, prędzéj obracać się musi niż spodek téjże wieży, więc n. p. kamyk z wieży puszczony choćby téż leciał jak najprędzéj nie może spadnąć przy samym spodku wieży, bo wierzchołek wieży w tym samym czasie w skutek obrotu ziemi daléj się posunie; mniemano więc, że kamyk daleko od wieży padnie. Atoli zapomniano o tém, że ruch takiego spadającego kamyka nie jest prosty czyli od samego obrotu ziemi zależący, ale złożony, bo na ten ruch wpływa jeszcze prócz obrotu, siła ciążenia — a że chyżość nadana kamykowi, przez obrót ziemi jest ciągle ta sama, a chyżość w skutek spadania ciągle wzrasta, więc pomijając opór jaki stawia powietrze; kamień spada nie po linii prostéj, ale po krzywéj, którą Matematycy parabolą zowią, a przeto nie odleci zbyt daleko od wieży, ale zawsze zboczy trochę ku wschodowi. Zboczenie to, jeżeli kamień puszczony był z wysokości $226\frac{1}{2}$ łokci krakowskich, wynosi prawie pół cala.

Po piąte. Astronomowie obserwując planety, t. j. gwiazdy, które własnego światła nie mają i obracają się na około słońca, które je ogrzéwa i oświéca, z uważania plam jakie się na nich widzieć dają, lub z odmian ich światła i kształtu, doszli, że każdy z nich obraca się koło swojéj osi. A że jak uczy astronomia, i nasza ziemica jest taką planetą, tedy trudno byłoby pojąć, czemuby ona sama jedna obracać się koło swéj osi nie miała? Nadto, ponieważ czas obrotu tego na każdym planecie jest inny, toby się toż samo sklepienie niebios nad każdym planetą w innym czasie obrać musiało — co być nie może, bo przeciąg czasu zkąd gokolwiek uważamy, jest zawsze jeden sam. — A zatem i to być nie może, aby się sklepienie niebios na około ziemi obracało i tak nam widok wschodu i zachodu gwiazd sprawiało — ale ziemia od zachodu na wschód obracać się musi i dla tego siedziba nasza, raz te gwiazdy ogląda, a drugi raz nie. — Nakoniec:

Po szóste. Najwidoczniéj w skutkach swoich, okazał obrót ziemi P. Foucalt (czyta się Fukolt) Francuz, przez doświadczenia swoje robione

w Paryżu z wahadłem, czyli kulą ołowianą zawieszoną na drucie długim, przeszło $95^1/_2$ łokci krakowskich. Koniec tego wahadła czyli kula sama opatrzona ostrzem u spodu, przypadała w sam środek wielkiego koła, podzielonego na części, stopniami zwane, których okrąg koła ma w sobie jak wiadomo 360^0. Wystawmy sobie teraz, że wahadło to zostaje odwiedzione ze środka i że ostrze jego wskazuje, n. p. 35 stopni, tedy puściwszy to wahadło w ruch tak, jak się zwyczajnie porusza wahadło czyli perpendykuł zégaru, tedy wahadło to winnoby zawsze wracać w kierunku tych 35 stopni, t. j. ostrze u spodu kuli umieszczone, winnoby się ciągle unosić nad linią łączącą stopień 35ty ze środkiem koła. Takby było rzeczywiście, gdyby ziemia zostawała w spoczynku, atoli tak nie jest, bo uważając na ostrze tego wahadła, ostrze to nie powraca na punkt, z którego wyszło, ale z wolna ciągle postępuje w lewo, jeżeli stoimy na północnéj stronie wahadła, t. j. postępuje od zachodu na wschód, a że niema innéj przyczyny tego ruchu ku wschodowi, jak tylko, że ziemia obraca się w tymże kierunku, zatem oczywistą jest rzeczą, że ten obrót ziemi jest przyczyną zwrotu wahadła. I na odwrót, ten ruch wahadła jest dowodem obrotu ziemi koło swéj osi w kierunku, od zachodu na wschód. —

„Tak więc przekonywające są dowody tego ciągłego ruchu obrotowego naszéj ziemi.“

W miarę tego jak siedziba nasza zwraca się ku słońcu, staje na linii łączącéj środki ziemi i słońca, lub gdy od słońca się odwraca mamy wschód, południe i zachód słońca; podobnie wschód, górowanie i zachód gwiazd. A ruch pozorny słońca i gwiazd od wschodu na zachód, jako będący, że tak powiem, odbitym w źwierciedle ruchem ziemi, podaje nam sposobność badania ruchu téjże ziemi w najdrobniejszych jego szczegółach. I tak n. p. ponieważ akuratnie co 24 godzin ta sama gwiazda wschodzi i w tém samém miejscu się znajduje, ztąd wniesiemy, że obrót ziemi odbywa się zawsze prawidłowo w 24 godzinach, daléj, gdy obwód ziemi wynosi 5400 mil, tedy ten sam punkt na równiku kuli ziemskiéj odbywa w przestrzeni drogę wynoszącą 225 mil na godzinę, i t. d. — Tak to ogromna jest chyżość z jaką obraca się nasza ziemia na około swéj osi! My ruchu tego nie czujemy, bo i powietrze oblewające naszą ziemię do koła z nią się porusza, a przeto względem nas zostaje w spoczynku, ale gdybyśmy byli po za granicami przestrzeni, w jakie sięga siła przyciągania naszéj ziemi, tobyśmy ją widzieli obracającą się z chyżością, względem któréj chyżość, choćby i najprędzéj obracającego się koła, jakiejbądź machiny, jest jeszcze niczem. Bo téż machina jest dziełem śmiertelnego człowieka, a ziemia dziełem najmędrszego Stwórcy; i wiedząc teraz w jaki to sposób kazał On przyświécać dla złych i dobrych, niechaj będzie od nas zawsze od wschodu aż do zachodu słońca błogosławioném Imie Jego na wieki. —

Pisałem w Krakowie dnia 3. Lipca 1852 r.

TABELLA

WSCHODU I ZACHODU SŁOŃCA, PRZYBYCIA, UBYCIA I DŁUGOŚCI DNIA, NA WIDOKRĄG 50 STOPNI WYSOKI.

Miesiąc	Dni Miesiąca	Słońca Wsc G.	M.	Zach. G.	M.	Przybycia dnia G.	M.	Długość dnia G.	M.
Styczeń	5	8	0	4	1	0	12	8	2
	10	7	55	4	5	0	20	8	10
	15	7	50	4	10	0	30	8	20
	20	7	44	4	16	0	42	8	32
	25	7	37	4	23	0	56	8	46
	30	7	30	4	30	1	10	9	0
Luty	5	7	20	4	40	1	30	9	20
	10	7	12	4	48	1	46	9	36
	15	7	3	4	57	1	54	9	54
	20	6	54	5	6	2	22	10	12
	25	6	45	5	15	2	40	10	50
	28	6	38	5	22	2	54	10	44
Marzec	5	6	30	5	30	3	10	11	0
	10	6	21	5	39	3	28	11	18
	15	6	11	5	49	3	48	11	38
	20	6	2	5	58	4	6	11	56
	25	5	52	6	8	4	26	12	16
	30	5	43	6	17	4	44	12	34
Kwiecień	5	5	32	6	28	5	6	12	56
	10	5	22	6	38	5	26	13	16
	15	5	13	6	47	5	44	13	34
	20	5	5	6	55	6	0	13	50
	25	4	57	7	3	6	16	14	6
	30	4	48	7	12	6	34	14	24
Maj	5	4	40	7	20	6	50	14	40
	10	4	32	7	28	7	6	14	56
	15	4	26	7	34	7	18	15	8
	20	4	19	7	41	7	32	15	22
	25	4	12	7	48	7	46	15	36
	30	4	7	7	53	7	56	15	46
Czerwiec	5	4	2	7	58	8	6	15	56
	10	3	59	8	1	8	12	16	2
	15	3	56	8	4	8	18	16	8
	20	3	56	8	4	8	18	16	8
	25	3	56	8	4	ubyło		16	8
	30	3	57	8	3	0	4	16	6

Miesiąc	Dni Miesiąca	Słońca Wsc G.	M.	Zach. G.	M.	Ubycia dnia G.	M.	Długość dnia G.	M.
Lipiec	5	4	0	8	0	0	10	16	0
	10	4	3	7	57	0	16	15	54
	15	4	7	7	53	0	24	15	46
	20	4	12	7	48	0	34	15	36
	25	4	17	7	43	0	44	15	26
	30	4	24	7	36	0	58	15	12
Sierpień	5	4	33	7	27	1	16	14	54
	10	4	41	7	19	1	32	14	38
	15	4	50	7	10	1	50	14	20
	20	4	59	7	1	2	8	14	2
	25	5	6	6	54	2	22	13	48
	30	5	15	6	45	2	40	13	30
Wrzesień	5	5	26	6	34	3	2	13	8
	10	5	35	6	25	3	20	12	50
	15	5	45	6	15	3	40	12	30
	20	5	54	6	6	3	58	12	12
	25	6	4	5	56	4	18	11	52
	30	6	13	5	47	4	36	11	34
Paździer.	5	6	23	5	37	4	56	11	16
	10	6	32	5	28	5	14	10	54
	15	6	42	5	18	5	34	10	36
	20	6	51	5	9	5	52	10	18
	25	6	59	5	1	6	8	10	2
	30	7	9	4	51	6	28	9	42
Listopad	5	7	19	4	41	6	48	9	22
	10	7	27	4	33	7	4	9	6
	15	7	34	4	26	7	18	8	52
	20	7	41	4	19	7	32	8	38
	25	7	48	4	12	7	46	8	24
	30	7	53	4	7	7	56	8	14
Grudzień	5	7	58	4	2	8	6	8	4
	10	8	1	3	59	8	12	7	58
	15	8	4	3	56	8	18	7	52
	20	8	4	3	56	8	18	7	52
	25	8	5	3	55	przyb		7	50
	30	8	3	3	57	0	4	7	54

PRZEPOWIEDNIA
Z ATMOSFERY CIAŁ NIEBIESKICH I ZWIERZĄT.

Jakkolwiek sztuka przepowiadania pogody ze stanu powietrza, ze zwierząt lub roślin nie jest ustalona, często zwodnicza, w wielu jednak razach w praktyce nie chybi, tak że ją można niemal za prawidło uważać i nie należy wcale nią gardzić; takowe przypadki tutaj wyliczamy:

Gwiazdy bez blasku na niebie bez chmury, zapowiadają burzę.

Błyskanie się na horyzoncie niepochmurnym, znaczy pogode i gorąco.

Grzmot z wieczora poprzedza burzę, z rana lub z południa, dészcz.

Dészcz kurzący się spadając zapowiada: że długo i obficie padać będzie.

Mgła po deszczu, zdawająca się toczyć po polach, jest oznaką pogody. W ogóle każda mgła po niepogodach zapowiada ich koniec; lecz mgła w czasie pogody, wznosząca się tworząc chmury, obiecuje niepogodę.

Kiedy na niebie jakby spienione bałwany w lecie znaczy wiatr, a w zimie śnieg.

Horyzont bez chmury, żadnego wiatru lub lekki wietrzyk północny znak do pogody.

Po wietrze szron rozpraszający się w mgłę, zwiastuje niepogodę.

Głos dzwonu z daleka słyszany, znakiem jest wiatru lub zmiany powietrza.

Kiedy wonie mocniéj czuć się dają, wtedy dészcz jest bliski.

Mróz powstały w skutek wiatru wschodniego długo trzyma.

Nietoperze w wielkiéj liczbie, lub latające dłużéj niż zwyczajnie, obiecują następujący dzień pogodny i ciepły.

Krzyk sowy w niepogodzie, i śpiéw kruka nadedniem ogłaszają pogodę.

Kaczki i gęsi podlatujące tu i owdzie, wrzeszczące i nurzające się w wodzie w czasie pogody, pszczoły oddalające się od swojego ula lub wracające do niego całemi kompaniami, przed nocą i nie dość obładowane, gołębie wracające późno do gołębnika; ptaki świergocące jakby się wołały do zebrania w kupę, jaskółki latające tuż nad powierzchnią wody lub ziemi, zapowiadają bliski dészcz.

Kiedy się komary zbierają przed zachodem słońca i formują niby kolumnę, lecąc tu i owdzie jakby w wirze, wtedy nastąpi pogoda.

Kiedy muchy kolą i są nieznośniéjszemi jak zwykle, będzie burza.

Grozi dészcz kiedy żaby więcéj krakają niż zwykle, kiedy robaki zziemi wyłażą na wiérzch, kiedy pszczoły i indyki gromadzą się w kupy.

Tablica
służąca do wyrachowania wagi Wiédeńskiéj na Polską.

wiéd. funt.	polskie funt.	polskie łót.	wiéd. funt.	polskie funt.	polskie łót.	wiéd. funt.	polskie funt.	polskie łót.
1	1	12	34	46	24	67	92	4
2	2	24	35	48	4	68	93	16
3	4	4	36	49	16	69	94	28
4	5	16	37	50	28	70	96	8
5	6	28	38	52	8	71	97	20
6	8	8	39	53	20	72	99	—
7	9	20	40	55	—	73	100	12
8	11	—	41	56	12	74	101	24
9	12	12	42	57	24	75	103	4
10	13	24	43	59	4	76	104	16
11	15	4	44	60	16	77	105	28
12	16	16	45	61	28	78	107	8
13	17	28	46	63	8	79	108	20
14	19	8	47	64	20	80	110	—
15	20	20	48	66	—	81	111	12
16	22	—	49	67	12	82	112	24
17	23	12	50	68	24	83	114	4
18	24	24	51	70	4	84	115	16
19	26	4	52	71	16	85	116	28
20	27	16	53	72	28	86	118	8
21	28	28	54	74	8	87	119	20
22	30	8	55	75	20	88	121	—
23	31	20	56	77	—	89	122	12
24	33	—	57	78	12	90	123	24
25	34	12	58	79	24	91	125	4
26	35	24	59	81	4	92	126	16
27	37	4	60	82	16	93	127	28
28	38	16	61	83	28	94	129	8
29	39	28	62	85	8	95	130	20
30	41	8	63	86	20	96	132	—
31	42	20	64	88	—	97	133	12
32	44	—	65	89	12	98	134	24
33	45	12	66	90	24	99	136	4
						100	137	16

Tablica
służąca do wyrachowania łokcia lwowskiego na wiédeńską miarę.

Łokieć lwowski na wiédeński wyrachowany.				
łokieć lwowski	stopni	cali	linii	punkty
1	1	10	6	10
2	3	9	1	8
3	5	7	8	6
4	7	6	3	4
5	9	4	10	2
6	11	3	5	0
7	13	1	11	10
8	15	0	6	8
9	16	11	1	6
10	18	9	8	6
15	28	2	6	4
20	37	7	4	8
25	47	0	2	10
30	56	5	1	0
35	66	9	11	2
40	75	2	9	4
45	84	7	7	6
50	94	0	5	8
55	103	5	3	10
60	112	10	2	0
65	123	3	0	2
70	131	7	10	4
75	142	0	8	6
80	150	5	6	8
85	159	10	4	10
90	169	3	3	0
95	178	8	1	2
100	188	0	11	4

POSTANOWIENIA

względem taks od portoryów listowych i pobierania onych za pomocą marków listowych.

Stósownie do wydanéj na wniosek ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych, najwyższéj uchwały z dnia 25. Września 1849, mają pod względem taks od portoryów listowych i pobocznych należytości,[1] tudzież pod względem zastósowania znaczków listowych, począwszy od 1. Czerwca 1850, następujące postanowienia być zaprowadzone.

§. 1. Taksa od portoryów. Taksa od portoryów za list pojedynczy wynosi:

a) w samym okręgu urzędu pocztowego gdzie list został oddany		2 kr.
b) w odległości	aż do 10 mil włącznie	3 kr.
c) w —	nad 10 mil aż do 20	6 kr.
d) w —	nad 20 mil	9 kr.

§. 2. Pojedynczy list. Pojedynczy list jest taki, który nie waży więcéj nad jeden łut.

§. 3. Progressya taxy według wagi. Od listów ważących więcéj jak jeden aż do dwóch łutów, włącznie pobiéra się podwójne, od ważących nad dwa aż do trzech łutów, potrójne portoryum listu pojedynczego i tak daléj.

§. 4. Oznaczenie przesyłek, które zarówno z listami uważać należy. Postanowienia względem listów w ściślejszym tego słowa znaczeniu, tyczą się także wszystkich innych przedmiotów, które się w pakietach listowych przesyła, jako to: pism, druku, wzorków i t. p.

§. 5. Zniżenie taxy od portoryów. Za przesyłki z opaską na krzyż, jeżeli oprócz adresy, daty i podpisu, nie zawiérają nic pisanego, opłacać należy przy oddaniu bez różnicy odległości tylko jednostajną taxę jednego krajcara od łóta.

Za próbki towarów i wzory, które w takim pakunku oddane są na pocztę, iż łatwo poznać można, że te pakunki nic innego w sobie nie zawiérają, przypada od każdych dwóch łutów pojedyncze portoryum listowe.

Do tych przesyłek próbek towarów i wzorów można jeżeli powyższe zniżenie ma być zastósowane, przyłączyć pojedynczy list, który ku oznaczeniu taxy ma być ważony wraz z próbką lub wzorem. Przesyłki takie podlegają z resztą powyższéj manipulacyi jako przesyłki poczty listowéj tylko aż do wagi **16** łutów włącznie.

§. 6. Listy odesłane na powrót. Za powrócenie przesyłek poczty listowéj, które adresatom nie mogły być doręczone, nie należy opłacać osobnego portoryum.

§. 7. Należytość od rekomendowania. Przesyłki, które się na miéjscu oddania (za recepisem) rekomenduje, mają w całości być frankowane, a oddawcy mają za przesyłki w miéjsca tego samego okręgu (miejskiéj poczty) płacić **3** krajcary, za wszystkie zaś inne **6** krajcarów od sztuki.

§. 8. Retour-recepisy. Jeżeli przy oddaniu listu na pocztę oddawca żąda przesłania retour-recepisu t. j. recepisu, który z podpisem odbiérającego ma być powrócony i oddającemu wydany, wtedy oddawca listu ma przy oddaniu zapłacić należytą taxę jak za list pojedynczy.

§. 9. Podania kwestyonujące (Quaestionen) czyli podania z zapytaniem podpadają opłacie z góry w ilości taxy od pojedynczego listu.

Można jednak żądać wolnego od opłaty przesłania pisma kwestyonującego:

a) jeżeli oddawca przedłoży urzędowi pocztowemu list adresata, według którego tenże zarekomendowaną przesyłkę jeszcze nie otrzymał był o tym czasie, o którym przy regularnym biegu poczty otrzymać ją był powinien.

b) jeżeli zapłacony retour-recepis po upływie należytego czasu jeszcze nie nadszedł z powrotem.

§. 10. Należytość od doręczenia. Za doręczenie przesyłek poczty listowéj w miejscach pocztowych, gdzie listonosze nie są płatni, od państwa należy płacić ½ krajcara m. k. od sztuki.

§. 11. Należytość od przechowywania przesyłek. Jeżeli urząd pocztowy na żądanie adresata przechowywa przesyłki aż do odebrania w osobno ku temu przeznaczoném miejscu, wtedy należytość (Fachgebühr) opłaca się 1 kr. m. k. od sztuki.

§. 12. Zobowiązanie frankowania. Wszystkie przesyłki poczty listowéj w kraju oddane i ku oddaniu w kraju przeznaczone, mają być frankowane.

§. 13. Frankowanie i rekomendowanie za pomocą znaczków listowych. Frankowanie równie jak opłata należytości rekomandacyjnéj odbywa się za pomocą znaczków listowych, czyli marków.

§. 14. Wartości znaczków listowych i onych sprzedaż. Znaczki takie mają wartość 1, 2, 3, 6, i 9 krajcarów, a mianowicie:

jedno-krajcarowe w żółtym kolorze,
dwu- — w czarnym —
trzy- — w pąsowym —
sześciu — w czerwonobrunatnym
dziewięciu-krajcarowe w niebieskim kolorze.

Znaczki te dostanie kupić za złożeniem wartości we wszystkich c. k. urzędach pocztowych.

Każdy urząd pocztowy, mający do użytku kilka pokojów oznaczy przez wywieszoną kartkę lokal gdzie się sprzedają znaczki.

Oprócz urzędów pocztowych nie wolno tymczasowo nikomu innemu sprzedawać znaczków listowych.

§. 15. Użycie znaczków. Kto przesyłkę pocztą listową na pocztę oddaje, ten przylepia na stronie adressu u górnego brzegu w środku znaczek lub tyle znaczków ile potrzeba aby ich wartością zrównać należytość od frankowania przypadającą z taryfy według odległości i wagi.

Należytość od rekomendacyi płaci oddający przylepieniem znaczka w wartości 6 kr. na stronie pieczęci listu.

§. 16. Sposób oddawania listów na pocztę. Przesyłki należy wkładać w skrzynki listowe, jeżeli zaś mają być rekomendowane, wtedy je należy doręczyć urzędnikom pocztowym, którym się w razie żądania retour-recepisu należytość za to płaci w gotowych pieniądzach.

§. 17. Przybicie na ścianie postanowień tyczących się taryfy poczty listowéj, tudzież spisów miejsc. W każdym urzędzie pocztowym przybite są dla wglądnienia stron postanowienia tyczące się taryfy poczty listowéj i spisy miejsc należące do tego samego okręgu pocztowego, tudzież miejsc, które nie więcéj nad 10 mil na koniec takich, które nad 10 aż do 20 mil włącznie są oddalone.

W większych urzędach pocztowych znajdują się zapasy drukowanych spisów miejsc na sprzedaż.

§. 18. Wyjątkowe przylepianie znaczków listowych przez urzędników pocztowych. W wątpliwych wypadkach mogą strony w urzędach pocztowych pytać o właściwą taxę, a urzędnicy pocztowi mają za pieniężną opłatą wartości należytych znaczków, przylepić je na przesyłkach.

§. 19. Procedura z przesyłkami nie należycie frankowanemi. Znajdujące się w skrzynkach listowych przesyłki, które albo wcale nieopatrzone są znaczkami, albo których znaczki niedostateczne są do zupełnego zafrankowania, odsyła się wprawdzie bez zwłoki, jednak obowiązany jest adresat zapłacić brakującą ilość jako portoryum i oprócz tego pomnażającą się w stosunku wagi taxę dodatkową w ilości 3 kr. od pojedynczego listu. Jeżeli w skrzynkę listową włożono bez znaczka lub z znaczkiem niedostatecznym taką przesyłkę pocztową, dla któréj postanowione jest zniżone portoryum (§. 5.), wtedy przesyłka ta traci zniżenie opłaty pocztowéj i podlega temu samemu portoryum co list nie należycie albo wcale nie frankowany.

Do rekomendowania nie przyjmują się wcale przesyłki, które nie są należycie frankowane.

§. 20. Wyjątek. Uchwały władz uwolnionych od opłaty listowéj przesłane do adresatów téj opłacie podlegających, podpadają należytéj taxie bez dodatku.

§. 21. Środki przeciw powtórnemu użyciu tych samych znaczków. Urzęda pocztowe wyciskają na znaczkach oddanych przesyłek w części swój zwykły stępel pocztowy. Przesyłki ze znaczkami mającemi znaki dawniejszego użycia uważane są za nie frankowane.

§. 22. Fałszowania. Fałszowanie znaczków listowych zarówno jest uważane z fałszowaniem papiéru stęplowego.

§. 23. Komunikacya poczty listowéj za granicą. Co do Komunikacyi poczty listowéj za granicą zostają pod względem taxy i progresyi wagi tymczasowo dotychczasowe przynależne postanowienia, i w tém względzie zatrzymuje się tymczasowo tak frankowanie za pomocą opłaty w gotówce, jako téż wybór między frankowaniem a nie frankowaniem.

Należytość od rekomendacyi. (§§. 13 i 15), opłaca się także przy listach przyznaczonych za pomocą przylepiania znaczku.

Wiédeń 26. Marca 1850.

Taryfa portoryi listowéj.

Od listu i od wszelkich innych przedmiotów zdolnych do przesyłania w pakietach listowych.	Odległość					
	I.		II.		III.	
	Na oddalenie według mil w prostéj linii.					
	aż włącznie do 10		powyżéj 10 aż włącznie do 20		powyżéj 20	
	Należytość portoryi.					
	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
aż włącznie do 1 łuta	—	3	—	6	—	9
nad 1 łut „ „ „ 2 łutów	—	6	—	12	—	18
„ 2 „ „ „ „ 3 „	—	9	—	18	—	27
„ 3 „ „ „ „ 4 „	—	12	—	24	—	36
„ 4 „ „ „ „ 5 „	—	15	—	30	—	45
„ 5 „ „ „ „ 6 „	—	18	—	36	—	54
„ 6 „ „ „ „ 7 „	—	21	—	42	1	3
„ 7 „ „ „ „ 8 „	—	24	—	48	1	12
„ 8 „ „ „ „ 9 „	—	27	—	54	1	21
„ 9 „ „ „ „ 10 „	—	30	1	—	1	30
„ 10 „ „ „ „ 11 „	—	33	1	6	1	39
„ 11 „ „ „ „ 12 „	—	36	1	12	1	48
„ 12 „ „ „ „ 13 „	—	39	1	18	1	57
„ 13 „ „ „ „ 14 „	—	42	1	24	2	6
„ 14 „ „ „ „ 15 „	—	45	1	30	2	15
„ 15 „ „ „ „ 16 „	—	48	1	36	2	24
i tak daléj.						

SKALA I.

na weksle.

						zł.		kr.
		do	100 zł.	.	.	—	„	3 kr.
nad	100 zł.	„	200	„	. .	—	„	6 „
„	200	„	350	„	. .	—	„	10 „
„	350	„	500	„	. .	—	„	15 „
„	500	„	1000	„	. .	—	„	30 „
„	1000	„	1500	„	. .	—	„	45 „
„	1500	„	2000	„	. .	1	„	— „
„	2000	„	4000	„	. .	2	„	— „
„	4000	„	6000	„	. .	3	„	— „
„	6000	„	8000	„	. .	4	„	— „
„	8000	„	10000	„	. .	5	„	— „
„	10000	„	12000	„	. .	6	„	— „
„	12000	„	16000	„	. .	8	„	— „
„	16000	„	20000	„	. .	10	„	— „
„	20000	„	24000	„	. .	12	„	— „
„	24000	„	28000	„	. .	14	„	— „
„	28000	„	32000	„	. .	16	„	— „
„	32000	„	36000	„	. .	18	„	— „
„	36000	„	40000	„	. .	20	„	— „

„ 40000 zł. od każdych 2000 zł. opłacać się ma należytość po 1 zł. więcéj, przyczem ilości niżej 2000 zł. jako pełne uważają się.

SKALA II.

na inne dokumenta podług wartości przedmiotu stęplowi podległe, z wyłączeniem tyczących się przeniesienia własności rzeczy nie ruchomych.

						zł.		kr.
		do	20 zł.	.	. .	— zł.		3 kr.
nad	20 zł.	„	40	„	. .	—	„	6 „
„	40	„	70	„	. .	—	„	10 „
„	70	„	100	„	. .	—	„	15 „
„	100	„	200	„	. .	—	„	30 „
„	200	„	300	„	. .	—	„	45 „
„	300	„	400	„	. .	1	„	— „
„	400	„	800	„	. .	2	„	— „
„	800	„	1200	„	. .	3	„	— „
„	1200	„	1600	„	. .	4	„	— „
„	1600	„	2000	„	. .	5	„	— „
„	2000	„	2400	„	. .	6	„	— „
„	2400	„	3200	„	. .	8	„	— „
„	3200	„	4000	„	. .	10	„	— „
„	4000	„	4800	„	. .	12	„	— „
„	4800	„	5600	„	. .	14	„	— „
„	5600	„	6400	„	. .	16	„	— „
„	6400	„	7200	„	. .	18	„	— „
„	7200	„	8000	„	. .	20	„	— „

nad 8000 zł. od każdych 400 zł. opłacić się ma należytość po 1 zł. więcéj, przyczem ilości niżéj 400 zł. jako pełne uważają się.

Uwagi.

Pod jednym stęplem może za zwyczaj tylko jeden dokument prawny, urzędowa expedycya, lub jedno zaświadczenie być wydane.

Jeżeli przedmiotem dokumentu podpadającego stęplowi według ilości wartości pieniężnéj, jest kilka pojedynczych należytości, wtedy stosuje się należytość stęplowa do sumy wszystkich pojedynczych wartości pieniężnych.

Jeżeli w jednym i tym samym dokumencie prawnym zawarte są interesa prawne różnego rodzaju, które pomiędzy sobą wzajemnie nie stanowią części składających interes główny, wtedy za każdy pojedynczy interes, prawnie przypadająca należytość płacona być ma.

Przy dokumentach prawnych podlegających należytości stęplowej według stopniowań wartości (skal), przepisany jest od każdego arkusza po piérwszym arkuszu następującego stępel 15 kr., wyjąwszy, gdyby dokument już względem swego piérwszego arkusza mniejszemu podlegał stęplowi, w którym to razie przy każdym dalszym arkuszu ten sam stępel, jak przy piérwszym użyty być ma.

Jeżeli interes prawny obejmuje kilka powtarzających się należytości, i jeżeli takowe zawarowane są na czas pewny do 10 lat nie sięgający, w tedy się wymierza należytość stęplowa według sumy wartości pieniężnéj obliczonéj na cały przeciąg czasu.

Jeżeli powtarzające się należytości trwać mają 10 albo dłużéj jak 10 lat, wtedy należytość stęplową według dziesięćkrotnéj ilości należytości rocznéj płacić należy. Jeżeli trwałość powtarzającéj się należytości ograniczoną jest na czas życia jednéj pewnéj osoby, wtedy podpada należytości stęplowéj według dziesięćkrotnéj, jeżeliby się zaś miała stósować do czasu życia dwóch lub więcej osób, według pietnastokrotnéj ilości należytości rocznéj.

Jeżeli dokument opiéwa na należytości powtarzające się po wszystkie czasy, albo jeżeli trwałość tych należytości zależeć ma od istnienia korporacyi lub instytutów założonych na czas nieoznaczony, tedy podléga stęplowi według dwudziestokrotnéj ilości należytości rocznéj.

Jeżeli należytość na inny niepewny czas jest zawarowana, wtedy należytość stęplowa, według potrójnéj ilości rocznéj należytości płacona być ma.

Podania dwóch lub więcéj osób mogą tylko wtedy pod pojedynczym stęplem od podania być wniesione, jeżeli te osoby w czasie wniesienia podania w takim zostają wspólnym stosku, iż co do przedmiotu podania za jednę osobę uważane być mogą, albo przynajmniéj podaną prośbę z jednego im wspólnego powodu prawnego wywodzą.

PORADNIK
DOMOWY I GOSPODARSKI.

Doświadczony środek przeciw mólom.

Sztrasburscy kuśnierze znali od 30 lat tajemny środek ochraniania futer i piérza od mólów. A ponieważ środek ten jest bardzo tani, doświadczony i wcale nieszkodliwy dla zdrowia ludzkiego, przeto czujemy się być obowiązani ogłosić tę tajemnicę. Jestto tłuczony proszek witryol żelaza, którym posypuje się futra tak, aby cała skóra była nim okryta. Wszelako kupiony witryol żelaza należy wysuszyć pierwéj, aby ułatwić tłuczenie. Kto wié, czy środek ten niedałby się użyć także do sukien i towarów wełnianych. —

Sposób rozróżniania bawełny od płótna.

Frankenheim zaleca w tym względzie próbę z oliwą. Po zwilżeniu oliwą bowiem stają się włókna płócienne przeźroczyste jak stłuszczony papiér, gdy przeciwnie bawełna pozostaje białą i nieprzeźroczystą; w miészanych materyach powstają wtedy białe i przeźroczyste paski. Farbowane zaś materye trzeba poprzednio wybielić za pomocą wapna chlorowego (chrorcalium.) Wittsteina sposób rozróżniania zasadza się na tém doświadczeniu, że wszystkie spirytusowe tynktury farbujące na czerwono, nadają włóknom płóciennym daleko ciemniejszy kolor niż bawełnianym. Najprzydatniejszą do tego jest koszenila lub kropa czyli marzana; 1 część koszenili lub marzany miésza się z 20 częściami spirytusu, mającego 0.847 względnéj wagi, przez 24 godzin w cieple, poczem się filtruje tę miksturę. W tynkturze z koszenili przybiéra bawełna jasno-czerwony, a płótno fioletowy kolor. W tynkturze z marzany staje się bawełna jasno-żółtą, a płótno żółtawo-czerwonem lub ciemno-pomarańczowem. Farbowanie to odbywa się w przeciągu kilku minut. W miészanych materyach pokazują się w ówczas jaśniejsze i ciemniejsze paski, co najwyraźniéj daje się widzieć wtedy, gdy w materyi jest więcéj bawełny niż płótna.

Gumi-elastyczne rękawiczki dla farbiarzów, chemików i t. p.

W najnowszym czasie zrobiono w Ameryce północnéj nader ważny użytek z gumi-elastyki dla sporządzania nieprzemakających i mocnych rękawiczek dla chemików, farbiarzy i t. p. Rękawiczki takie były na ostatniéj wystawie w Londynie i składają się z zwyczajnych tkanych rękawiczek bawełnianych, z wiérzchu obciągniętych cieńką warstwą gumi-elastyki, która przy jak najszczelniejszém przyleganiu rękawiczek do ciała nieprzeszkadza wcale poruszaniu palców, a nieprzypuszcza żadnego płynu do ciała. Przywdziawszy takie rękawiczki można bezpiecznie pracować około najsilniejszych kwasów, alkalisów i roztworów soli, a które tak bardzo przegryzają skórę na palcach.

Sposób transportowania szklannych ram, szyb, i t. p.

Za radą professora Bolley użyli bandażyści w Bazylei pewno małoznanego środka, aby wyprawiane na wystawę londyńską szkła ochronić podczas transportu od stłuczenia. Środek ten zasadzał się po prostu na tém, że oblepiano szyby na krzyż szérokiemi na cal paskami z papiéru, tak że przez to szyby na kwadratowe pola mniéj więcéj $1/2$ stopy w średnicy mające podzielone zostały. Skutek tego środka zdaje się taki, że opaski wstrzymują albo zmniejszają wibracyę szkła, która częściéj pewno niż gwałtowne wstrząśnienia staje się przyczyną pękania szyb w drodze. Słuszna więc zalecić każdemu tak pojedyńczą ostrożność.

Jak rozpoznać stal od żelaza.

Trzeba krzesać ogień; padają iskry? to stal; nie? to żelazo. Tak mówią pospolicie, ale mylnie. Najpewniejszy sposób przekonania się jest następujący: puszcza się na metal kroplę serwaseru; na stali zrobi się na chwilę czarna plama, na żelazie żadna.

Zanęta na szczury.

Szczury nad życie lubią zapach kminkowy lub anyżo-

wy; dla zwabienia ich więc do łapicy, nie dosyć posypać żeru, trzeba nadto w środku upuścić parę kropli olejku kminkowego lub anyżowego, a tłoczyć się do niéj będą.

Massa do kitowania potłuczonych naczyń szklannych, porcelanowych lub fajansowych.

Do kwaterki mléka wlewa się kwaterka mocnego octu; zmiészawszy dostatecznie, odlewa się utworzona serwatka, do niéj dodają się białka od pięciu jaj i należycie ze serwatką rozbijają, wreszcie tyle się do tego przybiéra przysianego, świéżopalonego wapna, aby się utworzyła gęsta massa. Tą massą pociągają się odłamki i mocno do siebie przyciskają. Naczynie w ten sposób pokitowane zasusza się w miejscu nie zbyt gorącem i po trzech dniach już go można używać.

Sposób na wyniszczenie gąsienic.

Pan *Brandys*, właściciel dóbr Kalwaryi, w obwodzie Wadowickim leżących, zrobił już przed kilkunastu laty dostrzeżenie, że motyle w czasie składania jajek szukają cienia, i że kapusta w chwili, gdy się w główki formuje, udziela motylom na liściach rozłożonych najniższych schronienia i spokoju do téj czynności. Od tego czasu postanowiono w tém gospodarstwie w chwili téj obrywać dolne rozłożyste liście z kapusty, gdyż z niemi oddala się zarazem zarodek gąsienic; liście zaś opłukane służą dla bydła rogatego za pokarm zdrowy i przyjemny. Już lat kilkanaście sposób ten wyniszczenia zarodków gąsienic w tych dobrach z korzyścią wszedł w użycie, i od tego czasu pozbawiano się jednéj z tak licznych plag gospodarskich nietylko bez uszczerbku, lecz raczéj z korzyścią dla kapusty; ponieważ po ogołoceniu jéj z liści niepotrzebnych a pokarm z ziemi zabierających, z nadzwyczajną siłą w olbrzymie głowy się wywięzuje.

Wielce przydatny płyn od politurowania mebli.

Bierze się (według doświadczeń Varcentrap'a) do tego wosk rozpuszczony w terpentynie i alkoholu, a to

w takim stosunku: 4 łuty białego wosku, nalewa się 3ma łutami terpentyny i stawia się na ogniu, dopóki wosk nie rozpuści się zupełnie. Kiedy już płyn ten tak dalece znów ostygnie, że poczyna nabiérać białawego koloru i już nieco zgęstnieje, wtenczas dopiéro dolewa się jeszcze przy ustawicznem miészaniu 2 łuty mocnego alkoholu, bierze się na kawałek sukna i naciéra nim meble, aż do połysku.

Proszek do ostrzenia brzytew podług przepisu Faradaja Chemika Angielskiego.

Jedna część wyprażonego na biało koperwasu żelaznego (siarkanu żelaza), 2 do 3 części soli kuchennéj, utarte razem miałko i doskonale zmiészane, wyprażają się w tygielku glinianym w mocnym ogniu pomiędzy węglami póki dymy kwaśne uchodzą. Massa oziębiona rozwodzi się wodą na bryję, ta wlewa na filtr z bibuły, daje się odciec, osad na nim przepłukuje wodą a w końcu suszy. Z tąd powstaje delikatny pyłek, który wprost z oliwą na pasku roztarty być może.

Robienie oleju lnianego prędko-schnącego.

Sztuka pokostowania wymaga oleju lnianego prędko schnącego, własność ta nadaje się mu następującym sposobem:

Oléj wlewa się w garnek polewany, z przydatkiem na każdą kwartę 1 do 2 łutów b. drobnego proszku glejty ołowianéj, i ½ łuta witryolu cynkowego, miészanina gotuje się przez 3 do 6 godzin przy słabym ogniu. Im wolniejsze i dłuższe było gotowanie, tem oléj lepiéj schnącym i mniéj brunatnym wypadnie. Warsztwa jego dana na ciele jakiem wysycha w 24 godzinach. Za nadto długo pozostawiony na ogniu gęstnieje po oziębieniu, da się jednak rozwieść olejkiem terpentynowym i użyć do pokostów.

Łatwe spajanie bursztynu.

Powierzchnie odłamu dwóch części smarują się cienko ługiem potażu gryzącego, składają i przy naciskaniu ogrzewają; przez to spojenie staje się tak dokładne, iż często śladu jego dostrzedz trudno.

ROZMAITOSCI.

Jego Excelencya książe Metternich posiada amulet, który lord Byron nosił na szyi, i który świadczy o zabobonności tego wielkiego poety. Amulet ten, przetłumaczony niedawno przez barona Hammer-Purgstall, zawiéra na pół z turecka, na pół z arabska ugodę Salomona z jakąś diablicą, na mocy któréj niemoże się stać nic złego noszącemu ten amulet. Oprócz tego są w nim wypisane modlitwy Adama, Noego, Joba, Jonasza i Abrahama. Najpierwszym właścicielem tego amuletu był Ibrahim, syn Mustafy w roku Hedszyry 1166 (1763.) Salomon wystawiony jest jak wiadomo w Koranie jako władzca wszystkich ludzi i demonów.

Oznaki wiosny.

W pięknym włoskim obrazku z podróży opowiada Paweł Musset: Raz z rana drzymiąc swobodnie w łóżku mojem w Neapolu twarzą obrócony ku ścianie, ujrzałem na niéj olbrzymią stonogę łażącą tóż około mego nosa. Wyskoczyłem więc co prędzéj z łóżka, ale właśnie gdym chciał brać pantofle na nogi, o włos nierozdeptałem małéj szkaradnéj jaszczurki z krótkim ogónkiem, która wybiegła tóż z pod mego łóżka. Poczwarka ta, któréj wcale nieznałem, rozdziawiła groźnie swój pyszczek; przez chwilę wypatrzyliśmy się na siebie, potem oddaliła się pełznąwszy pode drzwi, ale bez najmniéjszego pośpiechu i bojaźni, jak to zwykły robić zjadliwe gady. Wtedy odchyliłem prędko firanki i okiennice i spłoszyłem tą operacyą gromadę chrząszczów z okna, które mniéj więcéj podobne były do czarnych chrząszczów majowych, i z bajeczną szybkością na wszystkie strony się rozbiegły. Gdym gospodyni mojéj opowiedział te niemiłe spotkania, odrzekła mi z największą spokojnością: *Segno di primawera e di bella giornata.* (Oznaka wiosny i dnia pięknego.) My w naszém kraju poprzestajemy na fiałkach, ale

że w Neapolu roztrwania zima to skromnie kwiecie, zatem rzecz naturalna, że wiosna musi innemi tam zapowiadać się znakami.

W Londynie rodzi się w przecięciu co siedm minut jedno dziécię, a co dziewięć minut umiera jeden z mieszkańców. Ludność Londynu wynosi obecnie 2,362,000 dusz. Jeżeli przeciętna liczba rodzących się i umierających z ostatnich pięciu lat i nadal się utrzyma, tedy umarłoby w następujących 31 latach tyle ludzi, ile Londyn teraz ma mieszkańców, a jednak po upływie 39 lat (licząc od roku 1852) miałby Londyn dwa razy tyle mieszkańców, jak dzisiaj. Liverpool miał w 1851 roku 255,000 a ludność Londynu pomnożyła się od roku 1841 do 1851 o 413,000. —

ZABAWNE GRY.

Jasio mój sługa.

Do téj gry zabawnéj następujących potrzeba osób: Pan — Jasio mój sługa — Po czemu? — jeden Talar — dwa Talary — trzy Talary — Ile jest osób więcéj w Kompanii, tyle téż Talarów więcéj być powinno.

Pan tedy woła: Jasiu mój sługa.

Sługa natychmiast powinien odpowiedzieć: Co Pan każesz? (Jeżeli nie zaraz odpowiada, fant daje.)

Pan się pyta: Po czemu jest pszenica?

Skoro się to słówko (Po czemu) wymienia, osoba ta, która go na siebie wzięła, odpowiedzieć powinna: Co Pan każesz? Nie czyniwszy tego, fant daje.

Pyta się Pan znowu: Po czemu owies? żyto? proso? i t. d.

Jasio mój sługa powiada, po czemu się ten gatunek zboża płaci, cenę podług swego upodobania oznaczając: 1 Talar, 2 — 3 — 4 Talary. Gdy te Talary wymienia, nikt mu odpowiedzieć nie powinien.

Pan zaczyna się dziwować, mówiąc: Jeden tylko Talar? Dla czego nie 2 — 3 — 4 — 5 Talarów? Albo téż mówi: pszenica kosztuje trzy Talary. Rozumiałem, że tylko jeden Talar. Sądziłem, że tylko dwa Talary. Osoba, która liczbę ceny tego gatunku zboża na siebie wzięła,

powinna natychmiast dać odpowiedź: Co Pan każesz? Te zaś osoby, które Pan powiadając, po czemu nie jest zboże, jeszcze wymienia, nie powinne nic odpowiadać, przeciwnie fant dają.

Nie trzeba pierwéj odpowiedzieć, dopóki Pan osoby nie wymienia, która Talar wymieniony reprezentuje. Kto się nie odzywa, będąc wymienionym; kto się odzywa, gdy zapytanie nie tyczy się jego, albo kto Jasiowi memu słudze odpowiada, fant dać powinien.

Mufty.

Jeden z Kompanii udaje Muftego. Rollę jego grając, rozmaite robi gesta; wnet kładzie się z okrytą twarzą na stół; wnet wyciąga ręce; wnet podnasza oczy do nieba; wnet głosem dziwackim zdaje się modlić i t. p. Im więcéj kto ma ruchawości członków ciała, tym rozmaitsze i szypsze odmiany robić umie, tym zabawniejsza gra będzie.

Gdy robi tym kształtem swoje gesta, mówiąc: Mufty robi tak; tedy wszyscy w Kompanii naśladować go powinni: Tak robi Mufty; tedy żaden z Kompanii słuchać go nie powinien.

Kto się w jednym lub w drugim razie omyli, fant daje. —

Abecadło, czyli: gra abecadłowa.

Cała Kompania siada w okręgu tak, aby damy przeplatane były z mężczyznami. Obiéra się jeden, który zadać ma piérwsze pytanie. Ten bierze słowo zaczynające się od głoski A, formując pytanie, zadaje go sąsiadowi lub sąsiadce od prawéj ręki, który także słowem od głoski A zaczynającym się odpowiedzieć powinien. Kto dał odpowiedź, ten innym słowem z głoską A zapytuje się drugiego sąsiada, którego obowiązkiem jest, podobną dać odpowiedź, jak piérwszy dał piérwszemu. Tak idzie na około, a ostatni zapytuje się piérwszego.

Skończywszy z głoską A, przystępuje się do B, i t. d.

Dajmy, iżby się kto zapytał z głoską K: Cobyś robił, gdybyś siedział przy kominku? Mógłby sąsiad odpowiedzieć: Piekłbym sobie kapłona. Ten się pyta drugiego: Cobyś robił, gdyby kloc leżał przed tobą? Odpowiedź mogłaby być: Łupałbym go w kłody. Drugi pyta się trzeciego: Jakbyś sobie poradził, gdyby ci się kwasu zachciało? Może odpowiedzieć: Jadłbym kapustę, i t. d.

Pewna jest rzecz, że często śmieszne zadawają się pytania, i że jeszcze śmieszniéjsze następują odpowiedzi, a zatym gra nader jest zabawna.

Kto słowo już wymienione drugi raz powtarza, kto słowem z głoską przyzwoitą odpowiedzieć nie umié, kto nie dosyć szypko się pyta lub odpowiada, fant daje.

Koszyk wędrujący.

Kompania siada w okrągu, a koszyk wędruje do koła. Jeden podaje drugiemu koszyk niespodzianie, mówiąc: Oto mój koszyk, co włożysz w niego? Gdy się nie zaraz daje odpowiedź stósowna, trzeba dać fant. Zakazano téż pod karą fantową, daną odpowiedź powtórzyć. Osoba koszyk mająca prędko wstaje, tym samym zapytaniem szypko dając go drugiemu. Trzeba czasem udać, jakbyśmy chcieli komu innemu dać koszyk, aby na kogo napaść niespodzianie.

Troje zwiérząt.

Każdy z Kompanii obiéra sobie troje zwiérząt; jedne co w wodzie, drugie co na powietrzu, trzecie co na ziemi żyje. Jedno zwiérzę od dwóch osób obrane być nie powinno. Z Kompanii jedna osoba trzyma chustkę w ręce, rzucając ją do kogo innego i mówiąc: Na powietrzu — lub w wodzie — lub na ziemi. Ten, do którego się chustka rzuciła, powinien natychmiast swoje zwiérzę z żywiołu wymienionego imieniem nazwać.

Gdy go zaraz niewié, albo gdy wymienia zwiérzę z innego żywiołu, lub téż cudze ale nie swoje, fant dać musi. Kto ma chustkę, rzuca ją do kogo innego z podobnym zapytaniem, i tak jeden do drugiego, dopóki się podoba.

F a r b y.

Kompania siedzi na około, a każdy obiéra sobie farbę; jako: zieloną, czerwoną, białą, niebieską i t. p. Jeden z Kompanii zaczyna szypko mówić: Moja farba zielona jest ładna, żółta zaś jest szpetna. Ten, kto żółtą ma farbę, odpowiada zaraz: Nie tak, moja żółta farba jest ładna, czerwona zaś jest szpetna. Tym sposobem kontynuje się daléj.

Kto wcale nie, albo nie zaraz odpowiada; kto w wyrazach co odmienia, albo słowo opuszcza, lub takową farbę wymienia, któréj nie obrano, fant daje.

PIEŚNI BIESIADNE.

1.

Wesoło bracia wesoło! pochwyćcie mężnie puchary,
Dzban pełny usiądzcie w koło, miłości palcie ofiary:
Miłość, śpiewanie i wino,
Są życia rozkoszą jedyną.
Miłością cały świat płonie, miłość jest szczęściem choć płocha,
Największy mocarz na tronie, jest nędzny kiedy nie kocha:
Pochwyćcie potężne szklanki,
Niech żyją nasze kochanki.
Śpiewania słodka potęga, zjadliwe zgryzoty płoszy,
Śpiewanie do serca sięga, jest źródłem wszelkiéj rozkoszy:
Pochwyćcie potężne czary,
Niech żyje Orfeusz stary.
Wino niebieskim jest darem, nic zdrowia nie krzepi dzielniéj,
Bogowie żyją nektarem, dla tego są nieśmiertelni:
Pochwyćcie potężne dzbany,
Niech żyje Bachus rumiany.
Kto kocha, śpiéwa i piję, bratnie podajcie mu dłonie,
Kto dla tych rozkosz nie żyję, niegodzien w naszém być gronie:
Miłość, śpiewanie i wino,
Są życia rozkoszą jedyną.

2.

Dajże Boże dobry czas, jak u ludyj tak u nas,
I szczasływu hodynu, rozwesełyt rodynu;
Oj nu, nu, oj nu, nu,
Rozweselim rodynu.
Wy małyji pendraki, wytynajtę hopaki,
Nuże żywo, nuże nu, rozweselim rodynu;
Oj nu, nu, oj nu, nu,
Rozweselim rodynu.
Wy dziwczata z chłopciamy, postawajtę wraz z namy,
W tak szczasływu hodynu, rozweselim rodynu;

Oj nu, nu, oj nu, nu,
Rozweselim rodynu.
Wy matiery z babkamy, postawajtę wraz z namy,
Wozmit dzbanok w serdynu, rozweselit rodynu;
Oj nu, nu, oj nu, nu,
Rozweselit rodynu.
A tak stańmy wsi w koło, zaspiwajmo wesoło,
Naj Boh w każdu hodynu, rozwesełyt rodynu;
Oj nu, nu, oj nu, nu,
Rozwesełyt rodynu.

3.

Dneś pora i toj czas, ochoczy deń dla nas,
Wsi stańmo w koło, w tym koli wesoło,
Zaspiwajmo wraz.
Boh nam toj deń daw, wsich na nas tu zibraw,
Ałeż prosim jeho, szoby nam swojeho,
Ducha darowaw.
Ot tia prosim wraz, szczasływe daj dla nas,
Deń toj pereżyty, w nym sia wesełyty,
I na każdyj czas.
Nechaj nas wspomoże, łaska twoja Boże,
Bo bez tebe Boha, ani do proroha,
Nikto nemoże.
Wsiakoji potrebi, daj łasku i w nebi,
Tebe ohladaty, i wraz oddawaty,
Czast, sławu tebi.

4.

Stańmy bratia w koło, w tym koli wesoło,
Wsi wraz zaspiwajmo, nechaj znajut lude,
Szczo z nas może bude, ochoty dodajmo;
A tak płesnim wruki tras, tras, tras,
Tusmimo nohamy wraz, wraz, wraz.
Obernim sia w koło, wyskoczmo wesoło,
Wszak to w domu toho, kotory nas znaje,
Szczyre nas kochaje, i my lubim jeho;
Nechaj pryjażń nasza stateczna,
Żyje znamy zawsze społeczna.

Chytrosti obłudna, bud' od nas odludna,
Won precz za worota, nechoczy w nas zdrady,
W nas szczyrost bez wady, i szczyra w nas cnota;
Obłudna w kajdajnach breń, breń, breń,
Nasza szczyrost czysta jak deń, deń.
Woznim sia zaruki, żyjmo bez rozłuki,
Nechaj baczut lude, że my łost bez zdrady,
Pryjazń w nas bez wady, jest i zawsze bude;
A tak płesnim wruki tras, tras, tras,
Żyjmo mnohi lita wsi wraz, wraz.

5.

My to sobi dobryi lude,
Koły smert pryjde to wsim nam bude,
Ach ne znaty, taj ne wydaty,
Kuda by wid toj' smerti utikaty?
Czej ne pryjde ta hodyna,
Chyba jak ne stane wyna,
Jak ne stane, dawaj pane,
Flaszku i druhu! flaszku i druhu!
Uże pry smerti ne moż żertowaty,
A teper nyma sia czoho łakaty,
Napyjmo sia, nebojmo sia,
Choroszeńko wsi uwesełymo sia.
Także i my deś buwały,
Smerti nihde ne wydały,
Ne primremo, choć budeme,
Pyty i teper! pyty i teper!
My to tobi poradymo pane,
Skora smert u tebe na porozi stane,
Ofukny sia, potupaj nohamy,
Skaży smerty, pidy bo zaszczuju psamy,
Pidy sobi, bój połaju,
Bo ja teper hosti maju,
Ne do toho, koły mnoho,
Flaszek na stoli! flaszek na stoli! —

6.

Gospodarzu, gospodarzu kto u ciebie bywa,
Zawsze wesół, zawsze wesół, nigdy nie poziéwa,
Hej ha! do licha! dajcie nam kielicha,
A za jego zdrowie, niech nam szumi w głowie!

7.

Dajcież mi kielicha bo mam chęci wiele,
Wypić wasze zdrowie zacni przyjaciele,
Niech wam da Bóg szczęście, ukontentowanie,
Tego ja wam życzę na podziękowanie.

8.

Zacni sąsiedzi przyjaciele mili,
Solenizanta (solenizantki) zdrowie będziem teraz pili,
Wykrzyknijmy wszyscy razem, by nam był,
W zdrowiu w szczęściu setne lata, z nami żył.
Wypił, wypił, a nic nie zostawił,
Bodajże go, bodajże go, Pan Bóg błogosławił.

9.

A bodajto w takim domu, słodkie pędzić chwile,
Gdzie się można dobrze bawić, wesoło i mile.
Wypijemy pierwszą, drugą, trzecią, czwartą, piątą,
Wypijemy szóstą, siódmą, ósmą i dziewiątą;
A kiedy się i dziesiąta, jedenasta zdarza,
Wypijemy choćby beczkę, zdrowie gospodarza. —

10.

A czyjeż to zdrowie czyje?
Dajcież mi go ja wypije,
Zróbcież mi łaskę szafunku,
Podajcież mi kielich trunku. —

11.

Pije Kuba do Jakóba, Jakób do Michała,
Wiwat ty, wiwat ja, kompania cała!
A kto nie wypije, tego we dwa kije,
Łupu cupu, łupu cupu, tego we dwa kije! —

Wypił, wypił.... nic nie zostawił,
Bodaj go, bodaj go, Bóg błogosławił. —

12.

Niech nam żyje gospodarz, jego cały dom,
Kto to zdrowie niewypije, precz ztąd won, won, won,
Niechaj trąby ra, ra, ra,
Niechaj kotły bum, bum, bum,
Niechaj z armat dają ognia,
Od wieczora aże do dnia,
Pif, paf, puf. —

13.

Czas do domu, czas, czas do domu, czas,
Bude mene muż mij byty, nema komu boronyty,
Czas, czas, czas,
Czas do domu, czas.
I z korczmu idu, jak pszczeła hydu,
A za mnoju mołodoju, idut chłopci czeredoju,
W cymbałoczki bjut,
Bjut, bjut, bjut.
Oj ty mużu mij, witwory dwir swij,
Ide twoja myłyseńka, i z korczmińki pianiseńka,
Czy budesz ji rad?
Rad, rad, rad,
Czy budesz ji rad.
Czy ja ty nerad, ty mij wynohrad?
Lehny z Bohom ta prespysia, a powstawszy poprawysia,
To wse bude wład;
Wład, wład, wład,
To wse bude wład.
Komary hudiut, spaty ne dajut,
Nakryju sia z hołowaju, jaczminoju sołomoju,
Ta naj mene tnut,
Tnut, tnut, tnut,
Ta naj mene tnut.

14.

Kumosia, kumosi, Gorzałeckę nosi,
Jakże niema nosić, Kiej ją o to prosi;
Aj moja kumosiu napijmy się obie,
Bo nam tam niedadzą gorzałecki w grobie,
Gorzałecki w grobie, gorzałecki w Rzymie,
Juz nam tu niedadzą, jak się która zdrzymie.
Gorzałeckę zwykę, ja ją rada łykam,
Jak przyjdzie zapłacić, to ja się umykam;
A napiła ja się za półtora jaja,
Chwała Panu Bogu, że je kura miała.

15.

Zesła się jedna z drugą, Miały rozmowę długą,
Po téj rozmowie długiéj, Mówiła jedna drugiéj,
Wypijemy po kubecku, Bo niemamy nic w cubecku,
Skoro dziesiąty kubek, Zagrzał się babom cubek,
A jak się baby popiły, Oj o mężów się swazyły.
A jedna drugiéj mówiła, Oj tyś do mego chodziła.
Nie turbuj się kumecka, Jest u karcmarza becka,
Wiem ze nam skredytuję, I was kumko pocęstuję.

Śpiéwka goralska.

Posed goral do gorala, Krypetków pozycyć,
Pozycemi miły bratku, Pójdę się zalecać;
Niepozyce miły bratku, Wiela mnie kostują,
Tybyś latał za dziéwkami, Krypetki się psują.

Parobska.

A moi parobcy, sąmeście są ładni,
Jeno was to speci, zeście troche harni,
Kapelus na głowie za grosy pietnaście,
Haftek u kaftana całe osimnaście,
Chustecka na syi z kawałecka worka,
Jesce i to bieze za wódkę synkorka.

MODLITWY DLA GÓRNIKÓW.

Modlitwa przed pracą.

Boże! gdzie nigdy słońce Twe nie świéci,
Tam się spuszczamy w głąb ziemi,
Na niéj zostają nasze żony, dzieci,
Jak Ojciec czuwaj nad niemi.

Przyjmij łzy skruchy, przyjmij żal pokuty,
Odpuść, ach odpuść nam Boże!
Idziem, gdzie każda głębia, jar wykuty,
I naszém grobem być może.

Otul nas Panie skrzydłem Twojéj pieczy,
Ukój ziemską bojaźń, troski,
Na pracęś skazał cały ród człowieczy,
Spełniamy wyrok Twój Boski.

O wléj nam miłość, wléj i ducha zgody,
Chęć wsparcia w każdéj potrzebie,
Idziem na wspólne losy i przygody,
Bądźmyż i braćmi dla siebie.

Daj by ten kruszec, któryś łask twych cudem,
W wnętrznościach ziemi téj złożył,
Naszym poczciwym wydobyty trudem,
Wdzięczność ci świata pomnożył.

O czuwaj Panie, czuwaj nad wszystkiemi!
Wléj dobroć serca w zwierzchników,
Błogosław znojom oracza na ziemi,
Pod ziemią pracy górników.

Modlitwa po pracy.

Boże! któryś nas jak gwiazda zbawienia,
Z téj czarnéj wywiódł ciemnicy,
Trzymał te groźne nad nami sklepienia,
Wszechmocą Twojéj prawicy.

Ty coś mógł zgładzić, a przecież ocalasz,
Zarobnym darzysz nas chlebem,
I znowu Panie cieszyć się dozwalasz,
Tem słońcem, ziemią i niebem.

Chwała ci chwała, chwała na poziomie!
Chwała po niebios przestworze!
Chwała w tym całym stworzenia ogromie!
Chwała i w naszéj pokorze!

O daj nam Panie! wśród naszéj rodziny,
Z wdzięcznem ci sercem powrócić,
Wspólnie z nią wieczór ten przebyć bez winy,
Jutro się w Tobie ocucić.

Daj z nas każdemu w zgodzie żyć z wszystkiemi,
Daj się w Twéj łasce odrodzić,
I codzień takim wracać w głąb téj ziemi,
Jakby do grobu miał schodzić.

JARMARKI
UPRZYWILEJOWANE W GALICYI.

1. OBWÓD BOCHEŃSKI.

Bochnia. 2 Stycz. w poned. po niedzieli septuagesima po trzeciéj niedzieli postu przez wszystkie tygod. od czwartku aż do piątku po Wniebowstąpieniu, w piątek po bożém ciele, 24 Czerwca w dzień Św. Jana Chrz. 30 Czerwca po S. Piotrze i Pawle, 22 Lipca w dzień S. Magdaleny, 10 Sierpnia na S. Wawrzyńca, w poned. po podwyższeniu S. Krzyża, w poniedz. po różańcu, 11 Listop. na S. Marcina, 25 List. w dzień S. Katarzyny, targi tygodniowe każdego czwartku.

Brzésko. We wtorki od 3ch do 3 tygodni 17 jarmarków, a w inne wtorki bywają targi tygodniowe.

Czchów. Wtorki od 3ch do 3 tygodni, jarmarki.

Dobczyce. W roku całym odbywa się 12 jarmarków, to jest każdego razu we Czwartek, targi zaś tygodniowe w poniedziałki.

Drogina. Na S. Walentego, na S. Wojciech, na N. P. M. szkaplerzną.

Niegowice. W dzień po 3 Królach, na S. Wojciecha, na S. Annę, na S. Urszulę, w każdą Sobotę targ tygodniowy.

Niepołomice. W dzień po 3 Królach w poniedz. po niedzieli zapustnéj w poniedziałek po niedzieli palmowéj, 8 maja w dzień S. Stanisława, w poniedziałek po S. Trójcy, S. Jana 24 Czerwca, w S. Annę, w S. Mateusza, 4 Listopada w S. Karola.

Podgórze. Na S. Honoratę 12 Stycznia, na S. Juliannę 16 Lutego, na S. Józef 19 Marca, na S. Katarzynę 30 Kwiet., na S. Julję, 22 Maja, na S. Medarda 8 Czerwca, na S. Elżbietę 8 Lipca, na Porciunkule 2 Sierpnia, na S. Nikodema 15 Września, na S. Teresę 15 Października, na S. Teodora 9 Listopada, na Św. Ambrozego 7 Grudnia, targi co wtorek i piątek.

Szczurowa. Od dwóch do dwóch tygodni jarmarki się odbywają.

Trzciana. W dzień po niedzieli kwietniéj w dzień S. Małgorzaty, w S. Michał, w dzień po S. Marcinie.

Uście Solne. 23 Kwietnia, 24 Czerwca, 24 Sierpnia, 12 Października.

Wieliczka. W Styczniu w poniedziałek przed S. Agnieszką, w poniedziałek przed N. P. M. Gromniczną, w ostatni poniedziałek w miesiącu Lutym, w poniedziałek przed S. Kaźmiérzem, w poniedziałek po niedzieli kwietniéj, w poniedziałek przed Znalezieniem S. Krzyża, we wtorek po Zielonych Swiątkach, w poniedziałek przed Sw. Janem, w poniedziałek przed S. Jakóbem, w poniedziałek przed S. Hyacentym, w poniedziałek przed S. Michałem, w poniedziałek przed S. Szymonem i Judą, w poniedziałek przed Sw. Klemensem, w poniedziałek przed S. Tomaszem, i co czwartek targ tygodniowy.

Wiśnicz. W trzech Króli, w dzień po wszystkich SS. w św. Tomasza Apostoła 21 Grudnia.

Wojnicz. W poniedziałek od 3ch do 3 tygodni a co tydzień w poniedziałek targi.

Zakluczyn. W poniedziałek od 3 do 3 tygodni, i targi tygodniowe co Czwartek.

2. OBWÓD BRZEŻAŃSKI.

Bolszowce. 2 Stycznia, 28 Styczn., 8 Marca czyli na tak zwane ruskie Obrytenie, 16 lipca, 13 Września czyli na ruskie święto S. Semena, 21 listopada czyli 1 dnia po ruskiem ś. Michale.

Brzeżany. W dzień ruskiego ś. Bazylego 13 stycznia nowego Stylu, w środę środopust. podług grec. kalendarza, w wtorek po Zielonych św. ruskich, w dzień ś. Pror. Eliasza, 6 sierpnia nowego kalendarza, 3 lutego, 21 maja, 20 wrześn. 13 października, 26 listopada, 18 grudnia, targi tygodniowe w każdy poniedz. i piątek.

Chodorów. 14 stycznia, 5 maja, 12 lipca, 12 października przez 2 tygodnie na Piotrówkę obrz. rus. co czwartki targ.

Dunajów. 2 stycznia w poniedziałek po przewodniéj niedzieli obrz. ruskiego, 24 czerwca, w dzień ś. Jana chrzcic. 18 października obrz. rusk. w dzień ś. Łukasza.

Konkolniki. 24 Marca, 22 lipca na ś. M. Magdalenę, na Wniebowzięc. P. M. ruskiego obrzędu, na Pokrowę 13 paźdz. 7 listopada na ś. Dymitry ruskiego, 20 Września na niepok. poczęcie P. M. ruskie w Grudniu.

Kozłów. 9 stycznia, na św. Marcina w czwartą środę wielkiego postu, podług obrządku łacińskiego, w pierwszy poniedz. po Zielonych Swiętach w poniedziałek po Bożém Ciele obrządku greckiego, na ś. Wawrzyńca 10 Sierpnia, na podniesienie ś. Krzyża pols. na ś. Łukę ruską.

Narajów. Na płótna, konie, owce i bydło, 18 stycznia, na ruskie 3 króle, 29 marca w ś. Alexy ruskiego obrzędu, 6 kwietnia, na N. P. Maryi Zwiastowanie ruskiego obrzędu, 14 Maja na Chlib. Borysa, 6 Lipca, na ś. Jana ruskiego obrz. 6 sierpnia, na św. Annę ruskiego obrzędu, 26 września, na podwyższenie św. Krzyża ruskiego obrzędu 3 Grudnia, na N. P. Maryi ofiarowania rusk. obrzędu i co piątek targi.

Podhajce. W 3 króli w niedz. syropust, na ruskie środopoście, w poniedziałek po piérwszéj niedzieli po Wielkanocy rusk., na Wniebowstąpienie, na śś. Piotra i Pawła, na Wniebowzięcie P. Maryi, na podniesienie ś. Krzyża, na ś. Łukasza, na ś. Michała, na ś. Mikołaja, co wtorek i piątek targ.

Przemyślany. 1 stycznia, 14 lutego, 28 marca, 29 maja, 11 czerwca, 11 listopada i co piątek targ.

Rochatyn. 9 stycznia, 3 lutego, 26 lipca, 1 paźd. i co piątek targi.

3. OBWÓD CZORTKOWSKI.

Czortków. 2 Lut. 21 Marca. 12 Maja, 11 Lipca, 27 Sierpnia, 7 Listo. 20 Grud. Co piątek targ tygodniowy.

Husiatin. 24 Czerwca, 21 Września.

Jagielnica. 8 Stycz. 28 stycz. 14 lutego, 20 lutego, w środę środop. 20 marca, w pierwszy poniedziałek po Wielkiejnocy, 6 kwietnia, 6 lipca, 30 paźdz. 13 listod. 18 grudn. w każdy piątek targ tygodniowy.

Korolówka. 8 Jarmarków na woły tuczne 20 stycznia na ś. Antoniego rus. ob. w środę środopoścą rus. na Wniebowstąpienie rusk. 8 sierpnia na ś. Pantaleona rus. 24 czerwca na ś. Onufrego rus. obr. 10 września na ścięcie ś. Jana rus. obrz. 9 listopada na ś. Paraskowéj, 18 grudnia na ś. Mikołaja obrzędu rusk. targ co piątek.

Krzywcze. Na bydło 18 stycznia, 30 kwietnia, 10 lipca, 8 grudnia, targ co Poniedziałek.

Ułaszkowce. Na bydło na świętego Jana rusk. dnia 24 czerwca rusk. kalendarza.

Uścieczko. 14 lutego, 11 marca, 31 marca, 6 kwietnia 29 kwietnia 12 czerwca, 10 lipca, 13 października 13 listopada 18 grudnia.

4. OBWÓD CZERNIOWIECKI. NA BUKOWINIE.

Bojana. Na bydło podług starego kalendarza ośm dni po Wniebowstąpieniu Pańskiem, 9 lipca to jest dwa dni przed św. Piotrem i Pawłem ruskiego obrzędu, 25 lipca, 14 września, to jest na podwyższenie św. krzyża rusk. obrz. 21 października, 21 listopada, to jest w św. Wowed Bohorodycy.

Czerniowce. 12 lipca ruskiego kalendarza po ś. Piotrze i Pawle przez dni czternaście, 12 listopada przez dni ośm, każdego poniedziałku targ tygodniowy.

Kimpolung. 20 stycznia, 21 maja i 8 listopada star. kalendarza w każdy poniedziałek targ tygodniowy.

Radowce. 5 maja, 20 listopada, w każdy piątek targ tygodniowy.

Sadogóra. Na bydło 6 lutego, w czwartek przed niedzielą palmową, 1 sierpnia, 6 września. 13 października, 5 listopada, 28 listopada, 23 grud. podług nowego kal. i co czwartek targi.

Seret. 15 lutego na ś. oczysz. N. M. P. obrz. rusk., w dzień Wniebowstąpienia rus. obrz., w ś. Mikołaja rusk ob. trwa trzy dni.

Suczawa. W pierwszy dzień po nowym roku rus. ob. w wtorek po zielonych świętach ob. rus. n. k. na ś. Prokopa rus. obr. 29 lipca now. kalendarza na Samuelity rusk. obrz. 1 września, w dzień podniesienia ś. Krzyża rusk. obrz. 26 września, now. kal. na ś. Dymitry obrzędu ruskiego, 7 listopada now. kal. co czwartek targi.

Wyżnica. 25 stycznia, 30 kwietnia, 15 lipca, 13 sierpnia, 20 września, 6 listopada, co poniedziałek targ tygodniowy.

5. OBWÓD JASIELSKI.

Bicz. Na nawrócenie ś. Pawła w środopostny poniedziałek, w poned. po przewodniéj niedzieli, w poniedz. po Wniebowzięciu, w poniedziałek po ś. Piotrze i Pawle, na ś. Wawrzyńca, na ś. Mateusza, na św. Mikołaja, co poniedziałek targi na zboże, bydło i płutno.

Dukla. W dzień po 3 królach na ś. Mateusza, na ś. Józefa, na Wniebowstąpienie pańskie, w dzień Bożego ciała, na ś. Jana Chrziciela, na ś. Maryą Magdalenę, na ś. Michała, na ś. Katarzynę, na ś. Tomasza.

Gorlice. Wtorki po 3 królach, po św. Macieju, po niedzieli palmowéj, po ś. Filipie i Jakóbie, po Wniebows. Pańskim, po ś. Janie Chrzcicielu, po ś. Maryi Magdalenie, po Wnieb. Maryi Panny, po narodzeniu Maryi P. po ś. Franciszku Seraf. po ś. Marcinie, po 3 niedzieli adwentu.

Jasło. Na 3 króle, na ś. Błażeja, na ś. Wojciecha, na ś. Małgorzatę, na Wniebowz. N. P. Maryi, na ś. Macieja, w dzień Wszystkich SS., co piątek targi tygodniowe.

Jedlicze. 25 lutego, 20 kwietnia, 18 czerwca, 9 sierpnia, 29 września.

Korczyna. 3 kwietnia, 15 czerwca, 30 sierpnia, 1 grudnia.

Krosno. Na nowy rok w pierwszą sobotę po Wielkanocy, w poniedz. po ś. Trójcy, w dzień ś. Ignacego, w dzień ś. Szymona i Judy na płótno, konie i woły.

Niebylec. W dzień po ś. Walentym, dnia 15 lutego, 1 września, w ś. Egidiusza 7 listopada, na młodzianków, 28 grudnia, co poniedz. targi.

Żmigród. 2 lutego, w środku postu na ś. Wojciecha, na ś. Jana Chrz. na ś. Jakóba, na ś. Jadwigę, w ś. Łucyą.

6. OBWÓD KOŁOMYJSKI.

Chocimirz. W dzień ostatni postu, 29 marca, 20 maja, 5 lipca, 19 listopada, 17 grudnia.

Gwoździec. 28 stycznia, na ś. Piotra w okowach, 21 marca, na ś, 40 męczenników, 26 lipca, na ś. Annę, 4 października, na ś. Franc. Seraf. co piątek targi.

Horodeńka. W dzień nowego roku rusk. kalend. 14 lutego, (Strytenye hospody) w 2 poniedziałek postu obrz. rusk. na Zwiastowanie Maryi P. ruskiego obrzędu, na ś. Wojciecha obrz. rus., 5 maja na Wniebowstąp. ruskiego obrzędu, na ś. Piotra i Pawła obrzędu ruskiego na Wniebowzięcie obrz rus. 27 sierpnia, 7 listopada, na ś. Demetra obr. rusk.

Kołomyja. W dzień Wniebows. obrz. rus. 3 sierpnia, 13 września, 18 grudnia, co poniedziałek i piątek targi.

Kossów. W pierwszym tygodniu przed Swiętami wielkanocnemi obrz.

ruskiego, w czwartek i piątek na Wniebowstąpienie obrzędu ruskiego, na Wniebowzięcie Maryi P. obrz. rusk. na ś. Pokrowe t. j. 11 i 12 Października, co poniedziałek i piątek targ tygodniowy.

Kułaczkowce. 9 stycznia, 15 lutego, 16 marca, 9 kwietnia, 24 maja, 6 czerwca, 18 sierpnia, 27 sierpnia, 6 września, 12 grudnia, 21 grudnia, 29 grudnia.

Kutty. 30 stycznia, 22 maja, 26 września, 13 listopada, każden trwa dni cztéry; poniedziałki i piątki targi tygodniowe, byle tylko na te dni święto nie padło.

Obertyn. 18 stycznia, 6 kwietnia, 7 maja, 24 czerwca, 18 lipca, 1 sierpnia, 18 sierpnia, 20 września, 13 października, 9 listopada, 12 grudnia, 23 grudnia.

Peczeniżyn. Podług ruskiego kalendarza co wtorki i piątki targ, w dzień po rusk. ś. Dymytry, na ruskie 3 króle, na Zwiastowanie Maryi Panny, w dzień po ruskiem Wniebowzięciu Panny Maryi, na ruskie podniesienie ś. Krzyża.

Pistyn. Podług ruskiego kalendarza na ś. Michała, przed nowym rokiem 31 grudnia, dniem przed 3 królami, na ś. Aleksy, 29 Marca na pierwszy czwartek po Wielkanocy, w poniedziałek po Zielonych świętach, pierwszego i drugiego dnia po ś. Piotrze i Pawle, 16 lipca, na ś. Jędrzeja i Onufrya, na ś. Pantaleona 8 sierpnia, na ścięcie ś. Jana 10 września, w dzień ś. Łuki 30 października, w ś. Jędrzeja 12 grudnia.

Sniatyn. Podług ruskiego kalendarza w środę środopostu, we wtorek po Zielonych świętach, w dzień po ś. Janie Chrzcicielu na ś. Eliasza, w dzień po narodzeniu N. M. Panny co poniedziałek, środę i piątek targ tygodniowy.

Zabłotów. 18 stycznia, w dzień ś. 3 króli ruskiego obrzędu, 11 lutego, na 3 biskupów ruskiego obrzędu, 6 kwietnia, w dzień Zwiastowania N. M. P. 5 maja na ś. Jura, 11 Lipca, 11 września w dzień ścięcia ś. Jana, 28 września, na ś. Józefata, 13 października w dzień Matki Bożéj, 7 listopada w dzień ś. Dymitra, 12 grudnia na ś. Jędrzeja.

7. OBWÓD LWOWSKI.

Gródek. W poniedziałek po Bożem Ciele, w dzień Podniesienia św. Krzyża, każdego czwartku targ tygodniowy.

Hołosko blisko Lwowa na ś. Annę rusk. obrzędu.

Janów. W dzień po Nowym roku ruskiego obrzędu, 17 maja ruskiego kalenderza, na ś. Michała ruskiego obrz., 19 listopada, każdy dni 8.

Jaryczów. 21 stycznia, 31 maja, 19 września, 11 grudnia, w każden piątek targ tygodniowy.

Lwów. Na ś. Agnieszkę 4 maja przez 4 tygodnie, 12 października przez 2 tygodnie. Prócz tych jest co rok pozwolony główny jarmark na wełnę od 1 do 8 lipca; gdyby pierwszy na niedzielę lub święto przypadł, wtedy poczyna się 2 i trwa aż do 9.

Malechów. W czerwcu w dzień po ś. Janie, w wrześniu w ś. Michał.

Nawaria. 18 stycznia, 14 lutego, 11 lipca, 18 sierpnia, 26 września, 10 listopada, a co środa targ.

Szczerzec. 2 stycznia w dzień po Zielonych świętach, 20 lipca w dzień po ś. Małgorzacie, 30 września i co czwartek targ.

8. OBWÓD PRZEMYŚLSKI.

Babice. 6 stycznia, 4 maja, 24 sierpnia, 29 września.

Fredropol. 2 stycznia, 25 marca, 12 sierpnia, 19 listopada, i co piątek targ tygodniowy.

Hussaków. 8 maja, 29 sierpnia, 18 grudnia, i co czwartek targ tyg.

Jarosław. 12 stycznia, 10 marca, 13 czerwca, 2 września, każdy trwa dni 8, w każden poniedziałek i piątek targ tygodniowy.

Jaworów. 6 maja, 1 sierpnia, 20 października, 12 grudnia, a co poniedziałek i piątek targ tygodniowy.

Krakowiec. Dnia pierwszego po Nowym roku ruskim, w poniedziałek przewodny po Wielkiéjnocy ruskiéj, 25 lipca, 27 września, 18 października, 25 listopada, i co czwartek targ tygodniowy.

Krukienice. 18 Stycznia, 5 Marca, 23 Kwietnia, 11 Lipca, 13 Września, 13 Października.

Krzywce. 13 stycznia, 2 lutego, 4 marca, 6 kwietnia, 23 kwietnia, 31 maja, 29 Czerwca, 10 Sierpnia, 20 Września, 8 Października, 11 listopada, 18 grudnia, i co środa targ tygodniowy.

Mościska. 25 lutego, 24 Czerwca, 10 sierpnia, 1 listopada, z tych są na ś. Jana w listopadzie głównie na konie a tydzień przed każdym jarmarkiem bywa znaczny handel na płótna i futra.

Niżankowice. Na ś. Trójcę ruskiego obrządku, na ś. Mikołaja rusk. obrządku, targ co środa.

Pruchnik. 21 stycznia, 3 lutego, 19 marca, 23 kwietnia, w dzień po Bożém Ciele, 30 czerwca, 25 lipca, 9 września, 17 października, 12 listopada, 6 grudnia, i w każden poniedziałek i czwartek targ tygodniowy.

Przemyśl. 26 czerwca, 9 grudnia, każdy trwa 14 dni, targ tygodniowy co poniedziałek i piątek.

Radymno. 25 maja, 20 sierpnia, 20 września, 20 Grudnia.

Rytarowice. 13 stycznia, 13 lipca.

Sądowa Wiśnia. Na Nowy rok, w Zielone Świątki, ruskiego obrządku, 26 lipca, 27 września, w każdą środę targ tygodniowy.

Sieniawa. 2 stycznia, 4 kwietnia, 24 Czerwca i 2 listopada.

Wielkie oczy. 6 lutego, 29 kwietnia, 10 czerwca, 25 lipca, 10 września, 17 listopada.

9. OBWÓD RZESZOWSKI.

Głogów. Na przędze, 2 stycznia, 21 stycznia, 24 lutego, 12 marca, 8 maja, 24 Czerwca, 22 lipca, 6 sierpnia, 9 września, 30 września, 15 października, 16 listopada, 6 grudnia, oprócz tych bywają targi w wtorek i piątek.

Grodzisko. 6 stycznia, 2 lutego, 3 marca, 19 marca, 3 maja, 20 maja, 29 czerwca, 14 września, 1 listopada, 4 Grudnia.

Jawornik. 2 stycznia, 27 marca, 1 maja, 24 czerwca, 29 września.

Kańczuga. 6 stycznia, 2 lutego, 25 kwietnia, 29 czerwca, 22 lipca, 15 sierpnia, 29 września, 4 listopada, 4 grudnia, w każdy wtorek i piątek targ tygodniowy.

Łańcut. 7 stycznia, 3 lutego, 15 marca, 16 maja, 13 Czerwca, 10 lipca, 26 lipca, 25 sierpnia, 6 października, 11 listopada, 30 listopada, w każden piątek targ tygodniowy.

Przeworsk. 2 stycznia, 19 marca, 1 maja, 25 lipca, 3 października, 19 listopada, co poniedziałek, środa i piątek targi.

Radomyśl. 6 stycznia, 4 marca, 23 kwietnia, w dzień Wniebowstąpienia, 24 czerwca, 10 sierpnia, 20 września, 25 listopada.

Rudniki. 17 Stycznia, 9 marca, 5 kwietnia, 21 września, 21 października, 30 listopada, każden trwa dni 8 i zaczyna się gdyby na te dni święto padło w dzień następny.

Rzeszów. 19 marca, 23 kwietnia, w dzień po ś. Trójcy, 2 lipca, 21 września, 2 listopada, 21 Grudnia i co wtorek i piątek targ tygodniowy jeżeli święto nie padnie.

Sędziszów. 19 marca, 23 kwietnia na konie, 3 czerwca, 2 lipca, 21 września, 2 listopada, 21 grudnia, co piątek targi.

Tarnobrzeg. Ma 12 jarmarków to jest z końcem każdego miesiąca jeden.

Tyczyn. 2 stycznia, 25 stycznia, 26 marca, 11 Czerwca, 21 września, 25 listopada, co poniedziałek targi.

Ulanów. 2 stycznia, 1 marca, 2 kwietnia, 23 kwietnia, w dzień po Wniebowstąpieniu Pańskiem, w poniedziałek po ś. Trójcy, 20 Lipca, 21 sierpnia, 29 września, 11 listopada, 4 grudnia.

Zołynia. W niedzielę kwietnią w dzień ś. Trójcy, 10 sierpnia, 21 grudnia, trwają po 2 dni na len, przędze i płótno, zaś 25 stycznia, 24 lutego 11 maja 22 lipca, 8 września, 28 października, 25 listopada, trwają tylko po dniu jednym, co piątek targ tygodniowy.

10. OBWÓD SAMBORSKI.

Chyrów. Każdego wtorku targ tygodniowy.

Drohobycz. 19 marca, we wtorek po ruskich Zielonych Swiętach, na ś. Bartłomieja ruskiego obrządku 6 listopada, na ofiarowanie Maryi P. ruskiego obrządku 3 grudnia, każdy trwa przez cztéry dni, co poniedz. targ tygodniowy.

Felsztyn. 13 kwietnia, 30 września, każden trwa dni ośm.

Komarno. W poniedziałek po ś. Trójcy, w poniedziałek po S. Szymonie i Judzie, co poniedziałek targi.

Rudki. 26 marca, 30 czerwca, 27 września; 6 grudnia, co wtorek targi.

Sambor. 3 lutego, 1 maja, 21 września, 30 listopada, każden trwa dni 14. co czwartek targi.

Stare miasto. 12 marca, 24 czerwca, dni 12 na płótno, 10 września, 12 października, co wtorek targi.

Starasól. 2 stycznia, w dzień po Bożém Ciele, 30 Września, co poniedziałek i piątek targi.

Turka. 11 stycznia, 7 kwietnia, 10 lipca, 25 sierpnia, 11 października, trwa dwa dni i co środę targi.

11. OBWÓD SANDECKI.

Bobowa. Na płótno, przędze i len, na ś. Prokopa, w dzień po Narodzeniu P. Maryi, w dzień po ś. Bartłomieju, w dzień po św. Łucyi, w dzień po św. Zofii, w poniedziałek po W. SS. w dzień po nawróceniu ś. Pawła, w niedziele po ś. Franciszku Wyznawcy, na ś. Weronikę, 1 maja 10 sierpnia, 11 listopada. co wtorek targi.

Ciszkowice. W poniedziałek po ś. Wojciechu, w poniedz. po Wniebowstąpieniu, w dzień podwyższenia ś. Krzyża, w pierwszy poniedziałek postu, w poniedziałek po nowym roku, w poniedziałek po Poświęc. kościoła, w ponied, po Bożem Ciele, w poniedz. po niedz. Laetare, w ponied. po ś. Małgorzacie, w ponied. po ś. Hyacencie w ponied. po ś. Franciszku Serafinie, w ponied. po ś. Jakóbie, w ponied. po ś. Jędrzeju, co poniedziałek targi.

Dunajec czarny. Na płótno w ostatni poniedziałek zapustny, w poniedziałek w wielkim tygodniu, w poniedziałek po ś. Trójcy, w ponied. po Wniebowzięciu N. P. Maryi, 2 listopada, w poniedziałek ostatniéj niedzieli adwentowéj.

Grzybów. Na ś. Agnieszkę, na ś. Kazimierza, w poniedziałek środopostu, we wtorek świąt Wielkiejnocy, w dzień podniesienia św. Krzyża, we wtorek po Zielonych Swiętach, w poniedziałek po ś. Janie Chrzcicielu, w dzień ś. Anny, w poniedziałek po ś. Wawrzyńcu, w poniedziałek po narodzeniu N. P. Maryi, w dzień ś. Mateusza, w dzień ś. Katarzyny, na ś. Jana Ewangielisty, targ co piątek.

Krościenko. We wtorek po Zielonych świętach, w dzień ś. Anny, w dzień ś. Michała, w dzień Wszystkich Swiętych, co poniedziałek targi.

Limanowa. Na pierwszy dzień po nowym roku, podobnie po Matce N. Gromnicznéj, po niedzieli Laetare, po niedzieli Conductus, w dzień ś. Filipa i Jakóba, we wtorek po Zielonych Swiętach, na ś. Jakóba Aposto-

ła, w dzień św. Wawrzyńca, w dzień powszechny po ś. Michale, podobnie po Wszystkich SS. na ś. Marcina biskupa, na ś. Tomasza.

Łoncko. Co 3ci tydzień w poniedziałek targ się odbywa, jeżeli na ten dzień nie padnie święto.

Lubomierz czyli Lubowa. W dzień po nowym roku, na ś. Grzegorza, w dzień po narodzeniu Maryi P.

Łukawice. W dzień po N. P. Maryi Gromnicznéj, w dzień po podwyższeniu ś. Krzyża, w dzień po znalezieniu ś. krzyża, w dzień po św. Jędrzeju, w dzień po ś. Michale, w drugi dzień po niedzieli misericordia.

Muszyna. W dzień po nowym roku, w dzień po N. Maryi P. Gromnicznéj, w dzień po Wniebowstąpieniu, na ś. Maryą Magdalenę, na ś. Michała, po niedzieli przed ofiarowaniem N. Maryi Panny, co poniedziałek targ tygodniowy.

Nowy Sącz. 2 stycznia, 21 stycznia, w pierwszy poniedziałek po niedzieli palmowéj, w poniedziałek po ś. Małgorzacie, na ś. Wojciecha, na znalezienie ś. krzyża, w dzień po ś. Piotrze i Pawle, w dzień objawienia pańskiego, na podwyższenie św. krzyża, na ś. Marcina, na ś. Stanisława biskupa, co piątek targi.

Nowytarg. W poniedziałek po 3 Królach, na ś. Agnieszkę, na ś. Dorotę, na ś. Józefa, w poniedziałek po narodzeniu M. P., w poniedziałek po ś. Wojciechu, we wtorek po Zielonych Swiętach, na ś. Jakóba, na ś. Jana Kantego, w dzień po ś. Michale, na ś. Antoniego z Padwy, w poniedziałek po ś. Katarzynie, po ś. Łucyi, w dzień ścięcia ś. Jana Chrz., co sobotę targi.

Piwniczna. 2 stycznia w poniedziałek po niedzieli Laetare, we wtorek po Zielonych Swiętach, 25 lipca, 24 sierpnia, w każdą środę targ tygodniowy.

Stary Sącz. W środy po ś. 3 Królach, przed niedzielą postu, po Popielcu, przed niedzielą białą po Wielkanocy, przed świę. Stanisławem, przed ś. Trójcą, przed ś. Janem Chrz., przed ś. Jakóbem, przed Wniebowzięciem, przed narodzeniem N. Maryi P., przed ś. Michałem, przed ś. Szymonem i Judą, przed ś. Elżbietą, przed ś. Tomaszem apostołem, co czwartek targ tygod.

Tylicz. W dzień po ś. 3 Królach, w dzień po niedzieli Conductus Paschae, w dzień po Zielonych Swiętach, w dzień po ś. Piotrze i Pawle, w dzień po Wszystkich Swiętych, na ś. Jędrzeja.

Tymbarg. W poniedziałek po Bożym Ciele, na ś. Jakóba apostoła, w dzień ś. Jadwigę, co środa targ tygodniowy.

Zbyszyce. Na ś. Fabiana i Sebastiana, na ś. Walentego, na ś. Józefa, na ś. Marka, na ś. Jana Nep., na ś. Jana Chrz., na ś Annę, na ś. Bartłomieja, na ś. Mateusza, na ś. Łukasza, na ś. Katarzynę, na ś. Tomasza.

12. OBWÓD SANOCKI.

Baligród. Na podniesienie ś. krzyża, 24 września, targ tygodniowy co poniedziałek.

Bircza. W dzień po nowym roku, na śś. Piotra i Pawła, na ś. Franciszka Saraf., 4 października, targ co środa.

Brzezów. Na 3 króle, na ś. Dorotę, w pierw. poniedz. po Srodop. na ś. Wojciecha, na Ziel. Swiątki, na ś. Piotra i Pawła, na ś. M. Magdalenę, 19 sierpnia na ś. Hijacynta, na podnies. ś. Krzyża, w ś. Franc. Serafi., na W. SS., na ś. Barbarę, targ co poniedziałek.

Bukowsko. Na tuczone woły w dzień ś. Macieja, 14 lutego, trwa przez dni cztery. Oprócz tego w każdy czwartek targ tygod.

Dobromil. Na konie i woły, w dzień ś. Anny przez 4 tygodnie, w dzień ś. Michała, przez 2 tygodnie, w dzień pierw. przed 3 Król. ob. rusk., po Wniebowz. obrz. rusk. po Wniebows. obrz. rusk., 25 czerwca przed ś. Onuf.ob. rusk. Oprócz tego w piątki targi tygodniowe.

Dubiecko. 25. stycznia, 30 czerwca.

Dynów. 17 stycznia, 8 maja, 29 września na ś. Jędrzeja 30 Listopada.
Haczów. Na ś. Michała, na s. Marcina, w każdą sobotę targ tygod.
Jaczmierz. 12 marca, na ś. Grzegorza, 8 maja, na ś. Jana Chrz., 24 czerwca każdy trwa 3 dni, na woły tuczne.
Jasienica. 7 marca, 13 czerwca, 2 lipca, 5 sierpnia, 9 grudnia, co czwartek targi tygodniowe.
Jaśliska. Na trzy Króle Ruskie, na N. P. Gromnicz. na Wstępną środę, na niedzielę kwietnią, na znalezienie ś. Krzyża, na ś. Antoniego z Padwy, na ś. Małgorzatę, na Wnieb. N. P. Maryi, na ś. Teklę, na ś. Łukasza, na ś. Katarzynę, na św. Łucyą, na konie i bydło węgierskie, każdy trzy dni, co wtorek targ tygodniowy.
Lisko w dzień po N. P. Maryi Grom. 3 lutego w poniedziałek po niedz. Rogate, co wtorek targ tygodniowy.
Lutowisko. Podług grecko-katolick. kalendarza, na nowy rok rusk., na Stryt. hos. dnia 2 lutego, na środ. ruskie to jest w Srodę 4 tygod. postu, na ś. Jura rusk. ob. 23 kwietnia, w poniedz. po Ziel. Świątkach ruskiego obrządku, na ś. Piotra i Pawła ruskiego obrządku, 29 czerwca, na Preobr. Hosp. dnia 6. sierpnia, Rozd. Pryś. Bohorod. 8 września, na ś. Łuki Ewang. rusk. obrządku, 18 października, na ś. Mikołaja rusk. obrządku, dnia 6 grudnia, targi tygodniowe co czwartek.
Mrzygłód. W dzień po ś. 3 Królach obrządku ruskiego, w dzień po Bożem Ciele obrządku łacińskiego w dzień po Wnieb.
Nowe Miasto. 23 kwietnia ś. Wojciecha, 19 listopada ś. Elżbiety, we czwartki targi tygodniowe.
Nowotaniec. Na ś. Filipa i Jakóba, w 1 poniedziałek po ś. Trójcy, na N. P. Maryi An. na ś. Marcina Bisk., i co poniedziałek targ tygodniowy.
Rogi. 26 lipca, 24 sierpnia, 6 grudnia, w każdą środę targ tydodniowy.
Rybotycze. na Podnies. ś. Krzyża, 14 wrześ. 10 grud., targi co czwartek.
Rymanów. 25 lipca na ś. Jakóba, w dzień Narodzenia N. Maryi P., na św. Wawrzyńca 10 sierpnia, na ś. Mikołaja, 6 grudnia po dni sześć, na woły, nie rogacizny, wełnę i płótna, targ tygodniowy w każden poniedziałek.
Sanok. we wtorek przed Zielonemi Swiętami, w poniedziałek przed Bożem Narodzen., co piątek targ tygodniowy.
Tyrawa Wołoska. 16 lipca, na bydło, a co środa targ tygodniowy
Ustrzyki. w styczniu na św. Makarego, w kwietniu na ś. Isidora, 8 lipca na ś. Elżbietę, w październiku na ś. Franciszka wyz., co czwartek targ tygodniowy.
Zarzyn. Na ś. Jerzego, w pierwszy dzień po Wnieb., 17 lipca, 12 października, co środę targ tygodniowy.

13. OBWÓD STANISŁAWOWSKI.

Bochorodczany. 14 stycznia, 14 marca, 7 lipca, 8 listopada dawnego stylu; targi każdego wtorku i piątku.
Buczacz. 18 stycznia, 14 lutego, 29 marca, 6 kwietnia, 5 maja, 2 czerwca, 24 czerwca, 13 sierpnia, 7 września, 13 października, 11 listopada, 12 grudnia, oprócz tych jarmarków w każden czwartek targi tygodniowe.
Delatyn. Na wełnę i na owce, na wnieb. obrządku ruskiego, i na ś. Michał, targi tygodniowe w poniedziałki i piątki.
Halicz. 7 stycznia, 5 kwietnia, 5 lipca, 12 października, targ tygodniowy co piątek.
Jezupol. 27 lipca, na ś. Kiryaka obrządku ruskiego.
Łysiec. 11 lutego, 24 czerwca, 26 listopada, i sześć targów tygodniowych, 1 stycznia, 8 marca, 5 maja, 11 lipca, 18 sierpnia, 26 października.
Manasterzyska. 8 stycznia, 14 lutego. w pierwszy i piąty poniedziałek po Swiętach Wielkiejnocy, we wtorek po Zielonych Swiętach, 20 czerwca, 30 lipca, 18 sierpnia, 13 września, 26 października, 7 listopada, 18 grudnia, co piątek targi tygodniowe.

Nadworna. Na owce i bydło w święto 3 króli ruskiego obrzędu w ś. Piotra ruskiego obrzędu w ś. Pokrowy, w ś. Jerzego, w każdy poniedziałek i piątek targi tygodniowe.

Niżniów. 1 stycznia, 19 stycznia, 11 lutego, 29 marca, 4 maja, 24 czerwca, 6 lipca, 13 sierpnia, 20 września, 7 października, 20 listopada, 3 grudnia.

Otyniec. (Podług kalendarza rusk.) na ś Annę, w Stryten, w Pochwalnéj, na ś. Jakóba, na ś. Piotra, na ś. Prokopa, na s. Michała, na ś. Łukasza.

Sołotwina. Na bydło, 2 lutego w ósmy dzień po wielkiejnocy, w dzień Wniebowstąpienia, na ś. Eliasza, na ś. Michała, na ś. Mikołaja podług ruskiego kalendarza, co piątek targi.

Stanisławów. 1 maja na bydło, 2 sierpnia na Porciunkule, 5 września na ścięcie ś. Jana obrzędu ruskiego, 18 października, w ś. Tomasza, ruskiego obrzędu, 8 listopada, w dzień po ś. Dymitrym obrzędu ruskiego co poniedziałek i czwartek targi.

Tłumacz. 23 maja, 6 grudnia, co środę targi.

Tyśmienica. Na bydło i konie 24 marca, 30 kwietnia, 3 lipca, 27 września co piątek targi tygodniowe.

14. OBWÓD STRYJSKI.

Bolechów. Na trzy króle obrzędu ruskiego na ś. Jerzego, rusk. obrz. na ś. Piotra ruskiego obrzędu, na podniesienie ś. krzyża ruskiego obrzęd.

Bukaczowce. Na nowy rok w ostatni czwartek zapustny ruskiego obrzędu we wtorek wielkanocny obrzędu ruskiego, w Zielone święta obrzędu ruskiego, na ś. Jana obrzędu ruskiego, 8 sierpnia, w dzień s. Pantalemona, 10 września, na Usiknow. ruskiego obrzędu, 1 listopada, 3 grudnia, na Wowed. Bohorod. ruskiego obrzędu.

Dolina. 14 lutego, 12 maja, 6 lipca, 1 sierpnia, 13 października, 21 grudnia, co poniedziałek i czwartek targi.

Kałusz. 18 stycznia, 6 czerwca, 19 lipca, 27 września, 25 października, 11 listopada, trzy powyższe dnia 6 czerwca, 19 lipca, i 25 października, po dni 8 trwać mają, co poniedziałek i piątek targi.

Lisiatycze. Na woły tuczne, konie i inne towary, na ruskie trzy króle, 18 stycznia, na ś. Jana Chrzciciela, dnia 14 czerwca podług nowego kalendarza, co środę targi.

Mikołajów. Na nowy rok ruski, 6 sierpnia, 8 września, ruskiego kalendarza, co wtorek targi.

Podhorce. 13 lutego, 7 marca, 19 września, 2 grudnia, w każden czwartek targ tygodniowy.

Rozdół. W każden poniedziałek targi.

Rożniatów. W dzień po nowym roku, w środę środopościa, we wtorek po Zielonych świętach, w dzień po ś. Piotrze i Pawle, 1 sierpnia w dzień po narodzeniu N. P. Maryi, na ś. Michała.

Ruda. W nowy rok ruskiego obrządku, w ś. Jana, obrządku ruskiego, w każden poniedziałek targi.

Smorza. Na bydło, na syropost. ruskiego obrzędu, 4 marca, 31 maja starego stylu, 24 czerwca w dzień ś. Julii ruskiego obrzędu, 15 lipca, 14 września w ś. Ussiki ruskiego obrzędu, 18 października, 9 listopada, 9 grudnia.

Sokołów. 7 kwietnia, 13 czerwca, 19 sierpnia, 4 grudnia.

Stryj. W 1 tydzień po Wielkiejnocy rusk. obrz. przez dni 8 na bydło, na ś. Mikołaja ruskiego obrzędu w marcu, dni 8 w sierpniu, na Wnieb. M. P. dni 14 na bydło, w grudniu na ś. Mikołaja dni 8 na bydło, co poned. i czwartek targi.

Wojniłów. 13 stycznia, 5 maja, na bydło trwa do pięciu dni, 11 lipca, 18 grudnia,

Żurawno. 7 kwiet., na ś. Matronę, obrz. rus., 6 dni od 11 czerwca, w W. S. obrz. rus. do dnia 17 czerw., w dzień po ś. Janie Chrz., obrz. rus. od 6 listopada, w ś. Dymitrego do 2 grud., na woły, konie i inne tow. na konie, 15 marca, 15 października.

Żurów. 14 lut., 6 kwiet., 8 maja, 12 lipca, 6 sierpnia, 20 listopada.

Żydaczów. Na 3 króli obrz. rus., w dzień ścięcia ś. Jana, na ś. Dymitrego obrz. rus., co wtorek i piątek targi.

15. OBWÓD TARNOPOLSKI.

Grzymałów. 17 marca, 4 maja, 9 wrześ., 17 wrześ., podług nowego stylu, co czwartek targi.

Mikulince. Podług rus. kalend. 2 stycznia, 3 lutego, po rus. święcie Strytenye, 25 lutego po rus. ś. Obrytenyje, 25 marca, po błahowicznéj, pierw. dnia po św. Wielkanocy obrz. rus. 21 maja w ś. Konstantyna rusk. obrz. 24 czerwca, na ś. Jana Chrz. 20 lipca, na ś. Eliasza rusk. obrz. 24 sierpnia łacińsk. kalend., 9 wrześ., w dzień po narod. N. M. P. obrz. rus. 18 paźdz. na ś. Łukasza obrz. rus., 6 grudnia, w dzień po ś. Mikołaju obrząd. rus. co wtorek i piątek targi.

Skałat. Podług rus. kal. na 3 króli, w ś. 3 Biskupów, 1 kwietnia na ś. Alexy, na ś. Wojciecha 23 kwiet., w dzień po Ziel. Św., 12 lipca, 21 wrześn, 8 paźdz. co wtorek targi.

Tarnopol. 2 stycznia, na N. M. P. Gromnicz. rus. obrz. 14 lutego, na środ. rusk. w 1 ponied. po rusk. Wielkanocy, w ś. Onufrego rus. obrz. 24 czerw. w ś. Annę 26 lipca, na konie, w Przem. Pańskie r. ob. 18 sierpnia, w dzień Podwyższenia ś. krzyża rus. obrz. dnia 26 września, w ś. Michała obr. rus. dnia 20 listopada.

Trembowla. Na popielec 8 lipca, 19 lipca, 15 grud, co piątek targi.

Zbaraż. 7 lutego, 3 tygod. 24 kwiet. dni 11, 5 lipca, 3 tyg., 12 wrześn. podług dawnego kal. 4 tygod., co poniedziałek i piątek targi.

16. OBWÓD TARNOWSKI.

Dąbrowa. Na Zielone Św., Rozesłańce, 15 lipca, na ś. Michał, na konie.

Dembica. 2 stycznia, 2 lutego, 25 kwietnia, 14 maja, na Boże ciało, na ś. Małgorzatę 24 czerw., 15 paźdz., 4 grudnia.

Pilzno. W dzień po 3ch królach, po 1 niedzieli, po N. M. P. Gromnicznej, na ś. Józefa, we wtorek po Wielkanocy, na ś. Wojciecha, na ś. Stanisława, we wtorek po Zielonych Świąt., na narod. ś. Jana, targ na płótna, na ś. M. Magdalenę, w Wniebow. P. Maryi, na ś. Hieronima, na ś. Jana Kantego, na ś. Michała, na ś. Marcina, w ś. Grzegorza, po niedz. 3 Adwentu.

Ropczyce. 7 stycznia, 12 lutego, po wstępnej środzie od piątku 8 dni, 26 kwietnia, 26 maja, 22 lipca, 18 sierpnia, 28 października, 9 grudn., w poniedziałek targ tygodniowy.

Szczucin, na ś. Dorotę, na ś. Floryana na ś. Trójcę, na ś. M. Magdalenę, na ś. Teressę, na ś. Barbarę, co poniedz. targ tygodniowy.

Tarnów. W dzień po N. P. M. Grom. po niedz. Cantate, w Maryą Magdalenę, w Podnies. ś Krzyża dni 14 trwać mają.

17. OBWÓD WADOWICKI.

Biała. Pierwszego dnia przed każdym z 4 następnych jarmarków bielskich jarmarki na konie, a mianowicie, w trzeci poniedziałek po 3 Królach, w drugi poniedz. po ś. Janie Nep. w pierwszy po ś. Jakóbie w pierw. poniedz. po ś. Szymonie Juda, targ tygod. każdej soboty, na wełnę 1 sierp. pięć dni.

Jędrychów. Na drelichy, pestry, obrusy 19 marca, 24 czerwca, 24

sierpn., 21 grudn. Gdyby który na Niedzielę lub święto przypadł, w następujący wtorek się odprawi, targ co wtorek i piątek.

Kalwarya. 25 stycznia, 4 maja, 17 sierpnia, 19 listop., i co środa targ tygodniowy.

Kenty. 13 stycz. 12 maja, 15 września, 15 grudnia, targ tygodniowy w każdą sobotę, a co poniedz. targi na bydło.

Lanckorona. w ponied. po 3 Królach na ś. Agnieszkę, na ś. Kazimierza w 1 ponie. po Ziel. świet., na ś. Wojciecha, na ś. Stanisława, w 1 ponied. po ś. Trójcy. na ś. Jana Chrz., na ś. Jakóba.

Maków. 29 stycznia, 2 maja, 7 sierpnia, 19 listopada, co czwartek targ tygodniowy.

Milówka. Na len i przędziwo, w 1 poniedz. każdego miesiąca gdyby na ten dzień święto padło, jarmark odbywa się we Wtorek.

Myślenice. W dzień po 3 Królach, we wtorek po Zielonych Swięt. 25 lipca każden po 2 dni, na płótna w wtorki i piątki targi tygod.

Oświęcim. W ponied., po ś. 3. Królach, w poniedz. po N. P. M. Gromnicz. po nied. Oculi, po Kwiet. niedz., po ś. Wojciechu, po Wnieb. Pańskim po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Piotrze w Okowach, po ś. Egidiuszu, po ś. Franciszku Seraf., przed ś. Marcinem, po Niep. Pocz. N. Panny, każden dni 8 trwać może.

Podbiecz. 10 lutego, 27 kwiet. w środę po ś. Wojciechu, 25 czerwca w 1 środę po ś. Janie Chrz., w sierp. po Wnieb. N. M. P. w pażdz, po św. Michale. po ś. Łucyi.

Skawina. 2 stycz., 9 kwietnia, 16 sierp. 4 października.

Sucha. W pierwszy poniedz. po nowym Roku, w ś. Wojciecha, w ponied. po Wielkanocy, po Wniebow. N. M. P., w ś. Narod. N. Maryi P., na ś. Marcina, w ś. Teressę, w Swięt. pocz. N. M. P.

Wadowice. W pierwszy poniedział. każdego miesiąca, targi tygodniowe w każden Czwartek.

Willamowice. Po nawr. ś. Pawła, w poniedz. po ś. Janie Nepom. po św. Bartłomieju, po ś. Jadwidze po trzy dni trwają, targ tygodniowy co środa.

Zator. 28 stycz. 28 kwiet, 30 czerw. 22 września.

Zywiec. W poniedz. po 3 Królach, po Wniebows. Pańskiém. na ś. Piotra i Pawła, w poniedz. po ś. Michale.

18. OBWÓD ZŁOCZOWSKI.

Biały kamień. 2 stycz. 2 lutego, 1 marca, 2 kwiet. 15 maja, 29 lipca, 14 wrześn., 25 listop. 6 grud. targ tygodniowy co środy i piątki.

Brody. 5 maja na ś. Jerzego rusk. obrz. w ś. Łukasza 30 października.

Busk. (Podług grecko-katolickiego kalendarza) w dzień po ś. 3 Królach, w dzień następ. po niedzieli zapustnej (serkeska), w dzień po ś. Teodorze (Federowine) we środę w środku świąt. Wielkan. w dzień po Zwiastowaniu N. P. 9 maja po ś. Mikołaju, 13 czerwca, po ś. Onufrym, 12 lipca, po ś. Piotrze i Pawle, 7 i 19 sierp. po objaw. pańsk., 13 paźdz. po różań. (pokrowa) 1, 18 i 28 pażd. w dzień ś. Łukasza, 7 i 19 grud. na ś. Mikołaja, w każdy piątek targ tygodniowy.

Gliniany. Po nowym Roku rusk. kalendarza 13 lutego w środę święta Wielkanocy, obrz rusk. 8 maja, w dzień po Wielkanocy obrz. rusk. 23 maja, 20 lipca, 6 listopada, 20 list., 18 grudnia, a co piątek targ tygodniowy.

Gołogóry. 26 lutego, 21 marca, 7 maja, 15 czerwca, 26 lipca, 20 wrześn. 15 października.

Jezierna. 12 stycznia, w pierwszy dzień po rus. Wielkanocy 20 lipca, 20 października.

Kamionka strumiłowa Na nowy rok 21 marca, 7 kwiet., 24 czer., 11 lip., 18 sierp., 15 paźdz., 21 listop., co piątek targ.

Olesko. 14 lut. 14 kwiet. 21 maja, 6 lipca, 20 wrześ., 7 listop., 20 listop., 18 grudnia.

Pomorzany. 17 marca, 12 czerwca, 26 września, 17 grudnia, podług rusk. kal., co piątek targi.

Radziechów. 19 stycznia, 11 lutego, 12 marca, 10 kwietnia, 21 maja, 24 czerwca, 1 sierpnia, 18 sierpnia, 26 września, 30 października, 13 listopada, 18 grudnia.

Sassów. 14 lutego, 24 czerwca, 30 września, 6 grudnia, co poniedziałek i piątek targi.

Uniów. 15 Sierpnia, Wniebowzięcia N. Maryi Panny, obr. rus. trwa tydzień na futra.

Witków. 14 stycznia, 23 marca, 11 lipca, 1 października, 1 grudnia, co czwartek targi.

Załośce. 14 stycznia, 12 lutego, 14 marca, 12 kwietnia, 12 maja, 24 czerwca, 14 lipca, 3 sierpnia, 18 września, 13 października, 8 listopada, 4 grudnia, co poniedziałek i piątek targi.

Zborów. 25 marca, 5 lipca, 17 sierpnia, 25 września.

Złoczów. 19 stycznia, 1 lutego, 1 kwietnia, 7 maja, 9 czerwca, 2 sierpnia, 10 września, 7 listopada, 27 grudnia, targi na poniedziałek, środę i piątek.

19. OBWÓD ZOŁKIEWSKI.

Bełz. 9 stycznia, 31 stycznia, 17 marca, 28 kwietnia, 24 czerwca, 2 lipca, 1 sierpnia, 13 października, 26 listopada, 12 grudnia, i co piątek targ tygodniowy.

Lubaczów. 21 marca, 21 maja, 29 czerwca, 8 sierpnia, 20 września, 18 grudnia.

Mosty wielkie. Dnia 5 kwietnia.

Narol. 19 marca, 24 sierpnia, i co czwartek targ tygodniowy.

Niemirów. 18 stycznia, 12 listopada, targ co czwartek.

Sokal. 18 stycznia, 23 kwietnia, 12 lipca, 4 paźd. 20 listopad., na ś. Michała obrzędu rusk. i co piątek targ tygodniowy.

Tartaków. 14 lutego, 31 maja, 6 sierpnia, 30 paźdz. i 18 grudnia.

Żołkiew. 19 stycznia, 8 maja, 30 czerwca, 13 sierpnia, 12 listopada, i co wtorek i piątek targi.

NB. Podług c. k. rozporządzeń nie wolno w niedzielę lub święto jarmarków lub targów odbywać, a zatym na dzień następujący odłożone być powinny.

JARMARKI ZAGRANICZNE.

Berdyczew. Jarmarków 3, jako to: 26 stycznia, 9 kwietnia, 23 czerw.

Brody. Na 3 króle, na ś. Łukasza.

Dubno. Na św. Piotra i Pawła, podług rusk. kal. trwa 3 tygodnie, 2 tygodnie przed tym jarmarkiem, zaczyna się jarmark na wełnę, na 3ch króli, gdzie się odbywają różne obywatelskie interessa, trwa 4 tygodnie.

Gdańsk. 1 na ś. Dominik, 2 na ś. Marcin.

Grodno. Na podwyższenie ś. krzyża.

Królewiec. Na nowy rok, w poniedz. przed ś. Janem, po ś. Michale.

Lipsk. 1 na nowy rok, 2 na niedzielę Jubilate (N. 3. po Wielk.) 3 po ś. Michale.

Poczajów na Wołyniu. 4 niedzielny na Zielone Swięta ruskie i 4 niedzielny na Uśpienie rusk.

SPIS KSIĄŻEK

NAKŁADEM I DRUKIEM

WAWRZYŃCA PISZA,

księgarza i drukarza w Bochni

wydanych.

(Cena w monecie konwencyjnéj).

Bajki, przypowiastki i powieści dla dzieci, napisane przez Szymona Zajączkowskiego, w 8. 1841, na pap. białym z okładką kolorową 20 kr.
— na pap. welinowym z okładką kolorową 24 kr.
— w oprawie ozdobnéj na premie 30 kr.

Ballady i Poezye liryczne Fryderyka Szyllera, tłumaczenia A. Gorczyńskiego. Oddziałów dwa: piérwszy oddział Ballady, drugi Poezye liryczne, w 8. 1844, na pap. welinowym z okładką kolorową po zniżonéj cenie 24 kr.

Błogosławieństwo duchowne domu, to jest: Ewanielia ś. Jana z wielce skutecznemi modlitwami podczas nocnych strachów, gwałtownych piorunów, także przy konających, lub też chorobami jakiemi zarażonych, na całym arkuszu, ozdobione obrazkami na wzór krzyża świętego 4 kr.

Bóg karze zbrodnią a nadgradza cnotę. Powieść moralna dla wszystkich Chrześcian, a osobliwie dla tych, którzy do Boga nawrócić się pragną, przez X. L. L. w 12. 1849, na pap. białym drukowym oprawne 8 kr.
— na pap. welinowym opr. 10 kr.
— w oprawie ozdobnéj na premie 20 kr.

Chrystus w ogrojcu, śpiew dramatyczno-religijny w VI. ustępach, z niemieckiego przełożył X. L. Lewartowski, w 8. 1846, na pap. białym druk. opr. 2 kr.

Genowefa, jedna z najpiękniejszych i najczulszych historyj starożytności nowo opowiadana dla wszystkich dobrych ludzi, szczególniéj zaś dla matek i dziatek, przez Krzysztofa Schmida, przetłumaczona przez X. J. M. K. T. Wydanie wtóre pomnożone, w 12. 1841, na pap. białym drukowym z okładką kolorową i z ryciną 16 kr.
— na pap. welinowym oprawna 20 kr.
— w oprawie ozdobnéj na premie 30 kr.

Groszówka nowo ułożona dla nauczenia dzieci litery poznawać, syllabizować i podług reguł czytać, w 8. 1849, na pap. druk. opr. 3 kr.

Historyja naturalna, ułożona dla młodzieży szkolnéj przez Zygmunta Kaspra Fischera, doktora medycyny i chirurgii, c. k. radce, zwyczajnego i publicznego professora mineralogii i zoologii przy c. k. wszechnicy, członka fakultetu lekarskiego i towarzystwa lekarzy w Wiedniu, przełożona na język polski i do potrzeb kraju naszego zastósowana, przez X. L. Lewartowskiego, w 8. 1849, oprawna w okładce kolorowéj 1 złr.
— w oprawie ozdobnéj na premie 1 złr. 30 kr.

Historyja biblijna starego i nowego testamentu, nowo ułożona przez X. J. W. w dwóch częściach dla użytku młodzieży katolickiéj płci obojga w 12. 1849, oprawna w dykturkę z okładką kolorową 24 kr.
— w oprawie ozdobnéj na premie 30 kr.
Historyja cudownego zjawienia N. P. Maryi dwom pastuszkom na górze Salette we Francyi dnia 19. Września 1846, w 12. 1849, na papiérze białym drukowym oprawna 4 kr.
Historyja o cudownéj odmianie Xiężnéj i szewcowy, czyli dobra rada dla każdego, aby swój stan szanował i podług niego dobrze i mądrze żył na świecie aby nie błądził, w 8. 1845, na papiérze białym drukowym oprawna 2 kr.
Katechizm rzymsko-katolicki krótko zebrany z pytaniami i odpowiedźmi dla użytku młodzieży każdego stanu ułożony, w 12. 1849 na papiérze drukowym oprawny 6 kr.
— na papiérze welinowym oprawny 8 kr.
Krzyżyk drewniany. Nowa powieść Krzysztofa Schmida o cudownéj opatrzności, tłumaczona przez M. z T. w 12. 1844, na papiérze białym drukowym z okładką kolorową 8 kr.
— na papiérze welinowym 10 kr.
— w oprawie ozdobnéj na premie 20 kr.
Legendy, książeczka dla dobrych dzieci, w 12. 1847, na papiérze białym drukowym 8 kr.
— na papiérze welinowym 10 kr.
— w oprawie ozdobnéj na premie 20 kr.
Mały zbiór pieśni dla wygody ludowi pobożnemu na Kalwaryą Zebrzydowską pielgrzymkę odprawującemu, ułożony w 8. 1848, na papiérze białym oprawny 4 kr.
Mały Katechizm, czyli krótki zbiór nauki wiary i obyczajów w kościele rzymsko-katolickim. Dla użytku w szkołach wiejskich, przez X. Jana Nep. Kostkę, w 12. 1849, na papiérze białym oprawny 6 kr.
Ministrantura, czyli sposób służenia do Mszy świętéj, Wydanie III. poprawne, w 12. 1849, na papiérze białym drukowym oprawna 2 kr.
Msza święta po łacinie i po polsku jak ją kapłan przy ołtarzu odprawia, w 8. 1845, na papiérze białym drukowym 4 kr.
Nabożeństwo wieczorne dla użytku po pracy dniowéj, dziękując Panu Bogu za udzielone dobrodziejstwa, w 8. 1845, na papiérze białym drukowym oprawne 2 kr.
Nagana pijaństwa a pochwała wstrzemięźliwości, w wszelkich okolicznościach użyteczna, w 8. 1845, na papiérze białym druk. opr. 4 kr.
Pisma wiérszem i prozą Julii Goczałkowskiéj. Trzy tomy w 8. 1845, na papiérze welinowym oprawne w okładce kolorowéj 1 zł̄r. 30 kr.
Pieśni przed, podczas i po mszy świętéj w 8. 1848, na papiérze białym drukowym oprawne 3 kr.
Preces et hymni in usum studiosae juventutis. Editio altera auctor, cura Praefecti A. L. w 12. 1846, na pap. drukowym opr. 10 kr.

Rozmowa na dobrą drogę nawróconego i gorzałkę już nie pijącego Michała Brodowicza, w 8. 1845, na pap. białym druk. opr. 3 kr.

Siedm ofiarowań najdroższéj krwi Jezusa Chrystusa, Nabożeństwo połączone z odpustem dla odmawiających je, w 8. 1846, na pap. białym drukowym oprawne 2 kr.

Stacye Jerozolimskie, czyli droga krzyża świętego z pobożném rozpamiętywaniem męki Pana naszego Jezusa Chrystusa, w 12. 1849, na pap. drukowym oprawne 3 kr.

Snopek mirry z ogrodu Getsemańskiego, albo żałosne gorzkiéj męki Syna Bożego, podczas postu wielkiego na Passyach około godzin nieszpornych po południu rozpamiętywanie, dla zapalenia miłością serc ludzkich ku niewinnej męce Pana i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa, oraz ku przenajświętszéj Maryi Pannie bolesnéj, w 8. 1841, na papiérze drukowym oprawne 3 kr.

Wianuszek od Tadzia dla Braciszków, czyli zbiór powiastek dla dzieci, tak dla chłopczyków jako i dziewczątek małych. Tomik 1, 2, 3, 4 i 5, w 12. 1847—1850, na pap. białym opr. z okładką kolorową każden tomik po 10 kr.

— w oprawie ozdobnéj na premie każden po 20 kr.

Źródło szczęścia jest w nas samych, przez Julję Goczałkowską, w 8. 1846, na pap. białym drukowym z okładką kolorową oprawne 8 kr.

— na papiérze welinowym opr. 10 kr.

— w oprawie ozdobnej na premie 20 kr.

Bieg nabożeństwa roku całego, na cześć i chwałę Boga w Trójcy św. jedynego, niepokalanie poczętéj P. Maryi i wszystkich Świętych, albo modlitwy na wszystkie dni i Święta całego roku, tudzież i inne uroczystości, w 12. 1849, na papiérze białym opr. w papiér z fut. 30 kr.

— oprawny w półskórek z futerałem 36 kr.

— oprawny całkiem w skórkę 48 kr.

— oprawny w papiér safianowy z futerałem 36 kr.

— na papiérze welinowym. opr. w pap. safianowy 54 kr.

— na pap. welinowym opr. w skórkę czarną 1 złr. 30 kr. — 2 złr.

Ten sam Bieg nabożeństwa na pap. drukowym nieoprawny 18 kr.

— — — na — pięk. masz. nieop. 36 kr.

Chrześcijanin katolicki, jak się ma modlić, co śpiéwać, wierzyć, wiedzieć, umieć i jak żyć powinien, aby był zbawionym. Książka do nabożeństwa i nauki służąca, podzielona na trzy części: Pierwsza część zawiera w sobie najpotrzebniejsze Nabożeństwo. Druga część pieśni przygodne. Trzecia część krótki katechizm, lecz najpotrzebniejszy; ułożona przez X. Pawła Pomian Izdebskiego, Plebana Gruszowskiego, w 16. 1846, na pap. białym druk. opr. w pap. skórkowy 30 kr.

— oprawny w półskórek z futerałem 36 kr.

— oprawny całkiem w skórkę z futerałem 48 kr.

— oprawny w pap. safianowy z futerałem 36 kr.

— na pap. welin. oprawny w pap. safianowy z futer. 54 kr.

Bieg Nab. opr. w pap. safian. z złoconemi brzeg. i fut. 1 złr. 30 kr.
— opr. w skórkę safianową czarną z żółt. brzeg. 1 złr. 10 kr.
— opr. w skórkę safianową z złoc brzeg. 2 złr. — kr.
— w oprawach ozdobnych 2 złr. 30 kr. i 3 złr. — kr.
Ten sam Chrześcijanin na pap. druk. nieoprawny 18 kr.
— — — pap. pięk. maszynowym 36 kr.
Dziennik albo krótki sposób codziennego nabożeństwa, ofiarowany na cześć i chwałę Boga Maryi Panny, na honor świętych Pańskich, w 12. 1849, na pap. białym oprawny w pap. z futerałem 30 kr
— oprawny w półskórek z futerałem 36 kr.
— oprawny całkiem w skórkę 48 kr.
— opr. w pap. safianowy z futerałem 36 kr.
— na pap. welinowym opr. w pap. safian. 54 kr.
— na pap. welin. opr. w pap. safianowy z złoc. brzeg. 1 złr. 30 kr.
— opr. w skórkę safianową czarną z żółt. brzeg. 1 złr. 10 kr.
— — — — z złoc. brzeg. 1 złr. 30 kr. — 2 złr.
— na papiérze wel. oprawny w skórkę czarną 1 złr. 30 kr. — 2 złr.
— w oprawach ozdobnych 2 złr. 30 kr. — 3 złr.
Ten sam Dziennik na pap. drukowym nieoprawny 18 kr.
— — na — pięknym maszynow. 36 kr.
Kantyczki, czyli najnowszy zbiór pieśni kościoła Bożego na cały rok, na duchowną pociechę i pożytek ludzi pobożnych, z różnych ksiąg zebrany i do druku podany, w 16. 1845, na pap. białym drukowym opr. w w pap. z tasiémkami 20 kr.
— opr. w półskórek z tasiemkami 24 kr.
— opr. całkiem w skórkę z tasiem. 30 kr.
— opr. w pap. safian. z złoc. brzeg. 1 złr.
Te same Kantyczki na papiérze druk. nieopraw. 16 kr.
Książka Nabożeństwa dla obojga płci chrześcijańsko-katolickiego wyznania, przez X. Andrzeja Mikiewicza, Kanonika i Scholastyka napisana, a za uchwaleniem Najprzewielebniejszego X. Wojtarowicza, Biskupa Tarnowskiego do druku podana, w 8. 1850, na pięknym białym maszynowym pap. opr. w czarny marokin pap. z żółt. brzeg. 1 złr.
— na pięknym białym maszynowym papiérze oprawna w marokin pap. z złoconemi brzegami 1 złr. 30 kr.
— opr. w skórkę safian. z żółt. brzeg. 1 złr. 10 kr.
— — — z złoc. brzegami 1 złr 30 kr. do 2 złr.
— w oprawie ozdobnéj z złoconemi brzegami 2 złr. 30 kr. do 3 złr.
Ta sama Książka na pap. pięk. masz. nieoprawna 36 kr.
Książka kobylańska, czyli zebranie niektórych ważniejszych wiadomości o obrazie ukrzyżowanego Pana i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa w Kobylance, w 12. 1845, na pap. białym druk. broszurowana 8 kr.
— opr. w kompaturki 10 kr.
Małe Officium albo ćwiczenie się w nabożeństwie, dla młodzieży katolickiéj w 16. 1843, na pap. białym druk. opr. w pap. bez futer. 10 kr.

Małe Officium opr. w papiér safianowy z futeralikiem 12 kr.
— na pap. welin opr. w pap. safian. z futer. 16 kr.
— opr. w pap. safianowy z złoc. brzeg. i futerałem 24 kr.
Też samo Officium małe na pap. druk. nieopr. 6 kr.
— — — pięk. maszyn. 12 kr.
Mszał współ-kapłański, świeckim osobom służący, zawierający w sobie czterdzieści mszy albo modlitw podczas mszy świętéj z dodatkiem pomnożony w 12. 1848, na pap. białym oprawny 24 kr.
— opr. w półskórek z futerałem 30 kr.
— na pap. welin. opr. w pap. safianowy 48 kr.
— — — — — z złoc. brzeg. 1 złr.
— na pap. wel. opr. w skórkę safian. z żółt. brzeg. 1 złr. 10 kr.
— — — — — z złoc. brzeg. 1 złr. 30 kr.
Ten sam Mszał współ-kapłański na pap. druk. nieopr. 15 kr.
— — — — — pięk. masz. 30 kr.
Modły i pienia ku czci najwyższego Boga, najświętszéj Maryi Panny i wszystkich świętych Pańskich, dla chrześcijan katolików. Przez B. Zawadzkiego, wydanie nowe w 12. 1847, na pap. białym klijowym oprawne w pap. skórkowy z futerałem 30 kr.
— oprawne w półskórek 36 kr.
— oprawne całkiem w skórkę 48 kr.
— oprawne w pap. safianowy 36 kr.
— na pap. welin. opr. w pap. safianowy 54 kr.
— opr. w skórkę czarną z żółt. brzeg. 1 złr. 10 kr.
— opr. w pap. safianowy z złoc. brzeg. 1 złr. 30 kr.
— opr. w skórkę safianową z złoc. brzeg. 2 złr. 30 kr.
— w oprawach ozdobnych 3, 4, 5 do 6 złr.
Te same Modły i Pienia na pap. druk. nieopr. 18 kr.
— — — pięk. maszyn. 36 kr.
Najnowszy złoty Ołtarz wonnego kadzenia przed stolicą Bożą, to jest: nauki, modlitwy i pieśni rozmaite, które duch gorący na wonność Panu Bogu, słodkości chwały jego ofiarować może, w 12. 1846. na pap. welinowym opr. w papiér safianowy z futer. 1 złr. 30 kr.
— opr. w pap. safianowy z złoc. brzeg. i futer. 1 złr. 50 kr.
— opr. w skórkę safianową czarną z żółt. brzeg. 1 złr. 50 kr.
— — — — — z złoc. brzeg. i fut. 2 złr. 30 kr.
Ten sam najnowszy złoty Ołtarz na pap. pięk. masz. 50 kr.
Największy Złoty Ołtarz wonnego kadzenia przed stolicą Bożą, to jest: nauki, modlitwy i pieśni rozmaite, które duch gorący na wonność Panu Bogu w Trójcy św. jedynemu, najświętszéj Pannie Maryi i wszystkim Swiętym ofiarować może, w 12. 1846, na pap. białym druk. opr. w pap. skórkowy z futerałem 40 kr.
— opr. w półskórek z futerałem 48 kr
— opr. całkiem w skórkę z futerałem 1 złr. 6 kr.
— na pap. welin. opr. w pap. safianowy z futerałem 1 złr. 30 kr.

Największy Złoty Ołtarz, opr. w pap. safianowy z złoconemi brzegami i futerałem 1 złr. 50 kr.
— oprawny w skórkę safianową czarną z żółt. brzeg. 1 złr. 50 kr.
— oprawny w skórkę safianową z złoc. brzeg. i fut. 2 złr. 50 kr.
— w oprawach ozdobnych 3 złr. 4 złr. 5 złr. 6 złr.
Ten sam Złoty Ołtarz najwięk. na pap. druk. nieopr. 30 kr.
— — — — na — pięk. masz. 50 kr.
Nowenna, oraz zbiór pieśni i modlitw kościelnych, w 8. 1843, na papiérze drukowym opr. 16 kr.
Officium codzienne ku potrzeb duszy zaspokojeniu. Ułożone przez X. J. M. w 12. 1843, na pap. białym drukowym opr. w papiér skórkowy z futerałem 30 kr.
— opr. w półskórek z futerałem 36 kr.
— opr. całkiem w skórkę z fut. 48 kr.
— na pap. welin. opr. w pap. safian. z fut. 54 kr.
— opr. w papiér safianowy z złoc. brzeg. 1 złr. 30 kr.
— opr. w skór. safian. czar. z żółt. brzeg. 1 złr. 10 kr.
— opr. w skórkę safian. z złoc. brzeg. 1 złr. 30 kr. — 2 złr.
— w oprawach ozdobnych 2 złr. 30 kr. i 3 złr.
Toż samo Officium codzienne na pap. druk. nieop. 18 kr.
— — — na — pięk. masz. 36 kr.
Początki życia Niebieskiego na ziemi, przez złączenie się z Bogiem i Swiętemi jego, czyli wielce skuteczne nabożeństwo na każdy dzień w tygodniu, z dodaniem wielu innych modlitw i pieśni w rożnych potrzebach i okolicznościach służące, w 12. 1846, na pap. białym drukow. opr. w papiér z futer. 24 kr.
— opr. w półskórek lub pap. safian. z futer. 30 —
— opr. całkiem w skórkę 36 —
— na papiérze welin. opr. w pap. safianowy 54 —
— oprawne w pap. safian. z złoc. brzeg. 1 złr. 30 —
— opr. w skórkę safian. czarną z żółt. brzeg. 1 złr. 10 —
— opr. w skórkę safianową z złoc. brzeg. 1 złr. 30 —
— w oprawach ozdobnych 2 złr. i 2 złr. 30 —
Te same Początki życia nieb. na pap. druk. nieop. 18 —
— — — na — pięk. masz. 36 —
Początki życia niebieskiego na ziemi, (wydanie w mniejszym formacie) przez złączenie się z Bogiem i Swiętemi jego, czyli wielce skuteczne nabożeństwo na każdy dzień w tygodniu, z dodaniem wielu innych modlitw i pieśni w różnych potrzebach i okolicznościach służące, w 18. 1846, na pap. białym druk. opr. w pap. z fut. 20 kr.
— opr. w półskórek lub pap. safian. z futerałem 24 —
— opr. w skórkę z futer. 30 —
— na pap. welin. opr. w pap. safianowy z fut. 48 —
— opr. w pap. safianowy z złoc. brzeg. 1 złr.
— opr. w skórkę safian. czarną z żółt. brzeg. 1 złr.

Początki życia opr. w skórkę saf. z złoc. brzeg. 1 zł. 30 kr. i 2 zł'r.
Te same Początki życia nieb. na pap. druk. nieop. 15 kr.
— — — na — pięk. masz. 30 kr.
Skarb Nabożeństwa duszy pobożnej; dla Chrześcijan Katolików płci obojga, czyli zbiór Modlitw, Litanij, Różańców, Koronek, Godzinek, Psalmów pokutnych, Pieśni i t. d., i t. d. starannie ułożony i do druku podany, w 8. 1850, na pap. białym drukowym oprawny w pap. skórkowy z futerałem 30 kr.
— opr. w półskórek z futer. 36 —
— opr. całkiem w skórkę z futerałem 48 —
— na papiérze pięknym drukowym opr. w pap. safianowy z złoconemi brzegami 1 zł'r. 30 kr.
— opr. w skórkę safian. z żółt. brzeg. 1 zł'r. 10 —
— opr. w skórkę safian. z złoc. brzeg. 1 zł'r. 30 kr.
— w oprawach ozdobnych 2 zł'r. 30 kr. i 3 zł'r.
Ten sam Skarb Nabożeństwa na pap. klijowym nieop. 18 kr.
— — — na — pięk. druk. 36 kr.
Skarbik codziennego nabożeństwa na duchowną pociechę i pożytek ludzi pobożnych, starannie zebrany i do druku podany, w 18. 1850, na pap. białym drukowym opr. w pap. skórkowy z fut. 16 kr.
— opr. w półskórek z fut. 18 —
— opr. w pap. safianowy z fut. 18 —
— na papiérze wel. opr. w pap. safianowy z fut. 24 —
— opr. w pap. safianowy z złoconemi brzegami 40 —
— opr. w skórkę czarną z żółt. brzeg. 30 —
— opr. w skórkę safian. z złoc. — 1 zł'r.
Ten sam Skarbik na pap. drukowym nieop. 9 kr.
— — na — pięk. maszynowym 18 kr.
Swięta zabawa duszy młodocianéj, czyli krótkie Nabożeństwa dla dzieci. Wydanie wtóre poprawne i pomnożone przez X. J. M. K. T. w 32. na pap. białym drukowym opr. w pap. czerwony lub inny 6 kr.
— na pap. welin. opr. w pap. safianowy 10 kr.
— opr. w pap. safian. z złoc. brzeg. i fut. 16 kr.
Ta sama święta Zabawa na pap. druk. nieopr. 3 kr.
— — — na — pięk. maszyn. 6 kr.
Uwagi i Modlitwy stósowne do pobożnego rozpamiętywania męki najdroższéj Zbawiciela naszego oraz tajemnice życia, zaśnięcia i wniebowzięcia matki Jego, w górach sławnej Kalwaryi Zebrzydowskiéj, podług dawnej książki, niegdyś przez W. P. Paschalisa ułożone a teraz przez X. J. M. drugi raz poprawione, w 12. na papiérze druk. opr. z tasiemkami 20 kr.
— opr. w pap. safianowy z futerałem 36 kr.
Te same Uwagi i modlitwy na pap. biał. druk. 18 kr.
— — — na — maszynow. 36 kr.
Wybór najosobliwszych nabożeństw kościoła Bożego, na duchowną po-

ciechę i pożytek ludzi pobożnych, z różnych ksiąg zebrany i do druku podany, w 12. 1849, na pap. białym druk. opr. w pap. z fut. 30 kr.
— opr. w papiér safian. z futerałem 36 kr.
— opr. w półskórek z futerałem 36 kr.
— opr. całkiem w skórkę z futerałem 48 kr.
— na pap. welin. opr. w pap. safianowy z futerałem 54 kr.
— opr. w pap. safianowy z złoc. brzeg. 1 złr. 30 kr.
— opr. w skórkę czarną z żółt. brzeg. 1 złr. 10 kr.
— opr. w skórkę safianową z złoc. brzeg. 1 złr. 30 kr. do 2 złr.
— w oprawach ozdobnych 2 złr. 30 kr. do 3 złr.
Ten sam Wybór nabożeństwa na pap. druk. nieopr. 18 kr.
Ten sam — na pap. pięk. maszynowym 36 kr.
Wyborek różnych nabożeństw z przydatkiem niektórych pieśni, prawd i przepisów wiary ś. w 18. 1843, na pap. białym druk. oprawny w pap. skórkowy z futerałem 16 kr.
— oprawny w półskórek z futerałem 18 kr.
— oprawny w papiér safianowy z fut. 18 kr.
— na papiérze welin. opr. w pap. safianowy z fut. 24 kr.
— opr. w papiér safianowy z złoc. brzeg. 40 kr.
— opr. w skórkę czarną z żółtemi brzegami 30 kr.
— opr. w skórkę safianową z złoconemi brzegami 1 złr.
Ten sam Wyborek na papiérze drukowym nieoprawny 9 kr.
— — — — pięknym maszynowym 18 kr.
Złoty Ołtarzyk na chwałę Boga, Maryi P., na honor SS. Pańskich, w 18. 1847, na pap. białym druk. opr. w pap. z fut. 24 kr.
— opr. w półskórek lub w papiér safianowy z fut. 30 kr.
— oprawny w skórkę 36 kr.
— na pap. welinowym opr. w pap. safianowy 48 kr.
— oprawny w papiér safianowy z złoconemi brzegami 1 złr.
— oprawny w skórkę safianową czarną z żółt. brzeg. 1 złr.
— w oprawie ozdobnéj 2 złr. i 2 złr. 30 kr.
Ten sam Złoty Ołtarzyk średni na pap. druk. nieop. 15 kr.
— — — — na — pięk. masz. 30 kr.
Złoty Ołtarzyk wonnego kadzenia przed stolicą Bożą, czyli ćwiczenie się w nabożeństwie dla młodzieży katolickiej, w 18. 1848, na papiérze drukowym opr. w pap. z futerałem 16 kr.
— opr. w pap. safianowy z futerałem 18 kr.
— oprawny w półskórek z futerałem 18 kr.
— na pap. wel. oprawny w pap. safian. z fut. 20 kr.
— opr. w pap. safian. z złoc. brzeg. z futer. 30 kr.
Ten sam Złoty Ołtarzyk mały na pap. druk. nieoprawny 9 kr.
— — — — na — pięk. masz. 18 kr.
Kalendarz Bocheński domowy i gospodarski, polski, ruski i żydowski, na rok zawierający w sobie dni, na południk krakowski wyrachowany 15 kr.

DODATEK
DO SPISU KSIĄŻEK NAKŁADOWYCH WAWRZYŃCA PISZA W BOCHNI WYDANYCH.

(Cena w monecie konwencyjnéj.)

Abecadło polskie i niemieckie ścienne na całych arkuszach czerwono lub czarno drukowane, arkusz kosztuje 3 kr.
— 4 sztuk na arkuszu, libra kosztuje 48 kr.
Godzinki do pocieszenia Najświętszéj Maryi P. w 12. 3 kr.
Nabożeństwo do Matki Boskiéj bolesnéj w 8. 2 kr.
Nauka poznawania i leczenia cholery dla nielekarzy, ułożona przez radę lekarską Królestwa polskiego i zatwierdzona przez centralny Komitet zapobiegający cholerze w 8. 1848 2 kr.
Nauka wyrobu i wypalania dobrych cegieł i dachówek, jako téż zakładania cegielni, z niem. z abrysem na stawianie cegielni i szopy w 8. 10 k.
Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Na wieki wieków, Amen. Szczére życzenia dla ludu wiejskiego przy zbliżającym się nowym roku 1849 w 12. 1850 3 kr.
Nowy Sennik, czyli wykład kabalistyczny snów, tak dla zabawy jako i użytku układania numer. 2 Części w 8. 1850 12 kr.
O zarazie bydlęcéj (Księgosusz) wyjątek z dzieła Ludwika Bojanusa, pod tytułem: O ważniejszych chorobach bydła i koni w 8. 1846 10 k.
Różaniec do N. Maryi Panny z chórami około roku 1200 przeciw heretykom, Albigenzom, z woli N. Maryi Panny przez świętego Dominika postanowiony etc. w 12. 1850 3 kr.
Tablica rachunkowa mnożenia na całym arkuszu 3 kr.
Tabliczki adycyi, substrakcyi, mnożenia i dzielenia, 2 kartki 1 kr.
Trzy sposoby suszenia i przechowywauia ziemiaków, oraz nauka robienia mączki, wydane w Lipsku przez C. Buchnera w 8. 1846 10 kr.
Kartki do Wiska, tuzin 3 kr.
Kwitki na jeden dzień ręcznéj roboty za 100 sztuk 12 kr.
— na pół dnia — za — 10 kr.
Rejestra ekonomiczne opr. w pap. nieb. z płóciennym grzbietem 1 złr.
" " nieoprawne 32 kr.
Raporta tygodniowe gospodarcze, libra 48 kr.
Skryptury do pisma polskiego sztuka, 4 kr. w.
" do " niemieckiego " 4 kr. w.
Widok cyrkularnego i salinarnego miasta Bochni 20 kr.
Gedichte von Frankenberg, in 8. 20 kr.
Handbuch der galizischen Provinzial Gesetze in Auszügen von D. Kabath, 2 Bände in 8. 3 złr.
Volkshymne, neue 1 kr.
Książeczki podatkowe, sztuka 2 kr.

		libra	kr.
1	Akty obsygnacyi		30 kr.
2	Ausweis über die Justizpflege der polit. Geschä..e	24	—
3	Ausweis über die Feuerlösch-Requisiten	24	—
4	Ausweis über die Bestellung der Dominikalbeamten	24	—
5	Ausweis über die Veränderungen der Gutsbesitzer und Gutspächter	24	—
6	Ausweis über die freien Verlassenschaften, von welchen dem Normalschulfonde Taxen gebühren	24	—
7	Ausweis über die Polizeirichter und Justiziäre	24	—
8	Ausweis über die beurlaubte Militär-Mannschaft	24	—
9	Ausweis über die Landwehr-Mannschaft	24	—
10	Ausweis über die Patental-und Reservations-Invaliden	24	—
11	Ausweis über den Zustand der Arreste	24	—
12	Ausweis zur Evidenzhaltung der Erwerbsteuer für Christen und Juden	24	—
13	Ausweis über die ausser Kultur getretenen Grundstücke Lit. B., wie Liquidation Lit. J	30	—
14	Ausweis der Ewidenzhaltungs-Resultate der Grundsteuer Lit. C.	30	—
15	Ausweis der Gebäudesteuer Lit. D.	30	—
16	Einzahlungstabelle der Grund- und Häusersteuer	48	—
17	Einzahlungstabelle der Erwerbsteuer für Christen und Juden	24	—
18	Empfangsscheine	24	—
19	Erwerbsteuer-Bemessungs-Tabelle	24	—
20	Erwerbsteuer-Abschreibungs-Tabelle	24	—
21	Erwerbsteuer Rekurs-Tabelle	24	—
22	Evidenzhaltungsregister der Grund-Ertrags-Matrikel Lit. A.	30	—
23	Evidenzhaltungsregister des Verzeichnisses aller Häuser Lit. B.	30	—
24	Grundertrags-Matrikel	30	—
25	Gegenscheine	24	—
26	Gestionsprotokolle	30	—
27	Häuserklassifikations-Beschreibungsbögen	30	—
28	Heiraths-Meldzettel	24	—
29	Individuelle Grundertragsbögen	30	—
30	Individuelle Consignation der Patental- und Reservations-Invaliden	24	—
31	Hauptindexbögen für Registraturen	30	—
32	Justizgeschäftstabelle	24	—
33	Konskriptionstabelle Nro. 1.	30	—
34	Konskriptions-Orts-Summarium	30	—
35	Klassifikationslisten	24	—
36	Liquidationstabelle Lit. A. (Flurenweise)	30	—
37	Liquidationstabelle Lit. B.	30	—
38	Liquidationstabelle Lit. C. über Feuerschaden	30	—

39	Liquidationstabelle Lit. J. über Grundabrisse *libra*	30	kr.
40	Liquidationstabelle der zehendpflichtigen Gründe	30	—
41	Alphabetische Verzeichnisse der Grund- und Hausbesitzer	24	—
42	Material- und Arbeitspreistabelle	48	—
43	Meldzettel der Passagere für Gastwirthe	30	—
44	Nachweisung der Privat- Industrie Fabriken und Gewerbe	48	—
45	Hiezu die Beilagen	24	—
46	Nachweisung über schwere Polizei-Uibertrettungen	48	—
47	Pass-Protokolle	30	—
48	Post-Journale	24	—
49	Puppilartabellen	24	—
50	Remunerationsquittungen	24	—
51	Summarium über die eingeflossenen Steuer	24	—
52	Summarium der Individuellen Grundertragsbögen	30	—
53	Steuerbüchel	24	—
54	Schubpässe	24	—
55	Schubrezepissen	24	—
56	Schubpass-Protokolle	30	—
57	Steuer-Rückstands-Ausweise	24	—
58	Sperrakte	30	—
59	Passierscheine	24	—
60	Periodische Eingaben-Verzeichnisse pr Stück.	10	—
61	Waldfrevel-Ausweis-Tabellen	30	—
62	Widmungs-Rollen	30	—
63	Reise-Pässe	30	—
64	Verzeichniss der bestehenden Häusler und Inläute	24	—
65	Grundbuchsbögen (arkusze na księgi gruntowe	30	—
66	Schlüssel zur Berechnung der Grundst. v. J. 1842	10	—
67	Häuser Verzeichniss für Kataster	24	—
68			
69	Arkusze do wpisywania zapowiedzi	30	—
70	Arkusze do zapisywania się do wstrzemięźliwości	30	—
71	Extractus mortuorum	24	—
72	Functionum sacrarum	30	—
73	Index alphabeticus	30	—
74	Index metricarum	30	—
75	Liber adimpletarum obligationum	30	—
76	Liber confirmatorum	30	—
77	Liber jurium Stolae	30	—
78	Liber examinis sponsorum	30	—
79	Elenchus Presbyterorum	30	—
80	Praeparatio ad Missam et post Missam	8	—
81	Natorum	30	—
82	Copulatorum	30	—
83	Mortuorum	30	—

84 Uebersichtstabelle Lit. A. der Getrauten *libra* 30 kr.
85 dtto Lit. B. Gebornen u. Gestorbenen 30 —
86 Anmeldungen zum Branntweinbrennen 24 —
87 Anmeldungen für Aquavit 24 —
88 Anmeldungen für Bierbräuer 24 —
89 Braurechnungen 30 —
90 Erzeigungs- und Austossregister für Bräuer 30 —
91 Quartal-Ausweise für Bräuer 30 —
92 Verzehrungssteuer-Kasse-Journalien 30 —
93 Verzehrungssteuer-Juxtabögen 30 —
94 Etiqueten für Zuckerbäcker et Rosoglio Fabriken 10 —
95 Devisen für Zuckerbäcker deutsch, polnisch u. französich 48 —
96 Prüfungsextrakte für die I., II. oder III. Klasse 24 —
97 Schulzeugnisse für die I., II. oder III. Klasse 24 —
100 Robot-Zetteln (dzień ciągły, pieszy etc.) 30 —
101 Robot-Zetteln aufkaschirt auf Papendeckel, das 100 20 —
103 Frachtbriefe 48 —
104 Betriebspläne 30 —
105 Creditive 48 —
106 Sämmtliche Manipulationspapiere für Magistratskassen das Buch 24 —
107 Sämmtliche Manipulationspapiere für Magistrats und Kämmerei - Kassen, in Ternionen gebunden pr. Ternion 15 —
Lit. A Einnahms-Contobuch pr. Buch 24 —
— B Aufgabs-Contobuch 24 —
— C
— D. Journalsbögen zur Geldrechnung 24 —
— E. Vormerkbuch über die wöchentlichen Skontrirungen der Handkasse 24 —
— F. Vormerkbuch der Haupt- und Reserve-Kasse 24 —
— G. Monatliche Sammlungs-Skontrobögen 24 —
— H. Summarische Stadtkassa-Rechnungen für Magistrats Kassen pr. Tern. 15 —
— I.
— K Vergleichs-Ausweis zwischen dem Präliminar und der Rechnung pr. Buch 24 —
— L.
— M. Ausweis über verpachtete städt. Realitäten und Gefälle 24 —
— N.
— O. Ausweis über Urbarial-, Inventarial- und sonstige Zinse 24 —
— P.
— Q. Ausweis über die auswärtige Gerichtspflege des Magistrates als Beilage zum Präliminar-Antrag 24 —

Lit. R.

— S. Ausweis über die Interessen von Aktiv-Kapitalien *libra* 24 kr.

— T. Ausweis über die Aktiv-Rückstände mit Ende April 24 —

— U. Ausweis über den Personal- und Besoldungsstand dann Löhnungen, Bestallungen, Pensionen und Gnadengaben, als Beilage zu dem Präliminar-Antrag 24 —

— V.

— W. Ausweis über die Passiv-Rückstände 24 —

— X.

— Y.

— Z.

Post 1. Steuer - Journalbögen für Magistrats - Kassen pr. Buch 24 —

— 2. Ausweis über die städtischen Polizeigewerbsgebühren als Beilage zum Präliminar-Antrage 24 —

— 3. Markt-Preis-Tabelle für Magisträte und Kämmereien 24 —

— 4. Jahres-Rechnungsbögen 24 —

— 5. Todten Protokolle für Mag. und Kämmereien 24 —

— 6. Kassa-Stand-Ausweise 24 —

— 7. Aemtliche Befunde über Stämpelgebrechen 24 —

— 8. Verlassenschaft-Abhandlungs-Tabelle 24 —

— 9. Liquidations-Tabelle zur Skontrirung der Stadtkassen 24 —

— 10. Comisions - Ausweise über gerichtliche Verhandlungen 24 —

— 11. Ausweis über die Depositengelder, Urkunden und Prätiosen 46 —

— 12. Aktiv-Rückstands-Ausweise 24 —

- 13. Vergleichs Ausweise zwischen der bei den innen aufgeführten Empfangs- und Ausgabs Rubriken für das Jahr 18 präliminirten Beträge und der wirklichen Gebührs-Vorschreibung für Kämmereien pr. Ternion 15 —

— 11. Ausweise über Besoldungen, Bestallungen, Löhnungen, Pensionen und Provisionen, nach dem Präliminar System 15 —

— 15 Skontrirungs-Protokolle für Magistrats und Kämmerei-Kassen pr Ternion 15 —

— 16. Präliminar System für Stadtkämmereien 15 —

— 17. Rechnungs Abschlüsse für Stadtkämmereien 15 —

W druku są:

Brewiarz polski, czyli: Obraz prawdziwéj pobożności, dla Chrześcijan Katolików obojga płci, sposobem książki Dunina na cały rok ułożony przez X. Pawła Pomian Izdebskiego, Plebana Gruszowskiego.

Ewanielie i Epistoły, na Niedziele i wszystkie Swięta całego roku, przełożone według Mszału rzymskiego przez X. Jakóba Wujka Societatis Jesu.

Zégarek czyszcowy, czyli: Nabożeństwa za dusze zmarłych na każdy dzień w tygodniu ułożone, oraz Klucz złoty do zégarka czyszcowego, miłosierdzie boskie, w mękach czyszcowych zostającym duszom, otwiérający.

Jezus, Marya, Józef, czyli: Pobożna Chrześcijanka w kościele, w domu i na każdém miéjscu obecna, to jest: Zbiór Nabożeństwa sposobem książki Dunina ułożony.

W tegoż księgarni oprócz najnowszych płodów literatury polskiéj i niemieckiéj, książek do nabożeństwa w różnych oprawach, książek szkolnych gymnazialnych i normalnych i t. d. dostać można: wszystkie gatunki papiéru piśmiennego i drukowego w małym i dużym formacie, rysunkowego, nutowego, listowego gładkiego i z rozmaitemi pięknemi ozdobami, koperty bilety, pióra gęsie i stalowe, atrament do znaczenia bielizny, czarny, żółty, czerwony i niebieski we flaszeczkach; ołówki, gumy w małych i dużych tabliczkach, lak, farby w pudełeczkach, tusze, muszle i szklaneczki do farb, pędzle, krédke, tabliczki marmurowe, gryfle, bordury i listwy pozłacane na ramy. —

SPIS KSIĄŻEK

ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W KSIĘGARNI

WAWRZYŃCA PISZA

W BOCHNI.

(Cena w monecie konwencyjnéj.)

Abecadlnik gimnastyczny polsko-francuzki z 36 obrazkami. Wrocław, 1833 1 złr. 30 kr.

Abecadło polskie z obrazkami dla dobrych dzieci. Lwów 1 zł. 15 kr.

Arcydzieła dramatyczne, Tom 1. Faust Göthego. Tom 2. Król. Jan Szekspira i Edyp Król Sofoklesa. Wilno 1845 5 złr.

Berthereau P. Historyja powszechna dla szkół elementarnych, ułożona w porządku chronologicznym. Przełożył z francuzkiego, powiększył i uzupełnił, szczególniéj co do części stanowiących Historyą Polską, J. B. Kraków 1849 36 kr.

Biblioteka kaznodziejska, zawiérająca kazania niedzielne i świąteczne po ś. p. Xiędza J. Falkowskiego, 6 Tomów. Wilno 1846 11 złr. 15 kr.

Blanchard P. Małe dzieci. Powiastki z dwunastu rycinami. Lwów 1848 1 złr. 30 kr.

Boczkowski Dr. E. O Wieliczce pod względem historyi natu-ralnéj, dziejów i kąpieli. Bochnia 1843 2 złr.

Careme P. (Kuchmistrz Napoleona.) Szkoła Kucharek. Kra-ków 1848 1 złr.

Chodźko J. Obrazy litewskie. Serya II. 3 tomy Wilno 1843 4 złr 30 k.

Chwile wolne Gabryeli, tom I. Poznań 1845 2 zł. 15 kr.

Cnota chłopczyka wynadgrodzona, powieść dla dobrych dzie-ci z 4ma rycinami. Warszawa 1846 1 złr. 15 kr.

Deszkiewicz J. N. Grammatyka języka polskiego. Rzeszów 1846 3 złr.

Dramata cztéry: Iszy Rosamunda, IIgi Barbara. Wilno 1844 po 1 złr. 40 kr.

Dwór cesarza tureckiego i rezydencya jego w Konstantyno-polu. Wilno 1844 1 złr. 40 kr.

Dycalp, John of, Nowe opowiadania, Lipsk 1847 1 złr. 30 kr.

Dycalp, John of, Anegdoty i fraszki, Wilno 1847, 1 złr, 40 kr.

Dycalp, John of, Chaos, szczypta kadzidła cieniom wierszo-kletów od Witalisa komu-jedzie. Wilno 1842 2 złr. 15 kr.

Dycalp, John of, Ostatni upiór w Bielehradzie, dosłowny wy-ciąg z kroniki czeskiéj wieku XVI. Wilno 1842 1 złr.

Dykcyonarz biblijny, z ksiąg pisma ś. starego i nowego Te-stamentu; z włoskiego tłómaczony przez X. Tadeusza, 4 tomy. Kraków 1844 6 złr.

Dzieci litewskie, ich słówka, odpowiedzi, postrzeżenia z praw-dziwych wydarzeń. Wilno 1847 1 złr.

Dzieje powszechne ze stanowiska oświaty piśmiennictwa i religii od najdawniejszych do najnowszych czasów przeprowadzone przez D. J. Webera. Na język polski przełożone z uwzględnieniem rzeczy słowiańskich, a w szczególności polskich przez S. Zarańskiego i H. Żywickiego za 12 zeszytów. Lwów 1849 6 złr.

Feliński A. Barbara Radziwiłłowna, tragedya 45 kr.

Frauendorf, hr. de la Rivalliere. Religia w sercu zaszczepiona 2 tomy. Wilno 1845 2 złr.

Gawiński, X. Kajetan. Nowe kazania passyonalne, przygodne i pogrzebowe. Wrocław 1845 1 złr. 45 kr.

Gazeta kościelna, rocznik II. 1844. 52 Numer. Poznań 6 złr.

Gazeta kościelna, rocznik IIgi. 1844, 2gie półrocze czyli Numerów od 27 do 52. Poznań 3 złr.

Genlis, Oblężenie Roszelli, czyli: sumienie czyste, 2 tomy. Kraków 1825 2 złr.

Gorzelnik praktyczny p. Neuberta; uwagami i przypisami objaśniony p. F. Kohl. Warszawa 1845 30 kr.

Grebitz C. Rządna gospodyni we względzie kuchni i śpiżarni 2 tomy. Wilno 1844 4 złr.

Groza S. W. Powieści podolsko-ukraińskie, 2 tomy. Wilno 1842 3 złr. 20 kr.

Herder, Pomysły do Filozofii dziejów rodzaju ludzkiego, 3 tomy. Wilno 1838 10 złr.

Historyja Xiężnéj de Cerifalco. Kraków 30 kr.

— **żon 2 tomy. Kraków 1842** 2 złr. 15 kr.

Hofmanowa, Klem. z Tańskich, Święte niewiasty, obrazki pobożne, kobiétom żyjącym w świecie ofiarowane, 2 tomy. Warszawa 1844 3 złr.

Hofmanowa, O moralności dla kobiét. Kraków 1841 1 zł. 15 k.

Hołowiński X. Legendy. Wilno 1843 2 złr.

— **Pielgrzymka do ziemi świętéj, 5 tomów, Wil**no 1842 do 1845 20 złr.

Hołowiński X. Teka rozmaitości. Wilno 1844 3 złr. 20 kr.

Jakim sposobem Henryś z Eichenfels przyszedł do poznania Boga. Przemyśl 1836 10 kr.

Jaroszewicz J. Obraz Litwy pod względem jéj cywilizacyi od czasów najdawniejszych do końca wieku XVIII. 3 tomy. Wilno 1844 7 złr. 30 kr.

Jordan J. P., dokładny słowniczek polsko-niemiecki i niemiecko-polski. Lipsk 1 złr. 30 kr.

Jucewicz X. L. Ad. Wspomnienie Żmudzi. Wilno 2 zł. 30 kr.

Karpiński F. Pamiętniki. Lwów 1849 40 kr.

Korzeniowski J. Izabella D'Ayamonte dramat. Wilno 1 zł. 30 k.

Kowalski F. Złote ziarna, powieść dla zabawy i nauki dzieci, z 18 kolorowemi obrazkami. Lwów 1 złr. 45 kr

Kowalski F. Złote ziarna, powieść dla zabawy i nauki dzieci, z 18 czarnemi obrazkami. Lwów 1 złr. 15 kr.
Krajewski X. M. Leszek biały Xiąże polski, 2 tomy, Kraków 1806 1 złr. 45 kr.
Kraków Paulina, obrazy i obrazki z Warszawy. Warszawa 1848 2 złr.
Kraszewski J. Mistrz Twardowski, 2 tomy, Wilno 1840 3 zł. 30 k.
— Ostrożnie z ogniem powieść. Lwów 1849 40 kr.
— Poezye 2 tomy. Warszawa 1843 3 złr. 20 kr.
— Ulana, powieść poleska. Wilno 1843 2 złr
— Wspomnienia Wołynia, Polesia i Litwy, 2 tomy. Wilno 1840 5 złr.
Kraszewski J. Obrazy z życia i podróży, 2 tomy. Wilno 1842 4 złr. 30 kr.
Krawczykiewicz S. Spis najcelniejszych prawideł arytmetyki, z objaśnieniem przez przykłady. Lwów 1848 20 kr.
Kronika czterdziestu dni Krakowa 1848 roku, poprzedzona prologiem dziejów Polski i Krakowa w dziewięciu obrazach i epilogiem wypadków po dniu 26. Kwietnia zakończona, 5 zeszytów. Kraków 1848 1 złr. 15 kr.
Krótki zbiór katechizmu, według nauki kościoła świętego, rzymsko-katolickiego, dla łatwiejszego wyuczenia dzieci po wsiach. Lwów 1848 3 kr.
Książka młodéj chrześcijanki, po polsku i po francuzku, 2 tomy. Warszawa 1847 3 złr.
Książka kucharska dla użytku w domach miejskich i pańskich. Lwów 1835 1 złr. 45 kr.
Kucharz wyborny i tani, tudzież nauka przysposobienia rozmaitych zapasów śpiżarni. Przemyśl 1849 45 kr.
Kuczborski X. W. Wykład na lament Jeremiasza proroka. Poznań 1843 2 złr. 40 kr.
Kurek K. Rady dla początkujących w praktyce gospodarskiéj. Warszawa 1841 1 złr. 40 kr.
Kurowski J. K. O wyrozumowanéj uprawie kartofli. Warszawa 1835 2 złr. 30 kr.
Lelewel J. Dzieje Polski, które stryj synowcom swoim opowiedział, wydanie do użytku szkół zastósowane i opowiadaniem do roku 1848. dopełnione z 3 krajobrazami. Lwów 1849 40 kr.
Libelt K. Filozofia i krytyka, tom I. Kwestya żywotna filozofii o samowładctwie rozumu, Część krytyczna Poznań 1845 2 z. 15 k.
Ludwik z Pokiewia. Litwa pod względem starożytnych zabytków, obyczajów i zwyczajów. Wilno 1846 3 złr. 45 kr.
Łabęcki H. Górnictwo w Polsce, opis kopalnictwa i hutnictwa polskiego, pod względem technicznym, historyczno statystycznym i prawnym, 2 tomy. Warszawa 1841 6 złr. 40 kr.

Maciejowski W. A. Pamiętniki o dziejach, piśmiennictwie i prawodastwie Słowian, 2 tomy. Petersburg 1839 6 złr. 30 kr.
Maciejowski W. A. Polska aż do piérwszéj połowy XVIIgo. wieku pod względem obyczajów i zwyczajów, 4 tomy. Petersburg 1842 6 złr. 15 kr.
Mączyński J. Pamiątka z Krakowa, opis tego miasta i jego okolic z rycinami i planami, 3 tomy. Kraków 1845 6 złr.
Małecki K. Socyalizm i uwagi nad jego zasadami. Lwów 1849 15 kr.
Mann. M. Listy o walném zebraniu ligi polskiéj. Leszno 1849 52 kr.
Mariana E. Pisma, 3 tomy. Wilno 1842 5 złr. 30 kr.
— **Tymofej Chmielnicki, fragment historyczny z XVII** stulecia. Wilno 1842 1 złr. 15 kr.
Marylski E. Wspomnienia zgonu zasłużonych w narodzie polaków. Warszawa 1829 1 złr. 40 kr.
Marynia, czyli rozmowy o piérwszych zasadach świętéj religii Poznań 1846 1 złr 30 kr.
Massilion J. G. Kazania adwentowe. Warszawa 1847 3 złr.
Mierosławski L. Powstanie narodu polskiego w roku 1830 i 1831 od epoki, na któréj opowiadanie swoje zakończył M. Mochnacki, z mappą teatru wojny i czterema kartami topograficznemi, 2 tomy. Paryż 10 złr. 30 kr.
Monneuse J. Nauka pisania listów, ułożona dla młodzieży obojga płci w języku polskim, francuzkim i niemieckim, 3 tomy. Warszawa 1848 3 zł. 24 kr.
Morisoniana, czyli dokładny poradnik prawie na wszystkie choroby. Kraków 1845 45 kr.
Mrongovius C. C. Dokładny słownik polsko-niemiecki. Królewiec 1835 7 złr. 30 kr.
Mszał współ-kapłański, świeckim osobom służący. Lipsk 1 zł.
Munde K. Dokładne opisanie zakładu wodnego w Greffenbergu i metody leczenia Pryśnica. Kraków 1845 1 złr 15 kr
Nałęcz, romans z dziejów polskich przez Autora „Pojaty“ Lwów 1848 1 złr
Niemcewicz J. U. Leibe i Siora, romans. Kraków 1837 1 złr. 40 k
Nieszczęścia najszczęśliwszego męża, przez A F Kraków 45 k
Nowosielski T. towarzysz pilnych dzieci. Warszawa 15 kr
Nowowiejski Fr. Kmita i Bonerówna, powieść z dziejów XVI wieku. Kraków 1834 30 kr
Oblubienica Messeńska, tragedya liryczna z chórami z Szyllera Wilno 1844 1 złr. 40 kr
Obraz towarzystwa demokratycznego polskiego i jego centralizacyi, przez ojczyźniaka podolanina. Kraków 1849 48 kr
Ostrowski X. T. Dzieje prawa kościoła polskiego, 3 tomy Poznań 1847 3 złr. 30 kr
Pamiątki starego szlachcica litews. 2 tomy. Wilno 1844 6 z. 30 k

Pamiętniki do dziejów Polski, wydał St. Aug. Lachowicz. Wilno 1842 3 złr. 20 kr.
Pan Wojciech wzór pracy i oszczędności, 2 tomy. Warszawa 1843 3 złr. 20 kr.
Paska Jana Chryzost. Reszty rękopismu z roku 1656 do 1688. Wilno 1843 4 złr. 30 kr.
Paszkowski J. Poezye tłómaczone i oryginalne. Warszawa 1842 2 złr.
Pauliski Dr. H. F. Medycyna dla ludu wiejskiego, 2 tomy. Wilno 1845 3 złr. 30 kr.
Pellico Silv. O powinnościach człowieka. Kraków 45 k.
Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego z muzyką p. K. Lipińskiego, zebrał i wydał Wacław z Oleska. Lwów 1833 2 złr.
Pieśni ludu krakowskiego, zebrał J. K. z rycinami i muzyką. Kraków 1840 2 złr. 15 kr.
Pilat S. Strusiowie, dramat w pięciu aktach, Lwów 40 k.
Poezye niektóre A. Czajkowskiego. Warszawa 1841 2 zł.
Poezye Mazura, Bruxella 1844 2 złr. 15 kr.
Powieści Jadama. Kraków 1841 1 złr. 30 kr.
Powieści składane J. Kraszewskiego i Johna of Dycalp. Wilno 1844 2 złr.
Powołanie i walka z szatanem, dwie powieści przez Józefinę O. 3 tomy. Warszawa 1848 3 złr.
Przeździecki A. Jadwiga, dramat historyczny. Wilno 1844 1 złr. 20 kr.
Przyjaciel ludu, czyli tygodnik potrzebnych i pożytecznych wiadomości. Rok III. VI. i X. po 4 złr. 30 kr.
Putsche Dr. Nauka chodowania pszczół. Kraków 1 z. 15 k.
Rada dla przyjaciół rolnictwa. Kraków 1808 30 kr.
Rej z Nagłowic, przysłowie polskie w trzech aktach. Kraków 1843 45 kr.
Reja M. z Nagłowic Pisma wiérszem, przedruk z dzieł jego wydanych w Krakowie u M. Wierzbięty r. 1566 z popiersiem Reja. Kraków 1848 2 złr.
Rozrywki umysłowe, 3 tomy. Kraków 1841 4 zł. 30 k.
Salvandy Hr. Dzieje panowania Michała Wiszniowskiego króla polskiego etc. Lwów 1849 15 kr.
Silbert J. P. Zywot Jezusa Chrystusa syna Bożego. Lwów 1844 1 złr. 30 kr.
Skarbka Fr. hr. Teatr, 2 tomy. Warszawa 1847 3 złr.
Słotwiński K. O Polsce jéj dziejach i Konstytucyi, 2 tomy. Lwów 1849 4 złr.
Sowa Ant. Jordan, fantazya dramatyczna. Wilno 1 z. 40 k.
Sposoby najnowsze stawiania pieców i kuchni. Kraków 1849 45 kr.
Starza J. A. Domowa zagroda, rysy dziejów polskich w powieściowém dla młodzieży, 2 tomy. Warszawa 1847 3 złr.
Strumiłło J. Ogrody północne, 3 tomy. Wilno 1844 10 z.
Sybilla, czyli zręczna wróżka z 7 tablicami litografowanemi. Lwów 1845 24 kr.
Szajnocha K. Jan w tumie S. Szczepana. Lwów 1848 10 k.

Szekspir, Północna godzina, przekład Johna of Dycalp. Wilno 1845 1 złr. 30 kr.
Tarsza E. Stannica hulaj Polska, 5 tomów. Wilno 6 z. 15 k.
— Tajkury powieść narodowa, 4 tomy. Wilno 1845 6 złr. 40 kr.
Terlecki H. Rady zachowania się niewiast czasu brzemienności, porodu, połogu etc. Kraków 1845 2 złr. 15 kr.
Thaera A. Poradnik gospodarski na każdy miesiąc w roku. Wrocław 1845 1 złr.
Thiers A. O własności, 2 tomy. Warszawa 2 zł. 30 kr.
Torosiewicz T. Źródła mineralne w królestwie Galicyi i na Bukowinie pod względem fizyczno-chemicznym opisane. Lwów 2 zł.
Urbański Dr. Nauka gospodarstwa wiejskiego popularnie wyłożona. Część piérwsza przygotowawcza. Lwów 1849 1 złr. 20 k.
Veith X. J. Narzędzia męki Chrystusowéj. Wilno 2 z. 30 k.
— Słowa nieprzyjaciół Chrystusa. Wilno 2 zł. 30 kr.
Walewski A. Pogląd na sprawę polski ze stanowiska monarchii i historyi, 3 zeszyty. Lwów 1848 2 złr. 10 kr.
Wanda, tragedya w 5 aktach. Kraków 1810 36 kr.
Wapowski B. Dzieje korony polskiéj i wielkiego księztwa litewskiego od r. 1380 do 1535. 4 tomy. Wilno 1847 15 złr.
Wasilewski E. Poezye, wydanie zupełne. Kraków 1 z. 30 k
Wężyk F. Okolice Krakowa, poema. Kraków 45 kr.
Wiadomości dla gospodarzy i gospodyń użyteczne. Warszawa 1837 1 złr.
Wilczek X. J. Kazania na niedziele całego roku, 2 tomy. Lwów 1849 2 złr. 30 kr.
Witwicki M. Upominek ojca z podróży dla własnych i przyjaciół. synów i córek, tudzież dla rodziców o edukacyi tychże, 3 tomy. Petersburg 1836 2 złr. 45 kr.
Witwicki M. Piosnki sielskie. Warszawa 1830 36 kr.
Woda zimna jako osobliwszy środek utrzymania zdrowia i leczenia chorób. Lwów 1838 30 kr.
Woliński X. F. Homilie na niedziele całego roku, 2 tomy. Wilno 1845 3 złr. 45 kr.
Woliński X. F. Homilie na święta całego roku, 2 tomy. Wilno 1844 2 złr.
Woronicz J. P. Kazania tudzież nauki parafialne. Kraków 1845 2 złr. 30 kr.
Woronicz J. P. Pisma, dwa Oddziały, 6 tomów. Kraków 1832 6 złr.
Wróżka z Pacanowa, czyli nowa Kabała z kart francuzkich pociągnięta. Lwów 1849 30 kr.
Wujka X. J. Postylla katolicka mniejsza, napisana w r. 1579. 4 Części. Wrocław 1843 6 złr.
Wykład krótki głównych zasad pisowni polskiéj, z praktycznem zastósowaniem. Lwów 1849 24 kr.
Zamek Ogrodziniec, powieść historyczna z XII. wieku. Kraków 1848 1 złr. 30 kr.
Zygliński F. Dumki i Fantazye. Poznań 1844 1 złr.

SPIS DZIEŁ

POLSKICH, NOWO-NADESZŁYCH DO KSIĘGARNI

WAWRZYŃCA PISZA

W BOCHNI.

(Cena w monecie konwencyjnéj.)

Anczyc W. L. Chłopi Arystokraci, szkic dramatyczny. Kraków 1850 30 kr.

Antoniewicz Ks. K. Czytania świąteczne. Oddział Iszy. Kraków 1850 . 25 kr.

Assarmot, zabawa historyczna, ułożona dla dzieci przez Autorkę Pamiątki po dobréj matce. Kraków 1 złr. 45 kr.

Biblią. Księgi starego i nowego testamentu z łacińskiego na język polski przełożone przez X Jakóba Wujka z Wągrowca, 2 części. Lipsk 6 złr 45 kr.

Chiromancya, czyli sztuka wróżenia z ręki, z ryciną litografowaną. Lwów 1850 20 kr.

Dawidowicz X. D. Kazania na niektóre niedziele roku i o męce pańskiéj, 3 tomy. Lwów 3 złr.

Dzieła Krasickiego, dziesięć tomów w jednym, z portretem Autora. Paryż 7 złr. 30 kr.

Förster Dr. H. Homilie na niedziele całego kościelnego roku. tom I. Leszno 1848 2 złr.

Górecki A. Bajki i poezye nowe. Paryż 1 złr, 30 kr.

Jeden dzień w Piekarach. Ustęp z pielgrzymki życia mego. Lwów 1849 6 kr.

Jełowicki A. Moje wspomnienia, 2 tomy. Paryż 7 złr. 30 kr.

Justyniana Instytucye, z łacińskiego przełożył A. Cukrowicz. Kraków 1850 2 złr. 36 kr.

Kajsiewicz X. H. Kazania i mowy przygodne. Paryż 3 z. 30 k.

Kajsiewicz — — — — zeszyt drugi. Paryż 1848 2 złr.

Katechizm rolniczy oparty na zasadach Chemii i Geologii, tłumaczony z angielskiego przez M. Oborskiego Lwów 10 k.

Klonowicz F. S. Pamiętnik książąt i królów polskich. Lwów 1849 10 kr.

Korona męki pańskiéj. Książka do modlitwy i do rozmyślania; na uczczenie męki Jezusa Chrystusa. Berlin 1 zł. 45 kr.
Kowalski St. Początkowe praktyczne budownictwo z 55 rysunkami Lwów 1849 1 złr. 30 kr.
Kozłowski F. Xiądz Józef Bogobojski, czyli moc religii chrześcijańskiéj w umiejętności i życiu, 2 tomy. Gniezno 4 zł. 30 k.
Książka do nabożeństwa dla Polek, ułożona przez Autorkę Pamiątki po dobréj matce. Kraków 3 złr. 45 kr.
Kunzek A. Wiadomości z fizyki, Chemii i Mechaniki, dla użytku gospodarzy wiejskich. Lwów 1849 15 kr.
Listy o konstytucyi. Lwów 1848 30 kr.
Morelowski X. J. Latopismo, czyli chronologia książąt i królów polskich. Lwów 1849 15 kr.
Mićkiewicza A Dziady poema, część III. Paryż 1 zł. 30 kr.
Mićkiewicz A. Giaur, tłumaczony z Lorda Byrona i Korsarz Ed. Odyńca z tegóż. Paryż 1 złr. 15 kr.
Mićkiewicz A. Pan Tadeusz, czyli ostatni zajazd na Litwie, 2 tomy. Paryż 3 złr.
Niemcewicz J U. Spiewy historyczne z muzyką, rycinami i krótkim dodatkiem zbioru historyi polskiéj. Lwów 5 złr.
O naśladowaniu Jezusa Chrystusa. Berlin 1850 2 złr.
Ossolińska L. Przygody Zosi, powieść. Kraków 50 kr.
Pamiętnik Mikołaja Jemiołowskiego towarzysza lekkiéj chorągwi. Lwów 1850 45 kr.
Pfau F. Zasady sztuki położniczéj dla niewiast téjże sztuce się oddających. Lwów 3 złr.
Pol W. Siedm psalmów pokutnych w duchu Dawidowym. Lwów 1849 10 kr.
Poczet królów polskich. Lwów 1850 30 kr.
Popularny wykład ustawy podatku od dochodów. Lwów 1850 10 kr.
Potok książąt i królów polskich od roku 900 do 1818, wraz z krótkim opisem historycznym tudzież tablicą genealogiczną. Kraków 1850 1 złr. 15 kr.
Powieści starego sługi dla swoich kolegów, 4 zeszyty. Lwów 1849 24 kr.
Przyjaciel dzieci, tygodnik z rycinami, poświęcony nauce

i zabawie dzieci, przez K. Bełdowskiego, rok piérwszy częś I. i II. Lwów 2 złr. 30 kr.

Przyjaciel dzieci, rok drugi, część I. 1 złr. 15 kr.

Reebman, Wybór przykładów dla ludu wiejskiego, jako téż i mieszczan. Gniezno 1847 1 złr. 15 kr.

Rozprawy c. k. galicyjskiego towarzystwa gospodarskiego, 7 tomów a 40 kr. 4 złr. 40 kr.

Skargi X. P. Kazania o siedmi Sakramentach. Kraków 1 z. 53 k.

Skargi X. P. Żywoty Świętych, 6 zeszytów. Wiedeń 5 złr.

Słownik polsko-francuzki, 3 tomy. Berlin 7 złr. 30 kr.

Smętosz K. J. Siedem kazań o męce Pana naszego Jezusa Chrystusa. Gniezno 1850 30 kr.

Stadnicki K. Synowie Gedymina, tom I. Lwów 1 zł. 15 kr.

Stupnicki X. J. Denary koronne XIV. i XV. wieku z tablicą rytowaną. Lwów 1850 15 kr.

Sybilla czyli gra pytań i odpowiedzi, dla zabawki w zebranych towarzystwach. Lwów 1850 10 kr.

Szajnocha K. J. Lubomirski, dramat historycz. Lwów 1 z. 15 k.

Szajnocha K. Bolesław Chrobry, opowiadanie historyczne według źródeł spółczesnych. Lwów 1849 1 złr,

Tyta Liwiusza, dzieje rzymskie, przekład J. M. Ossolińskiego, 2 tomy. Lwów 1850 2 złr. 40 kr.

Wiadomość historyczna o najdawniejszych biskupstwach w Polsce. Lwów 1850 10 kr.

Wpływ kobiét na nasze uczucia, obrazek z życia. Kraków 1850 30 kr.

Wróżby ze snów, wydanie ozdobione 153 rycinami. Kraków 1850 1 złr. 40 kr.

Wróżka nieomylna, puścizna po pannie Lenormand w Paryżu z 9 popiersiami najsławniejszych wróżek. Lwów 30 k.

Wyciąg tabelarny z nowego patentu stęplowego i taxalnego z dnia 9 lutego 1850. Lwów 20 kr.

Żywot i pisma Józefa Chwaliboga. Lwów 1849 2 złr.

Żywoty hetmanów królestwa polskiego i wielkiego Księztwa Litewskiego wydał Żegota Pauli, ozdobione herbami i rytowanemi wizerunkami. Lwów 1850 6 złr. 40 kr.

Historyja pożaru miasta Krakowa z wielą rycinami i planem. Kraków 1850 1 złr.

Łepkowski J. Kalwarya Zebrzydowska i jéj okolice pod względem dziejowym i archeologicznym. Kraków 3o kr.

Osmański K. Powieść o końcu życia Piłata Pońtskiego, Brodnica 1849 10 kr.

Sibylińska przepowieść badawczyni przyszłości Lenormand, przepowieść czasu następnego od roku 1848 do 1860 Brodnica 1849 8 kr.

Truszczyński M. Zabawki umysłowe. Brodnica 15 kr.

Zuławski J. Kalendarzyk ścienny historyczny polski zawiérający na każdy dzień w roku jedno zdarzenie z historyi polskiéj. Nowy Sącz 1850 30 kr.

Tabelka stęplowa według nowego patentu z dnia 7. Lutego 1850 roku, w 8ce. Kraków 5 kr.

Tabelka stęplowa według patentu nowego z dnia 7. Lutego 1850 roku, w 4to. Kraków 6 kr.

Karta cyrkułu Sandeckiego przez Dr. Grimm 20 kr.